2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ 2021-2027

COMUNA BRETEA ROMÂNĂ, JUDEȚ HUNEDOARA

FOAIE DE CAPĂT

DENUMIRE PROIECT		**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI BRETEA ROMÂNĂ, JUDEŢ HUNEDOARA, PENTRU PERIOADA 2021 – 2027**
CONTRACT		**14/11.03.2021**
AUTORITATE CONTRACTANTĂ	DENUMIRE	COMUNA BRETEA ROMÂNĂ
	JUDEŢ	Hunedoara
	ADRESĂ	Bretea Română, Str. Principală Nr.15
	C.I.F.	4521443
CONSULTANT	DENUMIRE	S.C. MULTI INVEST CONSULT S.R.L.
	JUDEŢ	Alba
	ADRESĂ	Sebeş, Str. Cpt. Av. Olteanu nr. 13
	C.U.I.	26631110
	REG. COM .	J01/121/2010
	MANAGER PROIECT	HAŢEGAN CORNEL
	EMAIL	office.multiprot@gmail.com
	TELEFON/FAX	0358.110.125
	SEMNĂTURA	HATEGAN CORNEL Semnat digital de HATEGAN CORNEL Data: 2021.07.08 07:44:38 +03'00'

Argument

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bretea Română, judeţul Hunedoara este realizată în contextul pregătirii unui nou ciclu strategic şi de programare a fondurilor europene pentru perioada 2021-2027. Elaborarea strategiei de dezvoltare locală are ca scop identificarea, analiza şi implementarea obiectivelor strategice de dezvoltare a comunităţii locale în domeniile de acţiune identificate la nivel local şi integrate în cele la nivel judeţean, regional, naţional şi european.

Pornind de la analiza situației actuale din domeniile relevante, în urma analizei SWOT, au fost extrase şi sintetizate, punctele tari şi punctele slabe ale situaţiei socio-economice a comunei Bretea Română, precum şi aspectele care pot favoriza sau amenința dezvoltarea ulterioară. În acest sens, în conținutul strategiei, se valorifică punctele tari și se propun soluții de rezolvare a deficiențelor, folosind oportunitățile și luând măsuri de diminuare a riscurilor.

Existenţa unei Strategii de Dezvoltare Locală este justificată prin prisma faptului ca un astfel de document constituie baza coordonării investiţiilor multi-anuale, planurile de dezvoltare fiind integrate într-o structură comună, analizate în baza costurilor şi beneficiilor şi prioritizate, iar obţinerea fondurilor nerambursabile pentru investiţiile propuse este mult facilitată.

Argument

CAPITOLUL I. Analiza contextului european, național, regional şi local 5

I.1. Context european 5

I.2. Context naţional. 5

I.3. Context regional 12

1.3.1. Strategia de Dezvoltare a Regiunii Vest pentru perioada 2021-2027 .. 12

I.4. Context local 17

I.4.1. Scurtă prezentare G.A.L. Microregiunea Ţara Haţegului-Ţinutul Pădurenilor..... 17

CAPITOLUL II. Analiza socio-economică a comunității 18

II.1. Aşezarea geografică 18

II.2. Valori istorice 19

II.3. Suprafața 20

II.4. Rețeaua hidrografică 22

II.5. Clima 24

II.6. Vegetația 24

II.7. Fauna 25

II.8. Solurile 25

II.9. Populația 25

II.10. Economia 31

II.11. Agricultura 34

II.12. Infrastructura 36

II.12.1. Infrastructura rutieră şi feroviară 36
II.12.2. Alimentarea cu apă 37
II.12.3. Sistemul de canalizare 38
II.12.4. Alimentarea cu gaze 38
II.12.5. Alimentarea cu energie electrică 38
II.12.6. Rețele de telecomunicații 39

II.13. Sănătatea 39

II.14. Învățământul 39

II.15. Cultura 41

II.16. Turism 44

II.17. Mediu 45

II.17.1. Factorul de mediu aer 45
II.17.2. Factorul de mediu apă 46
II.17.3. Factorul de mediu sol 47

II.17.4. Managementul deşeurilor 48
II.18. Administrația publică locală 49
II.18.1. Structură 49
II.18.2. Buget 50
II.18.3. Ordinea publică 52
II.18.4. Asistenţă socială 52
II.18.5. Compartimentul Situaţii de Urgenţă 52

CAPITOLUL III. Analiza SWOT 53
III.1. Analiza SWOT pentru resurse umane 53
III.2. Analiza SWOT pentru economie 54
III.3. Analiza SWOT pentru agricultură 56
III.4. Analiza SWOT pentru învăţământ 57
III.5. Analiza SWOT pentru infrastructură 59
CAPITOLUL IV. Consultarea populației 60
IV.1. Analiza chestionarelor 60
CAPITOLUL V. Viziunea şi direcțiile strategice de intervenție. 72
V.1. Viziunea. 72
V.2. Direcțiile strategice de intervenţie.Plan operaţional. 73
V.2.1. Direcţia de intervenţie „Viaţa în comuna Bretea Română” 73
V.2.2. Direcţia de intervenţie „Sănătate, învăţământ şi sport” 81
V.2.3. Direcţia de intervenţie „Economie, agricultură şi turism” 86
V.2.4. Direcţia de intervenţie „Resurse umane şi social” 97
V.2.5. Direcţia de intervenţie „Administraţie publică locală” 103
V.2.5. Direcţia de intervenţie „Mediu” 108

CAPITOLUL VI. Monitorizare şi evaluare 113
Bibliografie
Lista Abrevieri
Anexa 1 - Lista agenţilor economici ce-şi desfăşoară activitatea pe teritoriul comunei

Capitolul 1	**ANALIZA CONTEXTULUI EUROPEAN, NAŢIONAL, REGIONAL ŞI LOCAL**
Capitolul I.1.	**Context european**

În cadrul perioadei de programare 2021-2027 a UE, Politica de Coeziune a Uniunii Europene propune 5 priorități investiționale:

- Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii
- Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice
- Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale
- Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate
- Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Capitolul I.2.	**Context naţional**

Adunarea Generală a Organizaţie Naţiunilor Unite, de la New York, a adoptat în anul 2015 un document istoric – **Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă**, document la care a aderat şi România în caliate de stat membru al O.N.U. şi al Uniunii Europene. Concluziile Consiliului UE, adoptate în data de 20 iunie 2017, „Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă" reprezintă documentul politic asumat de statele membre ale UE privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

Prin cele 17 obiective ale sale, documentul propune un viitor mai bun, pentru toţi cetăţenii și pentru generațiile viitoare.

Aceste obiective, cu ținte clare pentru 2030, sunt:

- OBIECTIVUL 1: FĂRĂ SĂRĂCIE
  Ţinte 2030:
  • Eradicarea sărăciei extreme pentru toți cetățenii
  • Reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de cetățeni care trăiesc în sărăcie relativă
  • Consolidarea sistemului național unitar a serviciilor de intervenție de urgență, reabilitare ulterioară și compensare a pierderilor în caz de calamități naturale, accidente industriale sau evenimente climatice extreme.

- OBIECTIVUL 2: FOAMETE ZERO
  Ţinte 2030 :
  • Eradicarea malnutriției și menținerea ratei obezității sub 10%, similar cu nivelul înregistrat în anul 2014
  • Finalizarea cadastrului agricol
  • Dublarea ponderii agriculturii în PIB-ul României, față de anul 2018
  • Menținerea și extinderea diversității genetice a semințelor, a plantelor cultivate și a animalelor de fermă și domestice și a speciilor sălbatice înrudite

• Creșterea gradului de valorificare a producției agricole autohtone
• Creșterea ponderii agriculturii ecologice în totalul producției agricole
• Menținerea și rentabilizarea unor ocupații și metode tradiționale de valorificare a plantelor medicinale și fructelor de pădure în zona montană.
• Menținerea tradițiilor locale prin creșterea numărului de produse cu caracteristici specifice în ceea ce priveşte originea geografică

- OBIECTIVUL 3: SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTARE

Ţinte 2030
• Asigurarea accesului universal la servicii de informare, educare și consiliere pentru promovarea prevenției și adoptarea unui stil de viață fără riscuri
• Digitalizarea completă a sistemului de sănătate și, implicit eliminarea documentelor și registrelor tipărite pe suport de hârtie, pentru a eficientiza și a facilita intervențiile medicale, pentru a asigura populației accesul rapid la servicii medicale de calitate, la tratamente și medicamente și pentru monitorizarea eficientă a nevoilor
• Reducerea prevalenței mortalității materne și infantile, a incidenței cancerului la sân sau de col uterin și a sarcinilor la adolescente, având ca obiectiv prioritar grupurile vulnerabile și defavorizate
• Reducerea mortalității materne și mortalității neonatale, astfel încât să se situeze sub media UE
• Creșterea acoperirii vaccinale până la nivelul minim recomandat de OMS pentru fiecare vaccin, prin dezvoltarea unei platforme comune de colaborare între autorități, medici, pacienți, organizații internaționale cu experiență în acest domeniu, reprezentanți ai companiilor în domeniu, precum și alți factori interesați
• Promovarea conștientizării bolilor psihice, reducerea stigmatului și crearea unui mediu în care cetățenii afectați se simt acceptați și unde pot cere ajutor
• Stoparea îmbolnăvirii de tuberculoză și combaterea hepatitei și a altor boli transmisibile
• Reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de bolile netransmisibile prin prevenire și tratament și prin promovarea sănătății și bunăstării mintale
• Reducerea mortalității cauzate de boli cronice
• Reducerea consumului de substanțe nocive

- OBIECTIVUL 4: EDUCAȚIE DE CALITATE

Ţinte 2030
• Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional
• Învățământ axat pe competenţe și centrat pe nevoile elevului, căruia să îi fie oferită o mai mare libertate în definirea priorităților de studiu, prin măsuri precum creșterea ponderii de materii opționale
• Asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă
• Accentuarea rolului, în procesul educational, al educației civice, a principiilor şi noţiunilor despre o societate durabilă pașnică și incluzivă, egalitate de gen, despre valorile democrației și pluralismului, despre valorile multiculturalismului, prevenția discriminării și înțelegerea percepției „celuilalt”, despre importanța eradicării violenței cu accent pe fenomenul de violenţă în școli

• Modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodologiilor de predare-învățare la folosirea tehnologiilor informaționale și creșterea calității actului educațional
• Organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special amenajate și dotate; pregătirea personalului didactic bine calificat; elaborarea de curriculum potrivit cerințelor de pe piața muncii prin dezvoltarea de parteneriate, incluziv cu mediul de afaceri
• Extinderea generalizată a facilităților pentru formarea și perfecționarea continuă pe tot parcursul vieții, sporirea considerabilă a participării la sistemele formale și nonformale de cunoaștere în vederea apropierii României de media performanțelor din statele membre ale UE
• Extinderea rețelei de centre comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; continuarea cointeresării companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe
• Creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe profesionale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul
• Creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor
• Extinderea în educația formală universitară a dezvoltării durabile ca principii și specializare și accentuarea rolului cercetării interdisciplinare în dezvoltarea unei societăți durabile

- OBIECTIVUL 5: EGALITATE DE GEN
  Ţinte 2030:
  • Continuarea reducerii disparității salariale dintre sexe
  • Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, în sferele publice și private, inclusiv a traficului, exploatării sexuale și a altor tipuri de exploatare
  • Asigurarea participării depline și eficiente a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică

- OBIECTIVUL 6: APĂ CURATĂ ȘI SANITAȚIE
  Ţinte 2030:
  • Creșterea substanțială a eficienței folosirii apei în activitățile industriale, comerciale și agricole; extinderea reutilizării raționale a apelor tratate și reciclate în perspectiva atingerii obiectivelor economiei circulare
  • Creșterea substanțială a eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele și asigurarea unui proces durabil de captare și furnizare a apei potabile, pentru a face față deficitului de apă
  • Conectarea gospodăriilor populației din orașe, comune și sate compacte la rețeaua de apă potabilă și canalizare în proporție de cel puțin 90%
  • Creșterea accesului la apă potabilă pentru grupurile vulnerabile și marginalizate
  • Îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării, eliminarea depozitării deșeurilor și reducerea la minimum a produselor chimice și materialelor periculoase, reducând proporția apelor uzate netratate și sporind substanțial reciclarea și reutilizarea sigură
  • Realizarea accesului la condiții sanitare și de igienă adecvate și echitabile pentru toți, acordând o atenție specială celor în situații vulnerabile

- OBIECTIVUL 7: ENERGIE CURATĂ ȘI LA PREȚURI ACCESIBILE

  Ţinte 2030:

  • Extinderea rețelelor de transport și distribuție pentru energie electrică și gaze naturale în vedea asigurării accesului consumatorilor casnici, industriali și comerciali la surse sigure de energie la prețuri acceptabile

  • Asigurarea securității cibernetice a platformelor de monitorizare a rețelelor de producție, transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale

  • Decuplarea creșterii economice de procesul de epuizare a resurselor și de degradare a mediului prin sporirea considerabilă a eficienței energetice (cu minimum 27% comparativ cu scenariul de status-quo) și folosirea extinsă a schemei EU ETS în condiții de piață previzibile și stabile

  • Creşterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut scăzut de carbon în sectorul transporturilor (autovehicule electrice), inclusiv combustibili alternativi

  • Asigurarea unui cadru de reglementare stabil și transparent în domeniul eficienței energetice în vederea atragerii investițiilor

  • Susținerea strategică a ponderii energiei electrice în totalul consumului casnic, industrial și în transporturi prin stabilirea unor norme de performanță pentru instalații și aparatură

- OBIECTIVUL 8: MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ

  Ţinte 2030:

  • Păstrarea în continuare a unui ritm al creșterii PIB superior față de media UE pentru a susține efortul de reducere a decalajelor în comparație cu țările europene avansate, paralel cu aplicarea principiilor dezvoltării durabile și îmbunătățirea constantă a nivelului de trai al populației

  • Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul prin startup, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare

  • Atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivității prin diversificare, modernizarea tehnologică și inovație, inclusiv prin accent pe sectoarele cu valoare adăugată sporită și utilizarea intensivă a forței de muncă

  • Realizarea unui turism competitiv pe termen lung, dezvoltarea agroturismului, ecoturismului, turismului rural, balnear și cultural și îmbunătățirea imaginii României ca destinație turistică

  • Consolidarea capacității instituțiilor financiare interne pentru a încuraja și a extinde accesul la servicii bancare, de asigurări și servicii financiare pentru toți

- OBIECTIVUL 9: INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ

  Ţinte 2030:

  • Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea oamenilor, cu accent pe accesul larg și echitabil pentru toți

  • Îmbunătățirea siguranței rutiere

  • Reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptare sporită a tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, toate țările luând măsuri în conformitate cu capacitățile respective ale acestora

• Stimularea cu precădere a economiei digitale și investițiilor industriale care se situează în zona mai profitabilă a lanțului valoric, care fructifică și rezultatele eforturilor naționale de cercetare-dezvoltare-inovare și care se adresează unor piețe stabile și în creștere
• Întărirea cercetării științifice, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale; încurajarea inovațiilor și creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare și sporirea cheltuielilor publice și private pentru cercetare și dezvoltare
• Promovarea industrializării incluzive și durabile și sporirea ratei de ocupare
• Creșterea accesului întreprinderilor mici industriale și de altă natură la servicii financiare, inclusiv la credite accesibile și integrarea acestora în lanțuri valorice și piețe externe

- OBIECTIVUL 10: INEGALITĂȚI REDUSE

Ţinte 2030:
•Adoptarea politicilor, în special fiscale, salariale și de protecție socială, în scopul reducerii progresive a inegalităților, respectiv a proporției grupurilor dezavantajate
• Aproprierea României de nivelul mediei UE, corespunzător anului 2030, din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile
• Reducerea discriminării prin acordarea de sprijin organizațiilor neguvernamentale care activează în domeniul drepturilor omului

- OBIECTIVUL 11: ORAȘE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE

Ţinte 2030:
• Asigurarea accesului la condiții de locuire adecvate pentru toți cetățenii
• Reducerea semnificativă a pierderilor economice provocate de inundații și alunecările de teren, îmbunătățirea răspunsului colectiv și întărirea capacității de adaptare și revenire la nivel funcțional în cel mai scurt timp după producerea evenimentului, reducerea impactului inundațiilor sau a poluărilor generate de inundații și ale alunecărilor de teren asupra ecosistemelor, inclusiv prin îmbunătățirea constantă a cadrului legislativ
• Asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, în special prin extinderea rețelelor de transport public, acordând o atenție deosebită nevoilor celor aflați în situații vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilități și în etate
• Elaborarea și punerea în aplicare a unui program general de planificare spațială și amenajare a teritoriului în corelare cu strategiile sectoriale la nivel național prin aplicarea conceptului de dezvoltare spațială policentrică și echilibrată, care să susțină coeziunea teritorială
• Educarea și responsabilizarea populației pentru situații de risc seismic
• Reducerea efectelor pe care poluarea atmosferică le are asupra sănătății umane și a mediului prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului
• Reducerea substanțială a numărului deceselor și bolilor provocate de produsele chimice periculoase de poluare și de contaminarea aerului, apei și a solului
• Consolidarea eforturilor de protecție și salvgardare a patrimoniului cultural și natural, a elementelor de peisaj din mediul urban și rural
• Implementarea prevederilor legale referitoare la producția, transportul, depozitarea, utilizarea și eliminarea produselor chimice, inclusiv a celor farmaceutice, care pot prezenta pericole pentru sănătatea oamenilor și animalelor și pentru integritatea mediului

- OBIECTIVUL 12: CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILE

  Ţinte 2030:

  • Trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare bazat pe utilizarea rațională și responsabilă a resurselor cu introducerea unor elemente ale economiei circulare, elaborarea unei foi de parcurs

  • Înjumătățirea pe cap de locuitor a risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare

  • Reciclarea în proporţie de 55% a deșeurilor municipale până în 2025 și 60% până în 2030

  • Reciclarea în proporţie de 65% a deșeurilor de ambalaje până în 2025 (materiale plastice 50%; lemn 25%; metale feroase 70%, aluminiu 50%, sticlă 70%, hârtie și carton 75%) și 70% până în 2030 (materiale plastice 55%; lemn 30%; metale feroase 80%, aluminiu 60%, sticlă 75%, hârtie și carton 85%)

  • Colectarea separată a deșeurilor menajere periculoase până în 2022, a deșeurilor biologice până în 2023 și materialele textile până în 2025

  • Stabilirea de scheme obligatorii de răspundere extinsă a producătorilor pentru toate ambalajele până în 2024

  • Implementarea practicilor durabile de achiziții publice verzi, în conformitate cu prioritățile naționale și politicile europene

- OBIECTIVUL 13: ACȚIUNE ÎN DOMENIUL SCHIMBĂRILOR CLIMATICE

  Ţinte 2030:

  • Consolidarea rezilienței și capacității de adaptare a României la riscurile legate de climă și dezastre naturale

  • Îmbunătățirea capacității de reacție rapidă la fenomene meteorologice extreme intempestive de mare intensitate

  • Îmbunătățirea educației, sensibilizării și capacității umane și instituționale privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea, reducerea impactului și alerta timpurie

  • Intensificarea eforturilor României pentru a realiza tranziția la o economie „verde”, cu emisii reduse de dioxid de carbon, rezilientă la schimbările climatice și pentru integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în sectoarele vulnerabile economice, sociale şi de mediu, în conformitate cu politicile UE

- OBIECTIVUL 14: VIAȚĂ ACVATICĂ

  Ţinte 2030:

  • Prevenirea și reducerea semnificativă a poluării marine de toate tipurile, în special de la activitățile terestre, inclusiv poluarea cu deșeuri marine și poluarea cu nutrienți

  • Minimizarea și gestionarea impactului acidificării mediului apelor marine, inclusiv prin cooperare științifică sporită la toate nivelurile

  • Dezvoltarea responsabilă și sustenabilă a activităților de pescuit la speciile sălbatice și de acvacultură cu respectarea cotelor și metodelor stabilite prin lege și menținerea,în limite rezonabile, a viabilității îndeletnicirilor tradiționale în acest domeniu, inclusiv a pescuitului sportiv și de agrement

  • Atragerea celorlalte state riverane Mării Negre în actul de management durabil a resurselor acvatice vii

- OBIECTIVUL 15: VIAȚA TERESTRĂ

  Ţinte 2030:

  • Dezvoltarea infrastructurii verzi și folosirea serviciilor oferite de ecosistemele naturale (în special în luncile Dunării, afluenților acesteia și în Deltă) prin gestionarea integrată a bazinelor hidrografice și zonelor umede

  • Conservarea și protejarea zonelor umede, între care se află și Rezervația Biosferei Delta Dunării, zonă umedă unicat în Europa, ca parte a patrimoniului natural european și mondial

  • Asigurarea conservării ecosistemelor montane, inclusiv a biodiversității acestora, în scopul de a spori capacitatea acestora de a oferi beneficii esențiale pentru dezvoltare durabilă

  • Susținerea instituțiilor și infrastructurilor de cercetare dezvoltare de interes național și European pentru studierea, gestionarea, protejarea și conservarea diversității patrimoniului natural

  • Gestionarea durabilă a pădurilor, eliminarea tăierilor ilegale de arbori, dezvoltarea sistemului informatic integrat pentru monitorizarea exploatării și transportului masei lemnoase, inclusiv la punctele de frontieră, asigurarea împăduririi și reîmpăduririi terenurilor din fondul forestier și a celor degradate sau supuse deșertificării, desfășurarea plantării programate a perdelelor forestiere pentru protecția culturilor agricole și a elementelor de infrastructură în scopul limitării impactului schimbărilor climatice

  • Tranziția către o economie circulară prin abordări complementare ce implică metode tradiționale și tehnologii de ultimă generație pentru restabilirea/refacerea capitalului natural și reducerea dependenței de fertilizatorii sintetici și de pesticide, pentru combaterea degradării solului

  • Combaterea deșertificării, restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificare, secetă și inundații

- OBIECTIVUL 16: PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE

  Ţinte 2030:

  • Administrarea justiției în condiții de imparțialitate și celeritate, în conformitate cu legile și procedurile stabilite, cu respectarea principiului prezumției de nevinovăție

  • Asigurarea și susținerea dialogului cu minoritățile naționale în vederea îmbunătățirii actului decizional, prin acces egal pentru toți cetățenii de a-și respecta şi valorifica cultura, tradițiile, limba maternă și de a participa la viața economică, socială și politică și pentru combaterea preconcepțiilor, a prejudecăților și a discriminărilor în toate formele sale și promovarea dialogului interetnic, valorilor comune, diversității culturale și lingvistice

  • Reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe

  • Stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor

  • Reducerea semnificativă a fluxurilor ilicite financiare și de armament, consolidarea recuperării și returnării bunurilor furate și combaterea tuturor formelor de crimă organizată

  • Asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile

  • Dezvoltarea instituțiilor eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile

  • Profesionalizarea și perfecționarea activității tuturor instituțiilor administrației publice centrale și locale, mai ales a compartimentelor care intră în contact direct cu cetățenii,

pentru prestarea unor servicii prompte și civilizate; extinderea și generalizarea serviciilor pe internet (on-line).

- OBIECTIVUL 17: PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR
  Ţinte 2030:
  • Majorarea progresivă a cuantumului asistenței oficiale de dezvoltare acordate de România în cadrul programelor ODA, în funcție de capacitatea de susținere a economiei naționale, având ca obiectiv țintă atingerea cifrei de 0,33% din venitul național brut la nivelul anului 2030
  • Sporirea și diversificarea ajutorului oficial pentru dezvoltare pe măsura creșterii potențialului economic al României și încurajarea agenților economici români să investească, pe baze competitive, în economia țărilor mai puțin dezvoltate
  • Aderarea României la Zona Euro, la spațiul Schengen și la Organizația pentru Dezvoltare și Cooperare Economică
  • Susținerea angajamentelor internaționale și implicarea proactivă pe plan european și internațional[1]

Capitolul I.3.	**Context Regional**
Capitolul I.3.1	**Strategia de dezvoltare a regiunii Vest pentru perioada 2021-2027**

Viziunea Strategiei de dezvoltare 2021-2027, a regiunii Vest:

„*La orizontul anului 2030, Regiunea Vest este o referință națională pentru modelul de dezvoltare inovativ, sustenabil și incluziv, bazat pe creștere economică susținută datorată promovării, inovării, digitalizării și creativității la toate nivelurile și pe o dezvoltare teritorială echilibrată, care asigură tuturor acces echitabil la servicii publice moderne, educație și oportunități*.”[2]

Planul de dezvoltare a Regiunii Vest 2021-2027 are următorii piloni:

Pilonul 1 Economie prosperă, competitivă, bazată pe inovare

Ţintele Regiunii Vest, pentru acest pilon, la orizontul anului 2030 sunt:

• dezvoltarea un mediu economic competitiv, care atrage și menține în permanență investiții în regiune în sectoarele cu avantaj competitive;

• inovarea și utilizarea rezultatelor la nivel local pentru creștere economică;

• ecosistem de inovare stabil și competitiv, cu rezultate notabile, care adoptă și dezvoltă tehnologii avansate–pol național de referință în inovare;

• dezvoltare economică bazată pe potențialul endogen, dar mediul economic e conectat la nou;

[1] Text prelucrat din sursa: Strategia Nationala pentru Dezvoltare Durabila a Romaniei 2030
[2] Sursa: Strategia regională pentru Dezvoltare 2021-2027 Regiunea Vest

• atragea, asigurarea de sprijin și reținerea angajaților calificați și implicați, în domenii diverse;

• dezvoltarea și menținerea talentelor în regiune;

• avansarea spre activități cu valoare adăugată mare;

• atingerea nivelurilor superioare ale productivității prin modernizarea tehnologică și inovație, adoptare Industry 4.0/5.0, cu accent pe sectoarele cu valoare adăugată mare;

• regiune pregătită pentru era digitală.

Pilonul 2 Tranziţie verde şi schimbări climatice

Ţintele Regiunii Vest, pentru acest pilon, la orizontul anului 2030 sunt:

• tipare de consum transformate, astfel încât să se evite generarea de deșeuri, consumul excesiv de resurse de bază: apă, energie;

• sisteme de apă si apă uzată care asigură accesul tuturor locuitorilor la servicii de calitate, moderne;

• nivel de emisii de gaze cu efect de seră în limitele acceptate de UE pentru încadrarea în obiectivul de neutralitate climatică;

• depozite de deșeuri neconforme închise;

• locuitorii regiunii și mediul economic reciclează selectiv;

• confort termic crescut și consum energetic optimizat în clădiri publice și private;

• biodiversitate regională protejată și valorificată corespunzător;

• activităţi antropice armonizate cu menţinerea biodiversităţii;

•rezistență crescută la schimbări climatice și capacitate crescută de a face față riscurilor;

Pilonul 3 Accesibilitate

Ţintele Regiunii Vest, pentru acest pilon, la orizontul anului 2030 sunt:

• conectarea la rețeaua TEN-T centrală din toate zonele regiunii, prin rețele de transport sigure, modernizate la standarde europene;

• conectivitatea rutieră îmbunătățită cu regiunile învecinate, inclusiv transfrontalieră, prin intermediul autostrăzilor sau drumurilor expres;

• finalizarea investițiilor la rețeaua feroviară TEN-T și conectivitate feroviară îmbunătățită între zonele urbane (tram-train);

• accesibilitate crescută în interiorul regiunii, cu un sistem de tranzit accesibil, incluziv sigur și atrăgător pentru călători;

• sistem de transport public intra-regional funcţional;

• acces facil la Aeroportul Internațional Traian Vuia și continuarea investițiilor în infrastructura aeroportuară regională;

• dezvoltarea unor centre de logistică pentru eficientizarea transporturilor multimodale;

• Acces crescut la broad band și internet pentru toți locuitorii.

Pilonul 4 Educaţie, sănătate şi sisteme sociale performante

Ţintele Regiunii Vest, pentru acest pilon, la orizontul anului 2030 sunt:

• crearea și dezvoltarea unei rețele școlare moderne, incluzive și performante, digitalizată, conectată cu mediul economic regional;

• dezvoltarea unui sistem eficient de pregătire pe tot parcursul vieții pentru locuitori;

• atingerea unui nivel ridicat de absolvenți de studii superioare și valorificarea potențialul și cunoștințele lor în mediul economic din regiune;

• formarea de forță de muncă ce corespunde nevoii de competențe din regiune;

• integrarea tinerilor fără ocupație în câmpul muncii;

• speranța de viață și starea de sănătate a locuitorilor se situează pe o tendință de creștere;

• punerea bazelor unui sistem medical performant și inovator, conectat la practicile europene, adaptat noilor caracteristici sociale și demografice;

• echilibrarea disparităților medicale dintre mediul rural și cel urban;

• scăderea incidenței bolilor ca urmare a accentului crescut pus pe medicina de tip preventiv în rândul populației;

• reducerea la minim a ponderii populației defavorizate;

• crearea unui sistem social uniform repartizat și deschis, care încurajează și sprijină incluziunea persoanelor defavorizate.

Pilonul 5 Sustenabilitate prin turism şi cultură

Ţintele Regiunii Vest, pentru acest pilon, la orizontul anului 2030 sunt:

• regiunea Vest consacrată național pentru destinații turistice în domeniul: cultural, balnear/wellness, eco-turism, MICE;

• ofertă turistică integrată, cu accent pe familie, bazată pe identitate regională/locală;

• stațiuni turistice cu tradiție balneară/ de agrement revitalizate;

• plasarea culturii și creativității în centrul politicilor de dezvoltare;

• model de dezvoltare al localităților bazat pe valorificare patrimoniu cultural și cultură;

• gamă variată de facilităţi culturale, recreaționale și educaționale în orașe;

• patrimoniul construit relevant pentru identitatea regiunii și a localităților inventariat în întregime;

• hub de specialiști recunoscuți national în conservarea și reabilitarea patrimoniului.

Pilonul 6 Dezvoltare urbană durabilă

Pilonul 7 Tradiţie şi diversificare în mediul rural

Ţintele Regiunii Vest, pentru acest pilon, la orizontul anului 2030 sunt:

• reducerea decalajelor spațiului rural față de cel urban privind gradul de echipare tehnico-edilitară și asigurarea accesului egal în domeniul medicinei, educației, serviciilor sociale;

• punerea bazelor dezvoltării unui spațiu rural modern și dinamic, conectat la inovație;

• atragerea investitorilor privați, care exploatează sustenabil potențialul/mediul local;

• atragerea persoanelor tinere pentru a locui și pentru a munci în spațiul rural;

• dezvoltarea agriculturii și diversificarea activităților economice;

• răspuns acțiunilor privind schimbările climatice și a creşterea rezilienței satelor;

• creşterea conectivităţii și mobilitatea locuitorilor prin sisteme moderne și ecologice de transport;

În vederea îndeplinirii viziunii definite, Strategia identifică următoarele provocări regionale în mediu rural şi propune măsuri specifice:

Provocări regionale:

• Populația rurală se confruntă cu o scădere constantă,

• Gradul de îmbătrânire al populației este mai accentuat în spațiul rural,

• Mediul rural nu este atractiv pentru investitori sau pentru a atrage noi locuitori,

• Dotările și infrastructura tehnico-edilitară nu au grad mare de acoperire și necesită modernizare,

• Dimensiunea redusă a exploatațiilor agricole este o piedică pentru productivitate ridicată,

• Micii producători locali rurali nu beneficiază de sprijin pentru a-și valorifica produsele,

• Mediul economic din spațiul rural este slab dezvoltat,

• Există disparități accentuate între spațiul rural periurban și spațiul rural din afara spațiilor peri-urbane.

Măsuri „Hard”:

• Dezvoltarea rețelelor de infrastructură tehnică edilitară (apă, canalizare, gaze naturale) și a infrastructurii de drumuri,

• Susținerea diversificării activităților economice,

• Susținerea producătorilor locali, încurajarea meșteșugurilor și activităților tradiționale,

• Dezvoltarea rețelelor de medicină de familie și acțiuni de conștientizare a prevenției,

• Dezvoltarea rețelelor de colectare și depozitare a produselor agricole și susținerea modernizării agriculturii,

• Crearea și modernizarea de rețele de irigații inteligente în contextul schimbărilor climatice,

• Valorificarea sustenabilă, regenerarea și extinderea suprafețelor silvice,

• Modernizarea și dezvoltarea târgurilor și piețelor locale

•Amenajarea de spații de agrement, spații publice și spații verzi,

• Susținerea lucrărilor de îmbunătățiri funciare, ecologizarea terenurilor, protejarea și adaptarea la schimbările climatice,

• Asigurarea unui acces egal la servicii sociale de bază (educație, sănătate, sociale),

• Sprijinirea dezvoltării turismului rural și a ramurilor ecoturismului.

Măsuri Soft:

• Consolidarea și diversificarea mediului antreprenorial din sectorul non agricol,

• Încurajarea investițiilor în digitalizare și crearea unui sector agricol inteligent,

• Încurajarea transferului de cunoștințe şi a inovării în agricultură și silvicultură,

• Sprijinirea investițiilor în CDI în sectorul agroalimentar,

• Sprijinirea acțiunilor de tranziție spre o economie circulară,

• Sprijinirea reconversiei profesionale a persoanelor active din mediul rural,

• Creșterea vizibilității zonelor rurale cu potențial turistic și agro-alimentar,

• Încurajarea micilor producători locali pentru a se asocia în activitatea agricolă,

• Încurajarea natalității pentru a contracara declinul populației.[3]

[3] Sursa: Strategia regională pentru Dezvoltare 2021-2027 Regiunea Vest

Capitolul I.4.	**Context local**
Capitolul I.4.1.	**Scurtă prezentare G.A.L. Microregiunea Ţara Haţegului-Ţinutul Pădurenilor**

Comuna Bretea Română face parte din G.A.L. „Microregiunea Ţara Haţegului-Ţinutul Pădurenilor" alături de alte 26 de unităţi administrativ-teritoriale, 33 de ONG-uri, 43 de reprezentanţi ai mediului de afaceri şi 5 persoane fizice. Aceste UAT-uri sunt: Bătrana, Baru, Băniţa, Bretea Română, Bunila, Cerbal, Cirjiti, Densuş, Dobra, General Berthelot, Ghelari, Lelese, Lăpugiu de Jos, Lunca Cernii de Jos, Peştisu Mic, Pui, Rschitova, Râu de Mori, Sarmizegetusa, Sălaşu de Sus, Sântămaria Orlea, Teliucu Inferior, Topliţa, Toteşti, Veţel şi Rusca Montană.

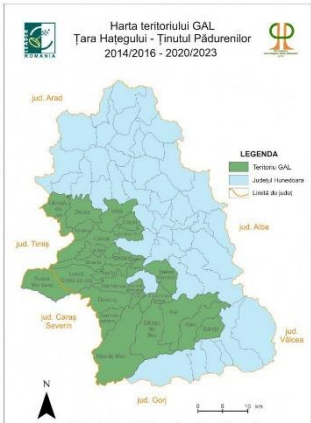

Sursa: https://tarahategului-tinutulpadurenilor-gal.ro

GAL-ul se defineşte pe site-ul de prezentare ca „o structură juridică non guvernamentală (ONG), privată şi apolitică, înfiinţată informal în anul 2006 şi juridic în anul 2009, în vederea susţinerii şi promovării comunităţilor locale în baza implementării unor Strategii de Dezvoltare Locală (SDL) de tip LEADER" [4]

[4] Sursa: https://tarahategului-tinutulpadurenilor-gal.ro/prezentare-gal/

CAPITOLUL II	ANALIZA SOCIO-ECONOMICĂ A COMUNITĂŢII
Capitolul II.1	**Aşezarea geografică**

Sursa: Wikipedia

Bretea Română este o comună în județul Hunedoara, Transilvania, formată din satele Bățălar, Bercu, Bretea Română (reședința), Bretea Streiului, Covragiu, Gânțaga, Măceu, Ocolișu Mare, Plopi, Ruși, Vâlcelele Bune, Vâlcele și Vâlceluța.

Din punct de vedere administrativ comuna Bretea Românâ este amplasată în regiunea Vest, în partea central sudică a judeţului Hunedoara, la o distanţă de 38 km faţă de Municipiul Deva (reşedinta judeţului); 20 km de Municipiul Hunedoara; 60 km de Municipiul Petroşani; 10 km de oraşul Călan; 11 km de oraşul Haţeg şi 405 km de Municipiul Bucureşti.

Comuna Bretea Română se învecinează la nord cu oraşul Călan, la est, cu comuna Boşorod, la sud cu comuna Sântămărie-Orlea şi la vest cu oraşul Haţeg.

Din punct de vedere geografic comuna comuna este amplasată în partea central-sudică a Culoarului Streiului, la limita dintre Munţii Şureanu în est şi Munţii Poiana Ruscă în vest.

Coordonatele geografice ale localităţii Bretea Română sunt 45°40′00″ latitudine nordică şi 23°01′00 longitudine estică.

Bretea Română: - în maghiară: Oláhbrettye,

- în germană: Wallachisch-Brettendorf

Căile principale de acces în comună se realizează pe DN 66 şi pe DJ 668.

Comuna are staţie CFR în localitatea Bretea Streiului și Ruși.

Cel mai apropiat aeroport este la Sibiu (134 km), urmat de Cluj Napoca (178 km) şi Timişoara (187 km).

Capitolul II.2.	Valori istorice

Deşi a fost amintită mult mai devreme în legătură cu Bretea Streiului (fosta Bretea Ungurească) prima atestare documentară distinctă a localităţii Bretea Română este menţionată în anul 1453.

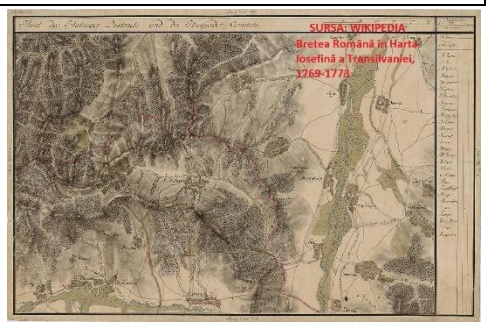

La aceea dată Bretea Română împreună cu mai multe sate din Ţara Haţegului aparţineau de cetatea Deva.

Bretea Streiului (fosta Bretea Ungurească), situată pe malul stâng al Streiului, este atestată documentar pentru prima dată în anul 1332. La acea dată localitatea aparţinea de cetatea regală din Haţeg, de la care a fost luată şi dăruită de rege lui Grigore Bethlen, înainte de 1398. La 1406 localitatea împreună cu vama sunt în stăpânirea lui Ioan, fiul lui Grigore Bethlen, paj la curtea regală.

Un eveniment important în istoria acestei localităţi este reprezentat de Răscoala lui Horea din anul 1784 când primele sate din comitatul Hunedoara care s-au înscris pentru regimentele grănicereşti de la Haţeg în vara anului 1784 au fost Gânţaga şi Vâlcelele Bune, urmate de Vâlcele, Băţălar, Boşorod, Valea Sîngeorgiului, Ocolişul Mic, Chitid, Plopi.

Împotriva locuitorilor acestor sate, autorităţile din aceea vreme au luat măsuri, care au dus la anularea conscriptiei militare, lucru ce a contribuit decisiv la izbucnirea Răscoalei lui Horea.

Localitatea este atestată documentar la 1332 când, un Ladislau, paroh ,,de Berecce'' figurează în socotelile dijmei papale. Satul a apartinut de cetatea regală din Haţeg, de la care a fost luată şi daruită de rege lui Grigore Bethlen, înainte de 1398. În acest din urma an ,,possessio Berekte''cu vama de acolo, stapânită de vaduva lui Grigore Bethlen, este recomandată protecţiei castelanului de Haţeg. La 1406 localitatea impreună cu vama sunt în stăpânirea lui Ioan, fiul lui Grigore Bethlen, paj la curtea regală.

Principalele descoperiri istorice care au fost făcute în localităţile aparţinătoare de comuna Bretea Română constau în:

Băţălar - în punctul Ferma, spre Streisîngeorgiu, la 400 m est de localitate, s-au descoperit urme romane (villa rustica). Ruinele conţineau mozaic pentru paviment şi multe ţigle;

In punctul Vircolin situat în hotarul localităţii, la 400 m est de sat, s-au descoperit materiale ceramice apartinând culturii Wietenberg. La est de Vircolin, pe câmpul de pe malul din stânga râului s-au descoperit artefacte din neolitic şi epoca bronzului;

Bretea Română – a fost descoperită o inscripţie romană;

Bretea Streiului - în hotarul satului s-au descoperit materile litice (de piatră) cioplite. Intre Pasajul CFR Plopi şi drumul spre Bretea Română, la sud de DN 66, în punctul Grumeda s-a descoperit ceramică apartinând neoliticului şi culturii Wietenberg;

Covragiu - la vest de localitate au fost descoperite materiale ceramice aparţinând culturii Coţofeni;

Gânţaga - în locul numit Dimbuleu, s-a descoperit o aşezare care aparţine culturii Cotofeni. In acelaşi loc se găsesc şi materiale ceramice Wietenberg. La 4 km de sat, pe malul din stânga văii, s-a descoperit o aşezare dacică;

Măceu – s-au descoperit vestigii medievale, aici funcţionând şi o capelă din lemn;

Ruşi –în partea de nord a satului s-au descoperit urme arheologice de epoca romană;

Vâlcele – s-a descoperit o monedă de la Dyrrachium;

Vâlcelele Bune - aici este amintită o descoperire de obiecte preistorice lucrate din aur. Către satul Vâlcele, în anul 1866 se descoperă un tezaur monetar format din drahme emise în Dyrrachium (370 bucăţi se află în colecţiile Muzeului Civilizatiei Dacice şi Romane din Deva). La capătul de sud al cătunului Vâlceluţa, pe drumul care vine de la Boşorod, s-a descoperit ceramică romană.[5]

Capitolul II.3.	**Suprafaţa**

Suprafaţa totală a comunei Bretea Română este de 10 020 hectare, ocupată în majoritate de terenul neagricol (38.81 % din totalul suprafeţei comunei), arabil (29.31%), păduri (33.59 %), pășuni și fânețe (31.88%), curţi construcţii (2.06%), ape (0.94%), căi de comunicaţii şi căi ferate (1.66%), terenuri degradate şi neproductive (0.87%); având următoarea distribuţie a fondului funciar după modul de folosinţă:

[5] Date prelucrate din sursa: Plan Strategic de dezvoltare socio-economica a comunei Bretea Romana 2014-2020

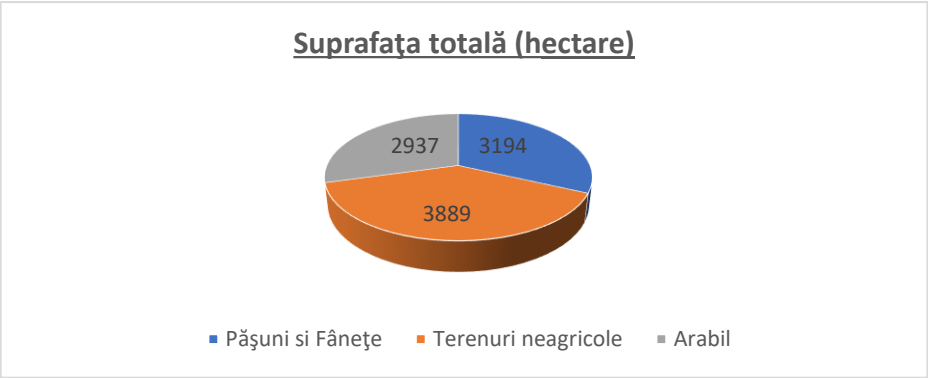

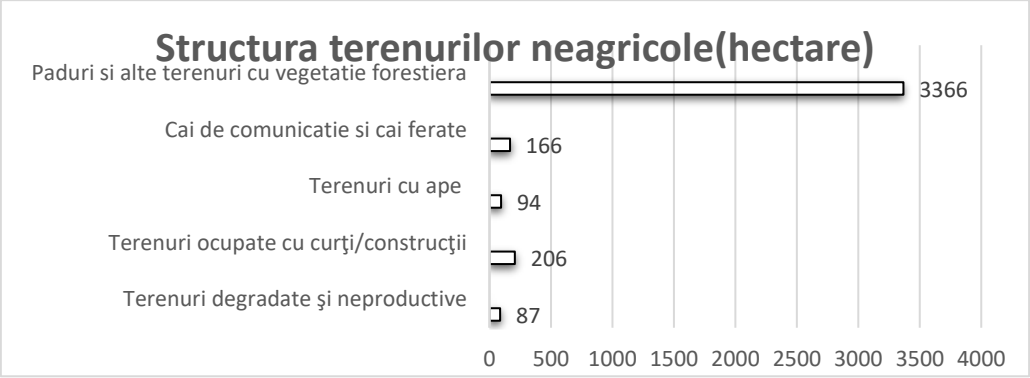

Suprafaţa locuibilă

Suprafaţa (aria) locuibilă desfăşurată (totală) reprezintă suma suprafeţelor destinate pentru locuit a tuturor locuinţelor sau spaţiilor de locuit din clădiri.

Suprafaţa locuibilă a comunei, la finele anului 2019, în comună era de 36995 mp arie desfăşurată din care 36628 mp aparţin sectorului privat.

BILANȚ TERITORIAL BRETEA ROMÂNĂ ȘI LOCALITĂȚI APARȚINĂTOARE				
ZONA FUNCȚIONALĂ	EXISTENT	PROPUS	PROCENT % DIN TOTAL INTRAVILAN	PROCENTAJ COMPARATIV EXISTENT / PROPUS
	arie (Ha)	arie (Ha)		
INSTITUTII SI SERVICII	7.226	9.036	1.84	25.04
LOCUINTE DE TOATE TIPURILE	110.211	373.675	76.03	239.06
CAI DE COMUNICATII RUTIERE	20.332	39.786	8.10	95.68
CAI DE COMUNICATII FEROVIARE	5.070	3.859	0.79	-23.89
SPORT SI AGREMENT	1.225	3.887	0.79	217.31
UNITATI AGRICOLE / INDUSTRIALE / DEPOZITARE	42.200	57.798	11.76	36.96
COMERȚ	3.511	73.533	14.96	1994.36
SPATII VERZI AMENAJATE / NEAMENAJATE	24.241	26.580	5.41	9.65
CONSTRUCTII TEHNICO - EDILITARE	9.118	6.315	1.28	-30.74
AMENAJARI HIDROTEHNICE	0.271	1.455	0.30	436.90
GOSPODARIRE COMUNALA, CIMITIRE	7.405	7.608	1.55	2.74
TERENURI AGRICOLE ÎN INTRAVILAN	257.109	6.100	1.24	-97.63
APE	3.157	4.506	0.92	42.73
PADURI	0.385	0.000	0.00	0.00
TOTAL INTRAVILAN	**491.461**	**608.038**		**23.72**

CENTRALIZATORUL LOCALITĂȚILOR COMPONENTE ÎN INTRAVILANUL PROPUS				
LOCALITĂȚI	INTRAVILAN EXISTENT (Ha)	INTRAVILAN PROPUS (Ha)	DIFERENȚA INTRAVILAN EXISTENT / PROPUS	
			Ha	%
BRETEA ROMÂNĂ	88.806	91.363	2.557	2.88
BĂȚĂLAR	21.700	47.490	25.790	118.85
BERCU	2.500	3.060	0.560	22.40
BRETEA STREIULUI	60.145	71.445	11.300	18.79
COVRAGIU	24.700	26.300	1.600	6.48
GÂNȚAGA	28.900	34.890	5.990	20.73
MĂCEU	45.600	55.430	9.830	21.56
OCOLIȘU MARE	29.760	42.770	13.010	43.72
PLOPI	31.200	42.940	11.740	37.63
RUȘI	38.150	44.720	6.570	17.22
VÂLCELE	36.500	46.150	9.650	26.44
VÂLCELELE BUNE	79.700	96.010	16.310	20.46
VÂLCELUȚA	3.800	5.470	1.670	43.95
TOTAL	**491.461**	**608.038**	**116.577**	**23.72**

Sursa: PUG Bretea Română

Capitolul II.4. Reţeaua hidrografică

Apele de suprafaţă

Hidrografia de suprafaţă este dominată de râul Strei şi de afluenţii acestuia:

a) Pârâul Strâmbii şi afluentul sau Pârâul Brădosu, izvorăsc din Dealul Chiliilor, se unesc şi se varsă în Strei;

b) Pârâul Covragiu (Calba) izvorăşte din Dealul Uien şi trece prin Covragiu;

c)Pârâul Gânţaga izvorăşte din Dealul Iubaia, trece prin satul Gânţaga, primeşte pe stânga pârâul Străminoasa (izvorăşte de sub Vf. Gurgulie) şi se varsă în Strei.

d)Pârâul Hotarelor izvorăşte din Dealul Făget, trece pe la hotarul satelor Gânţaga şi Bretea Română.

e)Pârâul Bretea Română (Balta) îşi are izvorul la contactul terasei I cu terasa a III-a a Streiului (fruntea terasei) şi trece prin Bretea Română. In timpul ploilor torenţiale (vara) produce pagube, inundând gospodăriile şi terenurile de cultură din sat.

f)Pârâul Vâlcelele Bune este format prin unirea a trei pâraie: Valea Bună, Valea Rea şi Lupoi (izvorăsc din dealurile din estul satului).

g)Pârâul Ciorasca izvorăşte din dealurile din estul satului Vâlcele, trece prin acest sat, străbate terasa a II-a iar pe terasa I, la hotarul dintre satele Bretea Română şi Băţălar produce o înmlăştinire numită de localnici “rovina”.

h)Pârâul Voinii izvorăşte din Dealul Boşorodului, trece prin satele Vâlceluţa şi Băţălar.

i)Pârâul Slivut (Silvaşu) izvorăşte din Dealul Prislopului (de lângă mănăstirea Prislop). Se formează prin unirea a trei pâraie (Pârâul Prislop, Pârâul Bradului, Pârâul Teiului) şi se varsă în Strei, lângă satul Plopi.

j)Pârâul Valea Ţapului izvorăşte din dealul Făgădău şi trece prin hotarul satelor Plopi şi Bretea Streiului.

k)Pârâul Gârganului izvorăşte din dealul Gârganului. Are curs intermitent. Pârâul Valea Viilor îşi are originea în Dealul Mare.

l)Pârâul Lupului izvorăşte din Dealul Mare.

m)Pârâul Măceului izvorăşte din dealul Silvaşului, trece prin satul Măceu şi se varsă în Strei

n)Pârâul Văilor izvorăşte din Dealul Calii. Se găseşte între satele Măceu şi Ruşi.

o)Pârâul Râpelor (Ocolişul) izvorăşte din dealul Calii împreună cu afluentul său Moruzul ce izvorăşte din Dealul Nădăştiei.

Râul Strei, face parte din bazinul hidrografic Mureş, fiind principalul afluent al râului Mureş pe teritoriul judeţului Hunedoara, are o lungime de 93 km şi o suprafaţă totală de 1983 km^2.

Apele subterane

Apele subterane sunt larg răspândite pe teritoriul comunei, uneori apărând la suprafaţă sub formă de izvoare în special la baza versanţilor dealurilor piemontane din estul şi vestul comunei şi în zona teraselor de o parte şi de alta a Streiului. Debitele izvoarelor sunt cuprinse intre 0,05l/s şi 0,1 l/s. Adâncimea pânzei freatice este de aproximativ 3 -10 m, în funcţie de zonă.

Capitolul II.5.	**Clima**

Pe teritoriul comunei se pot observa aspecte climatice ce caracterizează zonele de deal precum şi cele caracteristice zonei depresionare, cu diferenţe ale temperaturii medii de 2 - 4 grade între zone.

Cea mai rece lună este luna ianuarie, având valori ale temperaturii cuprinse între -4,9ºC si –0,6ºC cu o medie multianuală, a acestei luni, de –2,3ºC iar lunile iulie şi august au temperaturile cele mai ridicate.

În medie: - primul îngheţ: 17 octombrie

- ultimul îngheţ: 18 aprilie
- zile fără înghet/an: 182
- zile cu ninsoare/an: 10
- zile cu strat de zăpadă/an: 120
- zile cu cer senin/an: 100

În comuna Bretea Română cantitatea medie anuală a precipitaţiilor se găseşte în jurul valorii de 600 mm. Cea mai mare cantitate de precipitaţii se întâlneşte în lunile iunie şi iulie, fiind apoi urmate de precipitaţiile de sfârşit de toamnă (septembrie şi octombrie).

Capitolul II.6.	**Vegetaţia**

Vegetaţia respectă treptele de relief, avem astfel pădurile de foioase, în special: mesteacăn, carpen şi fag (în sud şi est), pinul silvestru (pinus silvestris) şi pinul negru (pinus nigra) .

Flora ierboasă este bogată aparţinând în special gramineelor şi regăsim vegetaţie specifică de luncă în zona apelor.

Capitolul II.7.	Fauna

Fauna este bogată, specifică condiţiilor de relief, climă şi vegetaţie.

Mamifere: mistreţ, căprioară, lup, vulpe, iepure, veveriţă, pisică sălbatică, jderul, viezurele etc.

Păsări: rândunica, vrabia, coţofana, privighetoarea, grangurul, guguştiucul, ciocârlia ciocănitoarea neagră, ciocănitoarea verde, piţigoiul, cinteza, cucul, pupăza, cioara, uliul găinilor,etc

Peşti: clean, mârliţă, scobari, oblete etc.

Capitolul II.8.	Solurile

Cele mai răspândite resurse minerale sunt nisipurile, pietrişurile şi argilele, care sunt folosite în special ca şi materiale de construcţii (acestea se exploatează în balastiere pe malurile Streiului).

Folosirea neraţională a îngrăşămintelor cu azot si fosfor poate provoca poluarea chimică a solului şi a apelor, de asemenea folosirea produselor reziduale de origine animală pentru creşterea fertilităţii solului utilizate, depozitate şi evacuate incorect poate produce efecte nedorite asupra solului.

Conform Raportului de mediu în ultimii 5 ani, la nivelul judeţului Hunedoara, nu s-au efectuat lucrări de îmbunătăţiri funciare.

Capitolul II.9.	Populaţia

Populaţia comunei Bretea Română este de 3052 persoane, cu o distribuţie echilibrată pe sexe, 1 492 persoane de sex masculin şi 1 560 persoane de sex feminin; ceea ce reprezintă aproximativ 0.6% din populaţia judeţului Hunedoara .

Structura populaţiei pe criterii de varstă şi sex se prezintă astfel:

Grupa de varstă	Masculin	Feminin	Total
0 – 19 ani	230	250	480
20 – 29 ani	190	179	369
30 – 39 ani	216	178	394
40 – 49 ani	195	182	377
50 – 59 ani	246	232	478
peste 60 ani	415	539	954
Total populaţie	**1492**	**1560**	**3052**

În grupa de vârstă "85 ani şi peste" avem un total de 60 persoane din care 19 persoane de sex masculin şi 41 de sex feminin.

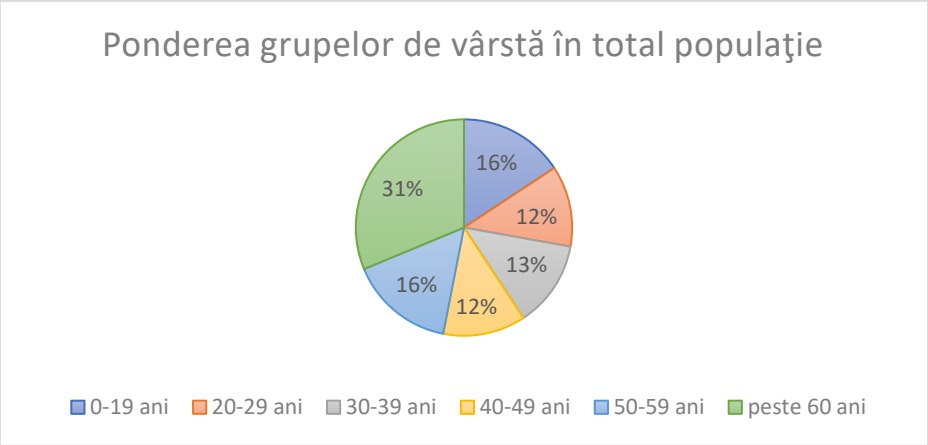

Date prelucrate din sursa: Institutul Naţional de Statistică

Distribuţia numărului locuitorilor şi al locuinţelor pe localităţi componente:

Localitatea	Populaţia			Locuințe
	Total populaţie	Bărbaţi	Femei	
Bretea Română	266	128	138	111
Bătălar	246	117	129	98
Bercu	11	5	6	9
Bretea Streiului	261	126	135	85
Covragiu	155	78	77	77
Gânțaga	282	140	142	103
Măceu	360	185	175	157

Ocolişu Mare	236	113	123	131
Plopi	270	128	142	111
Ruşi	270	123	147	102
Vâlcele	239	117	122	90
Vâlcele bune	419	208	211	147
Vâlceluţa	37	24	13	13
Total	**3052**	**1492**	**1560**	**1234**

Miscarea naturală a populaţiei

Natalitate

Vârsta medie a mamei la prima naştere în mediu rural a judeţului Hunedoara, în anul 2019 este de 25.3 ani iar vârsta medie a mamei la toate naşterile este de 27.2 ani.

Născut-viu - este un produs al concepţiei, expulzat sau extras complet din corpul mamei, independent de durata sarcinii şi care, după această separare, prezintă un semn de viaţă (respiraţie, activitate cardiacă, pulsaţii ale cordonului ombilical sau contracţii musculare dependente de voinţă).

Evoluţia numărului născuţilor vii pe perioada 2010 – 2019 conform datelor furnizate de Institutul National de Statistică:

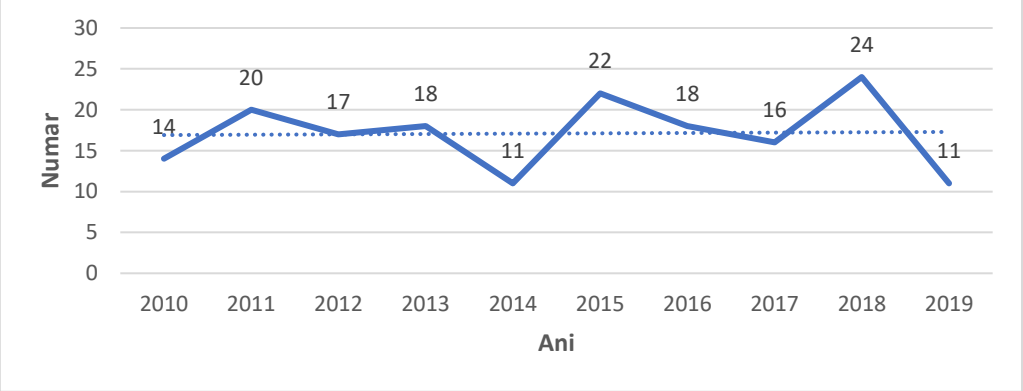

Date prelucrate din sursa: Institutul Naţional de Statistică

Rata natalităţii:

Rata de natalitate - reprezintă născuţii vii dintr-un an calendaristic, care revin la 1000 locuitori la 1 iulie din anul respectiv.

Evoluţia ratei natalităţii în comuna Bretea Română comparativ cu evoluţia ratei natalităţii, în mediu rural, pentru Regiunea Vest şi judeţul Hunedoara, conform datelor furnizate de Institutul Naţional de Statistică:

Ani	2017	2018	2019
Regiunea Vest	9.4	9.6	9.4
Judeţul Hunedoara	6.7	7.5	6.3
Bretea Română	5.6	8.4	3.9

Date prelucrate din sursa: Institutul Naţional de Statistică

Se constată o rată a natalităţii mai mică decât rata natalităţii în mediu rural în Regiunea Vest, chiar cu discrepanţe mari şi o rată a natalităţii mai mică decât rata natalităţii în mediu rural în Judeţul Hunedoara, cu excepţia anului 2018.

Rata de fertilitate reprezintă numărul născuţilor vii dintr-un an raportat la populaţia feminină de 15 - 49 ani. Rata de fertilitate în comună, la nivelul anului 2019 a fost de 18.39, mult mai mică decât rata de fertilitate în mediu rural în Regiunea Vest(40.2) şi decât rata de fertilitate în mediu rural în Judeţul Hunedoara(30.7)

Decese:

Decedat - persoana căreia i-au încetat definitiv funcţiile vitale după trecerea unui timp oarecare de la naştere.

Situaţia numărului deceselor pe perioada 2010 – 2019, conform datelor furnizate de Institutul Naţional de Statistică:

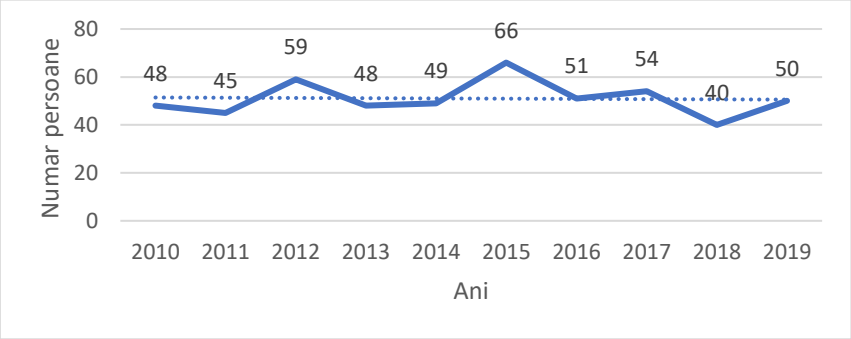

Date prelucrate din sursa: Institutul Naţional de Statistică

Se constată o rată a mortalităţii de 17.51, la nivelul anului 2019, mai mare decât rata mortalităţii în mediu rural în Regiunea Vest(13.6) şi decât rata mortalităţii în mediu rural în Judeţul Hunedoara(15.9). Rata de mortalitate se exprimă în decese la 1000 locuitori, pe perioada unui an.

Sporul natural al populaţiei:

Sporul natural al populaţiei - indicator care masoară diferenţa algebrică între numărul născuţilor vii şi cel al morţilor din rândul unei populaţii determinate, într-o perioadă de timp anumită.

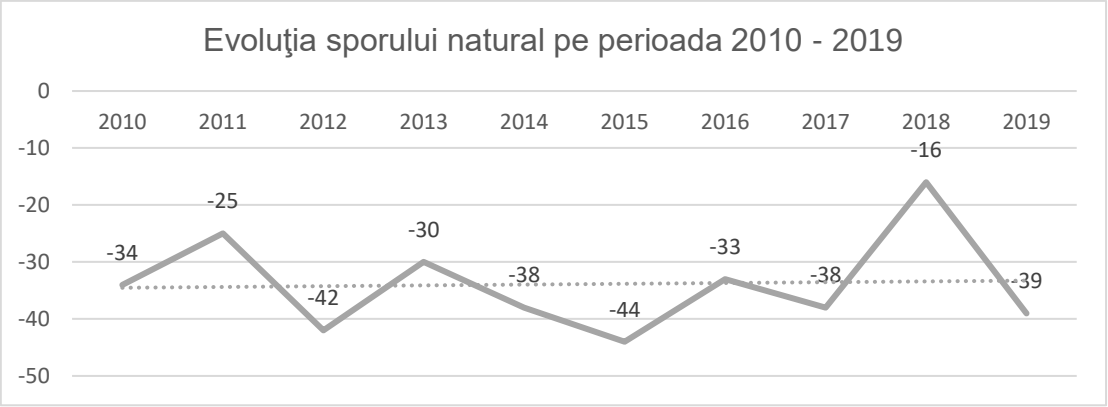

Date prelucrate din sursa: Institutul Naţional de Statistică

Situaţia căsătoriilor şi a divorţurilor în comună:

Ani	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Căsătorii	9	8	14	10	10	17	14	18	13	11
Divorţuri	2	2	6	4	-	4	9	5	5	1

Date prelucrate din sursa: Institutul Naţional de Statistică

Mişcarea migratorie a populaţiei

Ani	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Stabiliri cu domiciliu în localitate	89	57	55	60	60	52	117	78	48	62
Plecări cu domiciliu din localitate	67	22	43	45	43	34	45	44	42	46

Datele prezentate mai sus conţin inclusiv migraţia internaţională.

Forţa de muncă

Populaţia activă civilă caracterizează oferta potenţială de forţă de muncă şi gradul de ocupare a populaţiei cuprinzând populaţia ocupată civilă şi şomerii înregistraţi.

Situaţia şomerilor la nivelul comunei se prezintă astfel:

Ani	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Număr şomeri de sex feminin	36	36	26	23	25	35
Număr şomeri de sex masculin	53	53	39	22	19	30
Total şomeri la nivel de comună	**89**	**89**	**65**	**45**	**44**	**65**

Date prelucrate din sursa: Institutul Naţional de Statistică

Numărul mediu al salariaţilor cuprinde persoanele angajate cu contract de muncă, raport de serviciu pe durata determinată sau nedeterminată (inclusiv lucrătorii sezonieri, managerul sau administratorul).

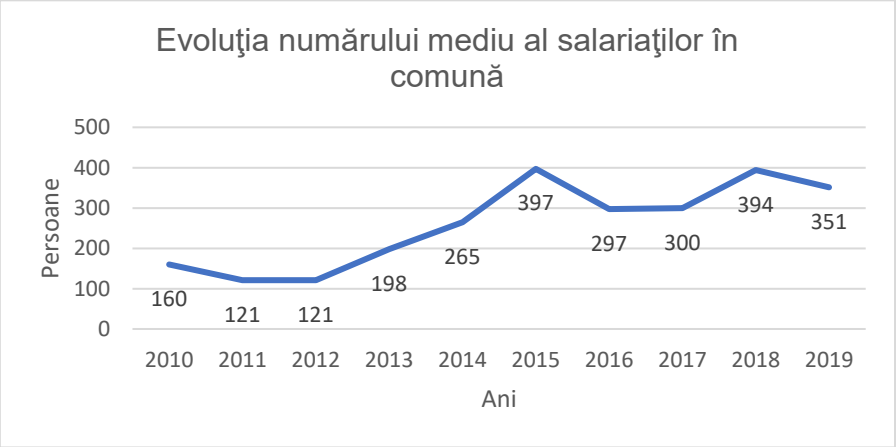

Date prelucrate din sursa: Institutul Naţional de Statistică

Populaţia în vârstă de muncă, în comuna Bretea Română, judeţ Hunedoara, în anul 2020 a reprezentat 64% din totalul locuitorilor.

Structura etnică şi confesională

Conform ultimului recensământului majoritatea locuitorilor sunt români (97,25%). Pentru 1,74% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută.

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (87,94%), dar există și minorități de penticostali (6,75%) și baptiști (2,13%). Pentru 1,74% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

Capitolul II.10	Economia

Pe teritoriul comunei îşi desfăşoară activitatea 272 agenţi economici dintre care 113 S.R.L.-uri(din care 4 sunt S.R.L.-D); 61 I.I.; 80 P.F.A-uri; 13 I.F.; 1 S.A.; 2 S.N.C.-uri şi 2 Societăţi cooperative.

Distribuţia agenţilor economici pe localităţi componente se prezintă astfel: 36 în Bretea Română, 19 în Bretea Streiului, 24 în Băţălar, 21 în Gânţaga, 34 în Vâlcele Bune, 41 în Vâlcele, 5 în Vâlceluţa, 19 în Ocolişu Mare, 15 în Ruşi, 27 în Plopi, 26 în Măceu şi 5 în Covragiu.

Din punct de vedere al anului înfiinţării situaţia se prezintă astfel:

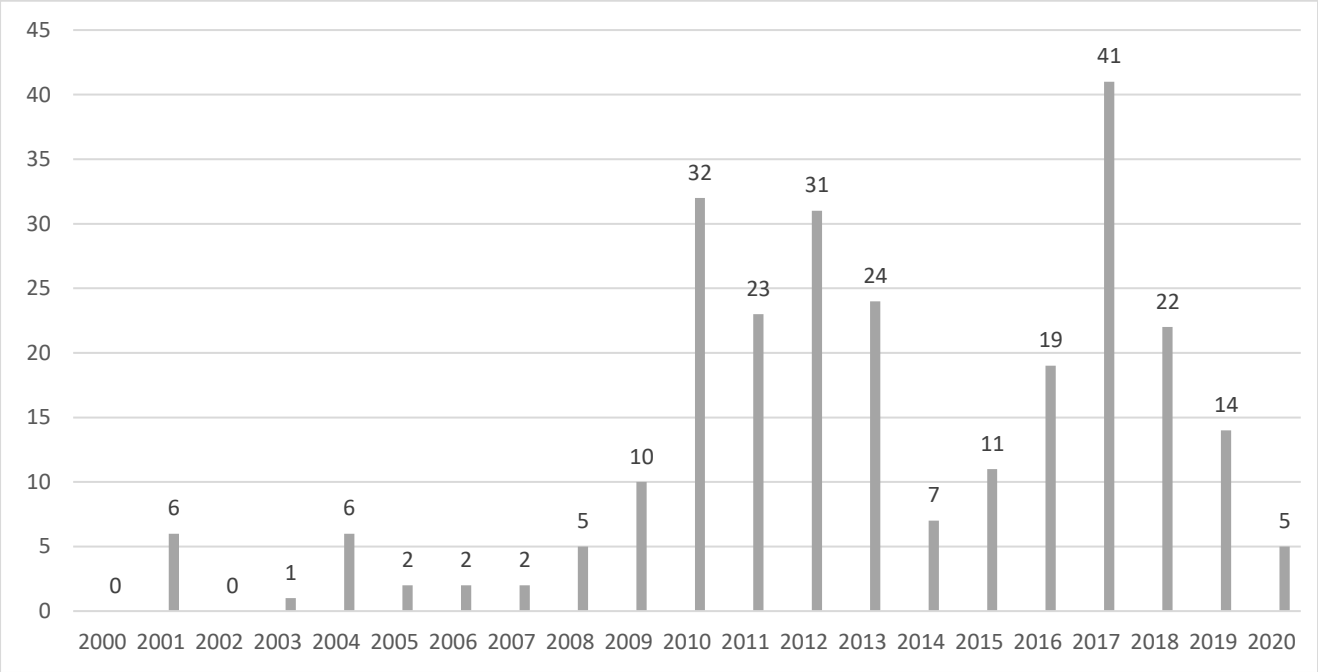

Date prelucrate din sursa: O.R.C. Hunedoara

Distribuţia numărului agenţilor economici după codul CAEN principal:

CAEN	Număr	CAEN	Număr	CAEN	Număr	CAEN	Număr
0111	3	1812	1	4774	1	7112	1
0113	9	2042	1	4779	4	8219	1
0119	2	2361	3	4771	1	8230	1
0124	3	3109	3	4782	1	8291	1

0125	2	3299	1	4939	1	8299	2
0129	1	3312	1	4941	5	8622	1
0130	1	3600	1	5153	1	8623	1
0141	12	4120	14	5210	1	9001	1
0142	1	4311	1	5211	2	9002	1
0145	3	4312	2	5320	1	9311	1
0146	1	4321	1	5510	1	9329	1
0147	5	4322	1	5520	3	9601	1
0149	22	4333	1	5629	2	9602	5
0150	63	4399	1	5630	7		
0162	1	4520	9	4941	5		
1032	2	4618	1	5320	1		
1071	2	4619	2	5590	2		
1072	1	4637	2	5610	1		
1085	2	4671	1	6622	2		
1101	2	4675	1	6831	1		
1039	1	4677	1	6920	1		
CAEN	**Număr**	**CAEN**	**Număr**	**CAEN**	**Număr**		
1073	1	4690	1	7022	1		
1610	5	4711	12	7420	1		
1624	1	4719	1	7810	1		
1629	3	4729	4	7022	1		

Potrivit codului CAEN principal de activitate, cei mai mulţi agenţi economici desfăşoară activitatea în domeniul agriculturii şi creşterii animalelor(129), alte domenii bine reprezentate sunt cel al construcţiilor, al întreţinerii şi reparaţiilor de maşini, comerţ etc. O singură societate desfăşoară activităţi de turism.

Situaţia pe anul 2019, a societăţilor cu răspundere limitată ce-şi desfăşoară activitatea pe teritoriul comunei Bretea Română(cu sediu principal sau secundar în comună), potrivit datelor furnizate de către Oficiul Registrului Comerţului Hunedoara se prezintă astfel:

Nr. crt.	Denumire	Cod CAEN princi-pal	Cifra afaceri 2019	Număr salariaţi	Localitatea
1.	Acta Record S.R.L.	1071	34060	2	Vâlcele
2.	Apis Nutriţia S.R.L.	2042	251238	4	Ruşi
3.	Aristica Exim S.R.L.	5510	7150	0	Plopi
4.	Aura Contrust S.R.L.	4120	49253	2	Vâlcele Bune
5.	Axel Mondotrans S.R.L.	4941	1139600	0	Măceu
6.	Calibra M&D Impex S.R.L.	5210	47778474	84	Bretea Streiului
7.	DSN 96 Carnex S.R.L.	0147	6000	-	Vâlcele
8.	Dariana S.R.L.	4690	2624272	3	Gânţaga

9.	Darymar Dany Impex S.R.L.	4729	158271	0	Plopi
10.	Dentora SRL-D	8623	62125	0	Gânţaga
11.	Devia Trans S.R.L.	4120	4334658	13	Vâlcele Bune
12.	Emmar Caffe Distribution S.R.L.	4637	465317	2	Plopi
13.	Epilog Fontur S.R.L.	2451	203714	6	Băţălar
14.	Ferma Iovănescu S.R.L.	0146	2800	-	Bercu
15.	Gab New House S.R.L.	4120	400	-	Băţălar
16.	Gospodarul Bretean Serv S.R.L.	4120	283991	-	Bretea Română
17.	Las Marmo Construct S.R.L.	4120	330947	1	Ocolişu Mare
18.	Latin Construct şi Renovări S.R.L.	4333	243390	2	Bretea Streiului
19.	Liadnira Activ S.R.L.	4711	267025	-	Ruşi
20.	Liliana şi Ghiţă S.R.L.	4729	114332	-	Bretea Română
21.	Linmar Curier S.R.L.	5320	1208450	18	Bretea Streiului
22.	Loredana General Com S.R.L.	5630	241999	1	Vâlcele Bune
23.	Mainstage Events S.R.L.	9002	4779	0	Bercu
24.	Mainstage Production S.R.L.	8230	994424	5	Bercu
25.	Manely Sprinter S.R.L.	4941	251734	1	Bretea Română
26.	Matistil Construct SRL-D	4120	236426	5	Bretea Română
27.	Nataly Expert Contabil S.R.L.	6920	128939	1	Măceu
28.	Niksar Auto&Construct S.R.L.	4520	69311	1	Vâlcele Bune
29.	Pârv Turolter S.R.L.	4120	48650	1	Vâlcele
30.	Prisma Silv S.R.L.	4520	75097	1	Ruşi
31.	Proserv Soral S.R.L.	4399	282036	1	Bretea Română
32.	Roxson Divers S.R.L.	4711	33529	-	Măceu
33.	Sam Sistem.ro S.R.L.	4322	61998	0	Măceu
34.	Scorilo Sim Prestcom S.R.L.	5520	1090813	8	Plopi
35.	Unicom S.R.L.	5630	639681	2	Bretea Română
36.	Vâlcelana Cargo Trans S.R.L.	4941	646086	1	Vâlcelele Bune
37.	Vision Art Plus S.R.L.	1812	29712	3	Ocolişu Mare
38.	Zootehnica Complex S.R.L.	0145	843656	7	Bretea Română
39.	Total general		65446679	194[6]	

Cifrele de afaceri pe localităţi componente, realizate de către societaţile cu răspundere limitată cu sediile principale sau secundare în respectivele localităţi:

Vâlcele: - 88 710 lei, din care 55% din activităţi de construcţii, 38 din activităţi de panificaţie iar restul din activităţi de creştere a păsărilor;

Băţălar - 204 141 lei, din care 99.8% din activităţi de turnare a fontei iar diferenţa din lucrări de construcţii;

[6] Cifra prezentată conţine şi angajaţii societăţilor ce nu au desfăsurat activitate în anul 2019

Ocolişu Mare: - 360 947 lei, din care 92% din activităţi de construcţii iar restul din activităţi de tipărire;

Ruşi: - 593 360 lei, din care 45% provine din activităţi de comerţ în magazine nespecializate, 42 din activităţi de fabricare a parfumurilor şi a cosmeticelor iar diferenţa din întreţinerea şi repararea autoturismelor;

Bercu: - 1 002 003 lei, din care 99.2% provine din activităţi de organizare a expoziţiilor şi a târgurilor, iar diferenţa din activităţi suport pentru interpretare artistică şi creşterea porcinelor;

Măceu: -1 364 066 lei din care 83.5% provine din activităţi de transporturi, 9,4% din servicii de contabilitate si audit financiar, 4.5% din lucrări de instalaţii iar diferenţa din activităţi de comerţ

Bretea Română: - 2 651 856 lei din care 33.3% provine din activităţi de construcţii, 31.8% din activităţi de creştere a ovinelor şi caprinelor, 24.12% din activităţi de baruri, 9.4 % din transport de mărfuri iar diferenţa din activităţi de comerţ cu alte produse alimentare;

Gânţaga: - 2 686 397 lei din care 97.6% provine din activităţi de comerţ cu ridicata iar diferenţa din activităţi de asistenţă stomatologică;

Vâlcele Bune - 5 341 307 lei din care 82% provine din activităţi de construcţii, 12% din activităţi de transport, 4.5% din baruri şi diferenţa din repararea şi întreţinerea autovehivcolelor

Bretea Streiului - 49 230 314 lei din 97% provine din activităţi de depozitare, 2.4% din activităţi de curierat iar diferenţa din lucrări de pardoseli şi placare pereţi.

Având în vedere aspectele prezentate mai sus putem concluziona ca economia comunei Bretea Română este diversificată şi cu potenţial de dezvoltare.

Capitolul II.11	**Agricultura**

Suprafaţa totală agricolă a comunei este de 6131 hectare teren, cu următoarea distribuţie după modul de folosinţă: 2937ha arabil, pașuni și fânețe 3170 şi livezi 25 ha.

Structura suprafeţelor agricole pe principalele culturi, la finele anului 2020, se prezintă astfel:

Cereale pentru boabe	**Total 1275 ha**, din care:	
	Grâu comun de toamnă	300
	Triticale de toamnă	25
	Orz	50
	Orzoaică de primăvară	50
	Ovăz de primăvara	50
	Porumb	800
Cartofi	**Total 200 ha**, din care:	
	Cartofi de vară	20
	Cartofi de toamnă	180
Legume în câmp şi solarii	**Total 210 ha**, din care:	
	Tomate	30
	Ceapă	25
	Usturoi	5
	Varză	40
	Ardei	10
	Castraveţi	10
	Rădăcinoase	25
	Mazăre păstai	2
	Fasole păstai	20
	Vinete	5
	Conopida	1
	Alte legume	37
Plante de nutreţ	**Total 1000 ha,** din care:	
	Perene vechi şi noi	600
	Anuale pentru fân şi masă verde	400
Păşuni naturale în folosinţă	**Total 2136ha**	
Fâneţe naturale în folosinţă	**Total 1304 ha**	
Livezi şi pepiniere pomicole	**Total 25 ha,** din care:	
	Livezi pe rod	20
	Livezi tinere neintrate pe rod	5

Cultura pomilor fructiferi reprezintă o parte importantă a agriculturii comunei, regăsim 106170 pomi fructiferi pe rod şi 9980 pomi fructiferi tineri. Pe rod avem 4000 de meri (plus 2500 tineri), 1780 peri (plus 500 tineri), 650 piersici (plus 350 tineri), 660 caişi şi zarzări (plus 250 tineri), cireşi şi vişini 580 (plus 400 tineri), pruni 96 000 (plus 5600 tineri), nuci 1800 (plus 200 tineri) şi alţi pomi fructiferi 700 (plus 200 tineri).

Efectivele de animale în comuna Bretea Română :

	Existent la 01.01.2021	Din care matcă	Fătări	Cumpărări din alte sectoare	Total	Existent la 28.02.2021	Din care matcă
Bovine	7500	580	500		1250	655	500
Porcine	1010	100	1000	-	2010	700	120
Ovine	7455	5000	5000	-	12455	7000	5000
Caprine	300	250	250	90	640	430	350
Păsări	7500	6000	14 000	2000	23 500	7000	6000
Cabaline	40	15	15	-	55	32	10

Livrări carne		
	Piaţă liberă	Consum familial
Bovine	270	325
Porcine	350	960
Ovine	4605	850
Caprine	175	35
Păsări	2000	14500

Producţiile medii la hectar pentru UAT Bretea Română, conform datelor furnizate de către Direcţia pentru Agricultură Judeţeană Hunedoara, pentru anul agricol 2019 – 2020, se prezintă astfel:

Denumirea culturilor	Producţii medii la hectar
Grâu comun de toamnă	3 to / ha
Grâu comun de primavară	-
Orz	3 to / ha
Ovaz de primăvara	2.50 to / ha
Porumb boabe	3 to / ha
Tomate - timpurii şi de vară	6 to / ha
Tomate de toamnă	8 to / ha
Ceapă uscată	8 to / ha
Usturoi uscat	6 to / ha
Varză total (timpurie şi de vară, de toamnă)	10 to / ha
Ardei	6 to / ha
Castraveţi	10 to / ha
Rădăcinoase	10 to / ha
Mazăre păstăi	4 to / ha
Fasole păstăi	6 to/ ha
Vinete	8 to/ha
Conopidă	8 to/ha
Alte legume	5 to / ha

Sursa: Direcţia pentru Agricultură Judeţeană Hunedoara

Capitolul II.12	**Infrastructura**
Capitolul II.12.1.	**Infrastructura rutieră şi feroviară**

Suprafaţa căilor de comunicaţii şi a căilor ferate pe teritoriul comunei este de 166 ha.

Cele mai importante *căi de comunicaţii rutiere* pe teritoriul comunei sunt DN 66 şi DJ 668.

- DN 66(Simeria - Petroşani) străbate teritoriul administrativ al comunei de la limita comunei din satul Ruşi şi iese spre oraşul Haţeg în perimetrul satului Plopi.
- DJ 668 (Sântămarie Orlea – Subcetate - Bretea Română – Streisângeorgiu - Călan) tranzitează teritoriul comunei din zona localităţii Bercu, trece prin Covragiu, Gânţaga, Bretea Română şi iese în zona localităţii Bățălar.

Distanţa faţă de autostrada A1, nod Simeria, este de 25 de km.

Drumuri de legatură cu satele componente ale comunei:

Bretea Streiului – DJ = 1,5 km	Plopi – DN+DJ = 4 km
Bercu – DJ = 7 km	Covragiu DJ = 6 km
Gânţaga – DJ = 4 km	Băţălar – DJ = 4 km
Vâlcelele Bune – DJ = 3 km	Vâlcele – DJ = 5 km
Vâlceluţa – DJ + DC = 7 km	Ruşi - DN+ DJ = 7 km
Măceu – DN+DC = 4 km	Ocolișu Mare –DN+DJ+DC= 11 km

Reteaua feroviară la nivel de comună:

În zona centrală a comunei, pe directia N-S trece calea ferată dublă şi electrificată, Simeria – Petroşani - Filiaşi .

Comuna este deservită de staţia CFR Bretea Streiului. Prin aceasta staţie se expediază materialele de construcţiii (sorturi) obţinute în balastierele de pe râul Strei.

De asemenea exista halte de oprire ale trenurilor pentru localităţile Covragiu, Măceu, Plopi şi RușI.

Capitolul II.12.2.	**Alimentarea cu apă**

Comuna Bretea Română se alimentează cu apă potabilă din staţia de tratare Sântămăria Orlea, respectiv localităţile Bretea Română, Bretea Strei, Plopi, Ruşi,

Ocolişu Mare, Covragi, Vâlcele bune, Vâlcele, Băţălar, Gânţaga, Măceu, Bercu și Vâlceluța. Din acceaşi staţie de tratare se alimentează şi oraşele Deva, Haţeg, Călan precum şi alte comune din zonă. Staţia de tratare a apei Sântămărie Orlea captează apa din lacul hidrocentralei Haţeg.

Volumul de apă distribuită din această staţie, în comuna Bretea Română, în anul 2019 a fost de 81,831 mii de mc, pentru o populaţie racordată de 2666 locuitori. Lungimea reţelei de distribuţie pe teritoriul comunei este de 47,145 km.

Capitolul II.12.3.	**Sistemul de canalizare**

Reţeaua de canalizare, pe teritoriul comunei are o lungime de 33.829 km şi deserveşte 1101 locuitori. În localitatea Bretea Română reţeaua de canalizare are o lungime de 3,832 km şi deserveşte 342 locuitori iar în restul satelor componente are o lungime de 29,997 km şi deserveşte 759 locuitori.

Capitolul II.12.4.	**Alimentarea cu gaze**

Pe teritoriul comunei Bretea Română nu există reţea de distribuţie a gazelor naturale către cetăţeni şi agenţi economici. În acest sens, autorităţile publice locale, au demarat proiecte de racordare la reţeaua de gaze naturale.

Conform P.A.T.J. Hunedoara, teritoriul administrativ al comunei Bretea Română este traversat de două magistrale de transport a gazelor naturale.

Capitolul II.12.5.	**Alimentarea cu energie electrică**

Teritoriul comunei este traversat de linii electrice de înaltă, medie şi joasă tensiune. Toate localităţile de pe raza comunei Bretea Română sunt alimentate cu energie electrică prin intermediul liniilor electrice aeriene.

Reţeaua electrică satisface necesarul de consum al populaţiei şi al agenţilor economici.

Sursa: P.A.T.J. Hunedoara

Capitolul II.12.6.	Reţele de telecomunicaţii

Pe teritoriul comunei există acoperire din partea furnizorilor de servicii de telefonie fixă precum şi a celor de telefonie mobilă şi internet în diferite grade de acoperire, funcţie de zonă.

Serviciile poştale sunt asigurate de Poşta Bretea Română ce îsi are sediul în localitatea de reşedinţă. Pe lângă aceasta, există S.C. Linmar Curier S.R.L. în Bretea Streiului, societate care oferă servicii de curierat.

Capitolul II.13	Sănătatea

Pe teritoriu comunei funcţionează un dispensar uman, situat în localitatea Bretea Română, unde îşi desfăşoară activitatea un medic şi un asistent medical.

Asigurarea cu medicamente se face de la farmacia privată din localitatea de reşedinţă.

De asemenea există şi un dispensar veterinar, în care îsi desfăşoară activitatea un medic veterinar şi doi angajaţi cu studii medii.

Capitolul II.14	Învăţământ

Unităţile de învăţământ de pe teritoriul comunei Bretea Română şi efectivul de elevi, conform Raportului privind starea învățământului în Școala Gimnazială Bretea Română, în anul școlar 2019-2020:

Grădiniţe cu program normal	Număr preşcolari	Grupa mare	Grupa mijlocie	Grupa mică
G.P.N. Bretea Română	10	2	4	4
G.P.N. Vâlcele Bune	15	4	6	5
G.P.N. Plopi	10	7	1	2
G.P.N. Măceu	11	4	4	3
Total preşcolari la nivel de comună	**46**	**17**	**15**	**14**

Unitatea şcolară	Clasa pregătitoare	Clasa 1	Clasa 2	Clasa III	Clasa IV	Total elevi
Şcoala primară Măceu	3	2				5
Şcoala gimnazială Bretea Română CP	10					10
Şcoala gimnazială Bretea Română I		19				19
Şcoala gimnazială Bretea Română II-IV			14		7	21
Şcoala gimnazială Bretea Română III				14		14
Total elevi în învăţământul primar	**13**	**21**	**14**	**14**	**7**	**69**

Unitatea şcolară	Clasa V	Clasa VI	Clasa VII	Clasa VIII	Total
Şcoala gimnazială Bretea Română	**11**	**18**	**20**	**17**	**66**
Total elevi în învăţământul gimnazial					**66**

La finele anului 2020, gradul de promovabilitate este de 100%, atât în învăţământul primar cât şi în învăţământul gimnazial din comună.

Activităţi extracuriculare organizate de Şcoală:

- „Bun venit la școala!” Festivitatea de deschidere a anului şcolar

- „Toamna – frumusețe, bogăție și culoare” – concursuri, expoziții

- ,,Culorile toamnei” – parada dovlecilor/ costumelor- concurs, expozitie de fructe ornate, creații artistice

- „Ziua Națională de Comemorare a Holocaustului” 09 octombrie 2019

- „Copiii şi alimentaţia sănătoasă” -săptămâna fructelor și a legumelor (14-18 noiembrie 2019)

- ,,Ziua internațională a toleranței” – Manifestarea sentimentului de toleranță și prietenie -afișe cu mesaje

- ,,La mulți ani, Românie dragă !” – Ziua Națională a României- activități cultural-artistice

- ,,Dar din dar se face Rai!” acțiuni caritabile de sărbătoarea Sf. Nicolae

- ,,Crăciunul-prin ochii de copii" – activități cultural artistice, expoziții de felicitări, tradiții și obiceiuri

- „Eminescu, luceafărul poeziei românești" – expoziție de carte, concurs de poezii, recital, audiție pe versuri eminesciene, ZIUA CULTURII

-30 ianuarie – Ziua internaţională a nonviolenţei în şcoală, spune NU violenţei!

Parteneriate încheiate ce au diversificat oferta de activităţi educative, contribuind la lărgirea paletei de activităţi extraşcolare oferite elevilor:

- Parteneriatul cu medicul comunei;
- Parteneriatul cu familia;
- Parteneriatul cu Școala Gimnazială Boșorod;
- Parteneriatul cu Asociația Franceză Q.S.O.P.H. Quimper în vederea depunerea unui nou proiect de finanțare europeana Erasmus + și continuării proiectului de organizare a Centrului de vacanță român francez în luna august.

Capitolul II.15	**Cultura**

Pe teritoriul UAT Bretea Română există un singur monument înscris în Lista Monumentelor Istorice, sub numărul „HD-I-s-B-03158", monument de categorie „B" datat din epoca romană, în satul Băţălari, denumit „Villa rustica".

Pe teritoriul comunei au fost numeroase descoperiri istorice, de mare importanţă: urme romane – villa rustica (Băţălar), ceramica din cultura Wirtenberg (Vircolin, Gânţaga), ceramica din Cultura Coţofeni (Covragiu), asezare dacică (Gânţaga) etc.

O descriere mai detaliată a descoperirilor istorice de pe teritoriul comunei, precum detalii despre acestea, regăsiţi în Capitolul II.2 Valori istorice.

Pe teritoriul majorităţii localităţilor componente există câte un cămin cultural cu următoarele capacităţi :

Bretea Română	**Bretea Strei**	**Băţălar**	**Covragiu**	**Gânţaga**	**Măceu**	**Ocolişu Mare**	**Ruşi**	**Plopi**	**Vâlcelele Bune**	**Vâlcele**
195 locuri	195 locuri	150 de locuri	150 de locuri	195 de locuri	195 de locuri	150 de locuri	195 de locuri	195 de locuri	195 de locuri	160 de locuri

Temporar biblioteca îşi are activitatea suspendată dar autorităţile publice locale îşi propun redeschiderea acesteia.

Obiceiuri locale:

- „Căluşerul” - străvechi obicei considerat „Capodoperă a Patrimoniulu Oral şi Imaterial al Umanităţii” şi înscris în patrimoniul Unesco. Obiceiul deşi este unitar ca şi manifestare se remarcă prin mici particularităţi de la o localitate la alta fiind bine cunoscute cetele de căluşeri din satele Gânţaga, Vâlcelele Bune, Vâlcele, Covragiu, care în fiecare iarnă începând din Ajun şi până la a treia zi de Crăciun, colindă din casă în casă.

- „Nedeile” - un obicei strămoşesc foarte vechi care după părerea unor specialişti în folclor îşi are originea în zilele solemne de bucurie organizate de romani în cinstea zeilor protectori. Din Evul Mediu, prin creşterea influenţei bisericii în societate, nedeia se organizează în ziua hramului bisericii din fiecare localitate astfel:

Plopi – a treia zi după Paşti;

Ruşi – la Pastile Mici;

Bretea Streiului şi Covragiu – la doua săptămâni după Paşti;

Vâlcele – la şase săptămâni după Paşti;

Vâlcelele Bune – în prima zi de Rusalii;

Băţălar – a doua zi de Rusalii;

Bretea Română – la o săptămână după Rusalii (Duminica Mare);

Măceu – la doua săptămâni după Rusalii;

Dansurile populare caracteristice sunt: învârtita, haţegana şi lina ina (de pe Strei).

Arta populară cuprinde diverse genuri ale creaţiei populare: portul popular cu piesele sale componente, ţesăturile de împodobit interiorul (laicere, scoarte, ştergare, fete de masa, perne, pricoite, perdele etc.), obiecte din lemn (mobilier, vase si unelte), obiecte de ceramică, piese din metal si sticlă, obiecte din os, pictura populară.

În domeniul artei populare mai lucrează următorii creatori populari:

- prelucrarea fierului : Pep Izidor (Vâlcele), Bocan Viorel (Gânţaga), Muntean Iulius (Măceu);

- prelucrarea lemnului: Cioara Constantin (Plopi) şi Goia Cornel (Bretea Română);

- ţesături: Dregoiesc Dorina, Sălisteanu Aurica şi Grigoresc Eleonora (Vâlcelele Bune), Grigoresc Aniţa (Gânţaga);

- costume populare: Neag Aurica (Vâlcelele Bune), Grigorescu Aniţa şi Inulescu Rafila (Gânţaga)[7].

Cinstirea eroilor este un fapt extrem de prezent în toate satele comunei regăsim pe teritoriul comunei monumente, troiţe, cruci ridicate spre amintirea şi recunoştinţa celor care au luptat şi au murit pentru ţară.

Lăcaşe de cult:

❖ Biserica ortodoxă din Bretea Română și cimitirul, datată aproximativ pe la la mijlocul secolului al XVIII-lea. În sat au existat și locuitori maghiari de religie reformată; cu timpul au dispărut iar biserica lor din centrul satului a ajuns în stare de degradare. În anul 1978 credincioșii ortodocși din sat au cumpărat-o și au refăcut-o devenind biserică ortodoxă. A fost sfințită în anul 1981. Biserica veche, ortodoxă, a rămas în paragină.

❖ Biserica ortodoxă din Covragiu a fost construită la mijlocul secolului al XVIII-lea, A fost renovată în 1921 și 1973.

❖ Biserica ortodoxa din Gânțaga a fost construită în 1938 pe locul unei foste biserici din lemn. Are forma de cruce.

❖ Biserica ortodoxă din Vîlcele a fost construită în anul 1904. În sat este și o biserică greco-catolică, aflată în ruină. Din lipsă de credincioși, nu a mai fost folosită din 1950.

[7] Sursa: Primăria Comunei Bretea Română

❖ Biserica din Bățălar a fost construită în 1938. A fost renovată de mai multe ori, ultima dată în 1995.

❖ Biserica ortodoxă din Ruși este construită sub formă de navă după tipurile vechi de biserici. Nu se cunoaște data precisă a construcției – probabil mijlocul secolului al XVIII-lea.

❖ Biserica ortodoxă din Vîlcelele Bune – se presupune ca a fost construită la mijlocul secolului al XVIII-lea

❖ Pe actuala vatră a satului Ocolişul Mare a fost construită o mănăstire în jurul căreia s-au adunat, cu timpul, oamenii din valea Moruzului. Mănăstirea a devenit biserica localnicilor până în 1865, când a ars împreună cu 90 de case din sat.. A fost renovată în 1937 și 1950.

❖ Bisericile din Măceu: Biserica ortodoxă(mijlocul secolului al XVIII-lea) din Măceu

❖ Biserica ortodoxă din Bretea Streiului (1933),

❖ Biserica ortodoxă din Plopi renovată de mai multe ori, ultima dată în anul 1985.[8]

Capitolul II.16	**Turism**

Pe teritoriul comunei turismul există opt pensiuni agroturistice, cu o capacitate de cazare de 60 de locuri, la finele anului 2020.

Potrivit datelor furnizate de Institutul Naţional de Statistică, situaţia sosirilor turiştilor în comună, pe perioada 2015 – 2019 se prezintă astfel:

Anul	2015	2016	2017	2018	2019
Sosiri ale turiştilor	199	42	364	420	467

Obiective turistice din zona comunei Bretea Romana (15-25 Km):Barajul şi Lacul Cinciş, Barajul şi Lacul Pâclişa, Baza de agrement Băile Aqua Călan, Cabana Pietrele, Cascada Lolaia, Castelul Kendeffi, Castelul Nopcea din Săcel, Castelul Pacusa, Castelul feudal de la Sântamaria Orlea, Catedrala de la Ghelari, Catedrala ortodoxa din Hunedoara, Cetatea cnezială Mălăieşti, Cetatea dacică Blidaru -

[8] Sursa: www.bretea-romana.ro

Patrimoniu UNESCO, Cetatea dacică Costeşti-Cetăţuia - Patrimoniu UNESCO, Cetatea dacică Feţele Albe, Cetatea dacică Piatra Roşie - Patrimoniu UNESCO, Cetatea dacică Sarmizegetusa Regia, Cetatea regală a Haţegului – Subcetate, Cetatea Sarmizegetusa Ulpia Traiana, Cetăţile dacice din Munţii Oraştie - Patrimoniu UNESCO, Conacul Nalatz-Fay, Dealul Chizid, Dealul Piatra Roşie, Geoparcul Dinozaurilor Ţara Haţegului, Grădina Zoologică Hunedoara, Mănăstirea Prislop, Munţii Poiana Ruscă, Munţii Retezat, Munţii Şureanu, Pădurea Slivut, Peştera Cioclovina, Peştera Ponorici, Peştera de calcar din satul Peştera, Rezervaţia naturală Pădurea Chizid, Rezervaţia Ştiintifică Gemenele, Rezervaţia de zimbri Slivuţ-Haţeg, Situl arheologic Cârneşti, Situl arheologic Sarmizegetusa Regia, Staţiunea Băile Călan, Ţinutul Pădurenilor - zona etnografică, Trasee turistice şi drumeţii Dealul Piatra Roşie, Trasee turistice şi drumeţii Munţii Poiana Ruscă, Trasee turistice şi drumeţii Munţii Retezat, Trasee turistice şi drumeţii Munţii Şureanu, Trasee turistice şi drumeţii Peştera Ponorici, Trasee turistice şi drumeţii Ţara Pădurenilor, Trasee turistice şi drumeţii Valea Cernei, Valea Cernei, Vf. Poienii şi Zona de agrement Carnic.

CAPITOLUL II.17.	**MEDIU**
Capitolul II.17.1.	**Factorul de mediu aer**

Întrucât pe teritoriul comunei Bretea Română, judeţ Hunedoara, nu există staţii de monitorizare a calităţii aerului, vom lua ca relevante valorile celei mai apropiate staţii automate de monitorizare a calităţii aerului, respectiv staţia HD – 4 situată în Călan, str.Furnalistului. Aceasta este o staţie de fond industrial 1 ce monitorizează următorii indicatorii: NO_x/NO_2, SO_2, CO, O_3, PM_{10}, Pb, Cd, Ni, staţia meteo (direcţia şi viteza vântului, temperatura, umiditate relativă, presiune, radiaţia solară, precipitaţii).

Staţie	**Poluant**	**Media aritmetică pe întreaga perioadă**	**Unitate măsură**	**Tip depăşire**	**Nr. depășiri**	**Captura de date (%) (validate pe anul 2019)**
HD - 4 Călan, str. Furnalistu-lui fond industrial	SO_2	9,77	µg/mc			94,25
	NO_2	17,15	µg/mc			92,12
	CO	0,19	mg/mc			92,81
	O_3	49,66	µg/mc	valoare țintă	2	93,91
	PM_{10} automat	14,59	µg/mc	limită zilnică	3	97,37
	PM_{10} gravimetric	14,63	µg/mc	limită zilnică	2	69,04
	Pb	0,014	µg/mc			69,04

	Cd	0,27	ng/mc			69,04
	Ni	2,814	ng/mc			69,04

Sursa: Raport anual privind starea mediului în judeţul Hunedoara, anul 2019

În anul 2019, la staţia HD-4, pentru indicatorul ozon nu au fost înregistrate depășiri ale pragului de informare (180 microg/m3, medie orară) conform Legii nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător, dar s-au înregistrat două depășiri a valorii țintă pentru sănătatea umană (120 microg/m3, maxima zilnică a mediilor pe 8 ore) în data de 24 martie 2019, cu o valoare de concentraţie de 121,61 şi în data de 21 iulie 2019, cu o valoare de concentraţie de 120,05.

În anul 2019, valorile zilnice ale particulelor în suspensie sub 10 microni (PM_{10}) în aerul înconjurător, obţinute la staţia automată HD - 4 au înregistrat trei depăşiri, una în data de 31 octombrie 2019 (52,36) şi două în data de 1 noiembrie (56.29). Raport anual privind starea mediului în judeţul Hunedoara, anul 2019 consideră ca elemente determinante ale acestor depăşiri producerea de energie termoelectrică, precum și utilizarea la încălzirea locuințelor individuale a combustibililor solizi, pe fondul unor condiții meteo nefavorabile unei bune dispersii a poluanților (ceață, calm atmosferic). Limita pentru acest indicator este 50 µg/mc, şi se nu trebuie să aiba mai mult de 35 depăşiri într-un an calendaristic.

În ultimii 5 ani, nu a fost depăşită valoarea limită zilnică pentru PM_{10} mai mult de 35 de ori/an la niciuna dintre staţiile automate de monitorizare, prin urmare în judeţul Hunedoara nu există o expunere a populaţiei în acest sens.[9]

Capitolul II.17.2	**Factorul de mediu apă**

„Administraţia Naţională Apele Române aplică strategia şi politica naţională în domeniul gospodăririi cantitative şi calitative a resurselor de apă, scop în care acţionează pentru cunoaşterea, conservarea, folosirea raţională şi protecţia resurselor de apă împotriva epuizării şi degradării, în vederea asigurării unei dezvoltări durabile, prevenirea efectelor distructive ale apelor, reconstrucţia ecologică a cursurilor de apă, asigurarea supravegherii hidrologice şi hidrogeologice, implementarea prevederilor legislaţiei armonizate cu Directivele Uniunii Europene în domeniul gospodăririi durabile a resuselor de apă şi conservarea ecosistemelor acvatice şi a zonelor umede.

Administraţia Naţională Apele Române are ca principal instrument de lucru Directiva Parlamentului şi a Consiliului European 2000/60/EEC - Directiva Cadru în

[9] Sursa: Raport anual privind starea mediului în judeţul Hunedoara, anul 2019

domeniul apei, care stabileşte un cadru de acţiune pentru ţările din Uniunea Europeană în domeniul politicii apei, fundamentează o nouă strategie şi politică în domeniul gospodăririi apelor, având ca scop principal atingerea cel puţin a "unei stări bune" a tuturor cursurilor de apă din Europa într-un interval de timp."[10]

Comuna Bretea Română se alimentează cu apă potabilă din staţia de tratare Sântămăria Orlea, respectiv localităţile Bretea Română, Bretea Strei, Plopi, Ruşi, Ocolişu Mare, Covragi, Vâlcelele Bune, Vâlcele, Băţălar, Gânţaga, Măceu, Bercu și Vâlceluța. Din acceaşi staţie de tratare se alimentează şi oraşele Deva, Haţeg, Călan precum şi alte comune din zonă. Staţia de tratare a apei Sântămărie Orlea captează apa din lacul hidrocentralei Haţeg.

Volumul de apă distribuită din această staţie, în comuna Bretea Română, în anul 2019 a fost de 81,831 mii de mc, pentru o populaţie racordată de 2666 locuitori. Lungimea reţelei de distribuţie pe teritoriul comunei este de 47,145 km.

Reţeaua de canalizare, pe teritoriul comunei are o lungime de 33.829 km şi deserveşte 1101 locuitori. În localitatea Bretea Română reţeaua de canalizare are o lungime de 3,832 km şi deserveşte 342 locuitori iar în restul satelor componente are o lungime de 29,997 km şi deserveşte 759 locuitori.

Apele subterane sunt larg răspândite pe teritoriul comunei, uneori apărând la suprafaţă sub formă de izvoare în special la baza versanţilor dealurilor piemontane din estul şi vestul comunei şi în zona teraselor de o parte şi de alta a Streiului. Debitele izvoarelor sunt cuprinse intre 0,05l/s şi 0,1 l/s. Adâncimea pânzei freatice este de aproximativ 3 -10 m, în funcţie de zonă.

Capitolul II.17.3	**Factorul de mediu Sol**

Agricultura, prin specificul ei, reprezintă una dintre activităţile economice cu influenţă directă asupra solurilor.

Folosirea neraţională a îngrăşămintelor cu azot si fosfor a provocat poluarea chimică a solului şi a apelor.

[10] Sursa: Raport anual privind starea mediului în judeţul Hunedoara, anul 2019

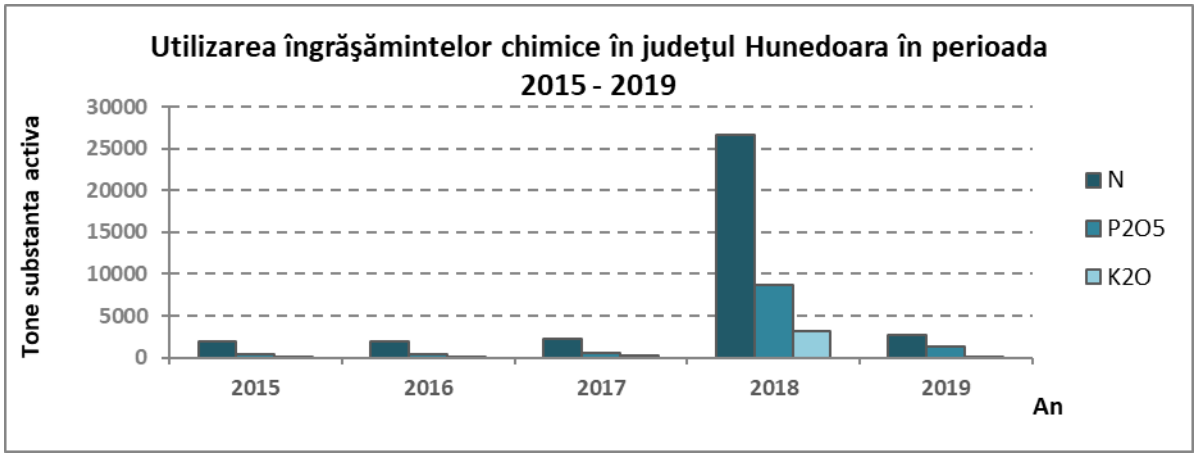

Sursa: Raport anual privind starea mediului în judeţul Hunedoara, anul 2019

Capitolul II.17.4	Managementul deşeurilor

În anul 2013 Autoritatea pentru Protecţia Mediului Hunedoara a emis Acordul de Mediu nr.2/12.09.2013 pentru proiectul ,,Sistem de Management Integrat al deşeurilor în judeţul Hunedoara'', ca urmare a cererii adresate de Consiliul Judeţean Hunedoara.

Proiectul a avut în vedere realizarea următoarelor obiective, ce au fost şi realizate, staţiile şi deponeul fiind autorizate:

1. staţie de sortare, staţie de tratare mecanico-biologică, depozit de deşeuri cu capacitatea de 4 576 800 mc în localitatea Bârcea Mare;

2. staţie de sortare deşeuri Petroşani,cu capacitatea de 15 980 tone/an şi suprafaţa construită de 3 000 mp;

3. staţie de transfer deşeuri Petroşani, cu capacitatea de 42 571tone/an şi suprafaţă construită de 140 000 mp;

4. închidere depozite neconforme: Deva (6,74ha), Orăştie (5,0ha), Haţeg (2,0ha), Hunedoara (5,28ha), Călan (1,02ha), Rapoltu Mare (2,92ha),Petrila (4,0ha), Aninoasa (0,8ha), Lupeni (4,53ha).[11]

Raport anual privind starea mediului în judeţul Hunedoara pe anul 2019 nu semnalează prezenţa unor depozite neconforme de deşeuri pe teritoriul comunei Bretea Română.

[11] Sursa: Raport anual privind starea mediului în judeţul Hunedoara, anul 2019

Operatorul economic ce colectează deşeurile la nivel de comună este: Brai-Cata.

Cantitatea totală de deşeuri colectată în cursul anului 2020 a fost de 377.60 tone, din care au fost reciclate 20.40 tone, au fost valorificate 1.71 tone hârtie, 1.71 tone plastic, 0.04 tone deşeuri aluminiu.

Capitolul II.18	**Administraţia publică locală**
Capitolul II.18.1.	**Structură**

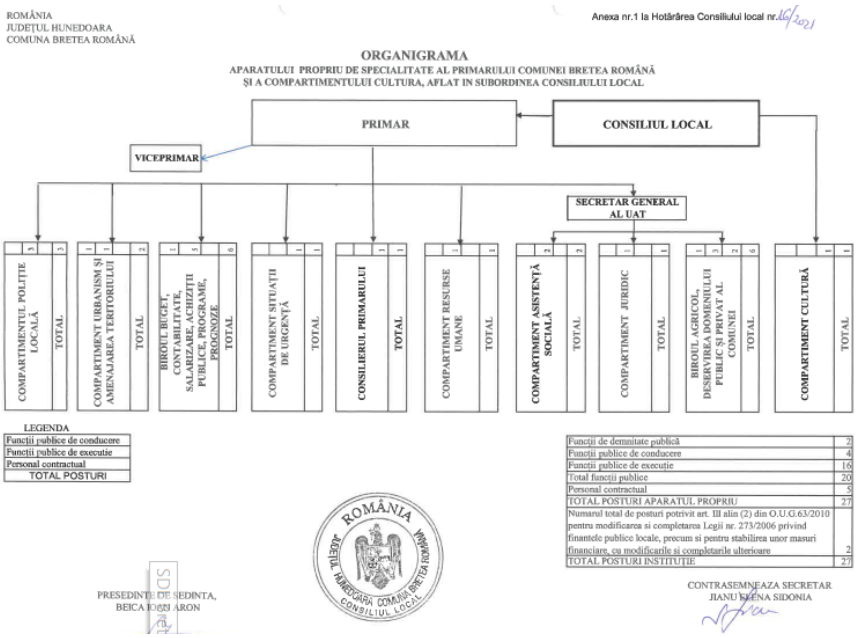

12

[12] Sursa: Primăria Comunei Bretea Română

Capitolul II.18.2.	**Buget**

Contul de execuţie al bugetului local la de 31.12.2020 se prezintă astfel:

Nr. Crt.	**Denumire indicatori**	**Prevederi bugetare definitive**	**Încasări/ Plăţi realizate** (Sume înainte de închidere)	**Sume utilizate din excedent pentru secţiunea de dezvoltare** (care se scad)	**Încasări/ Plăţi realizate** (Sume după închidere)
0	**1**	**2**	**3**	**4**	**5=3-4**
I	**TOTAL**				
1.1	Venituri	23.527.450	22.030.870,05	4.164.894,38	17.865.975,67
1.2	Cheltuieli	28.356.230	20.407.340,20	X	20.407.340,20
1.3	**Excedent/Deficit (+/-)**	**-4.828.780**	**1.623.529.85**	**4.164.894,38**	**-2.541.364.53**
II	**SECTIUNEA DE FUNCŢIONARE**				
2.1	Venituri	6.422.730	6.482.246,61	X	6.482.246,61
2.2	Cheltuieli	6.422.730	6.184.112,03	X	6.184.112,03
2.3	**Excedent/Deficit (+/-)**	**0**	**298.134,58**	**X**	**298.134,58**
III	**SECŢIUNEA DE DEZVOLTARE**				
2.1	Venituri	17.104.720	15.548.623,44	4.164.894,38	11.383.729,06
2.2	Cheltuieli	21.933.500	14.223.228,17	X	14.223.228,17
2.3	**Excedent/Deficit (+/-)**	**-4.828.780**	**1.325.395,27**	**4.164.894,38**	**-2.839.499,11**

Sursa: Primăria Comunei Bretea Română

Structura contului de execuţie al cheltuielilor bugetare(principalii indicatori sintetici):

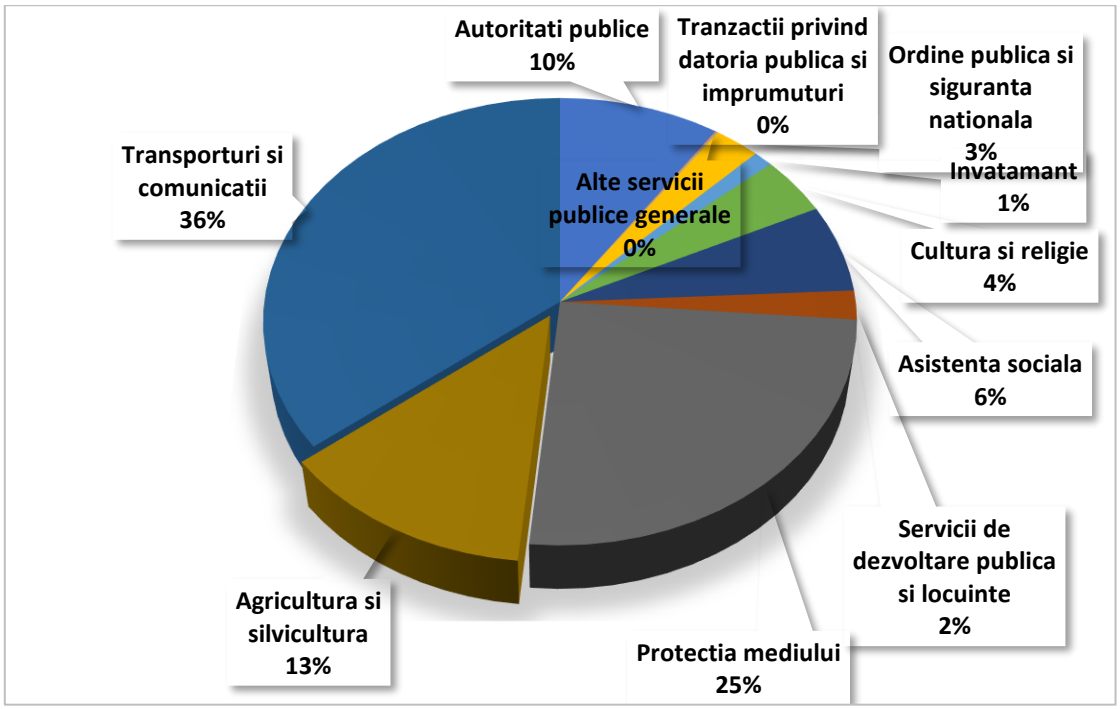

Date prelucrate din sursa: Primăria Comunei Bretea Română

Structura contului de execuţie al veniturilor bugetare(principalii indicatori sintetici):

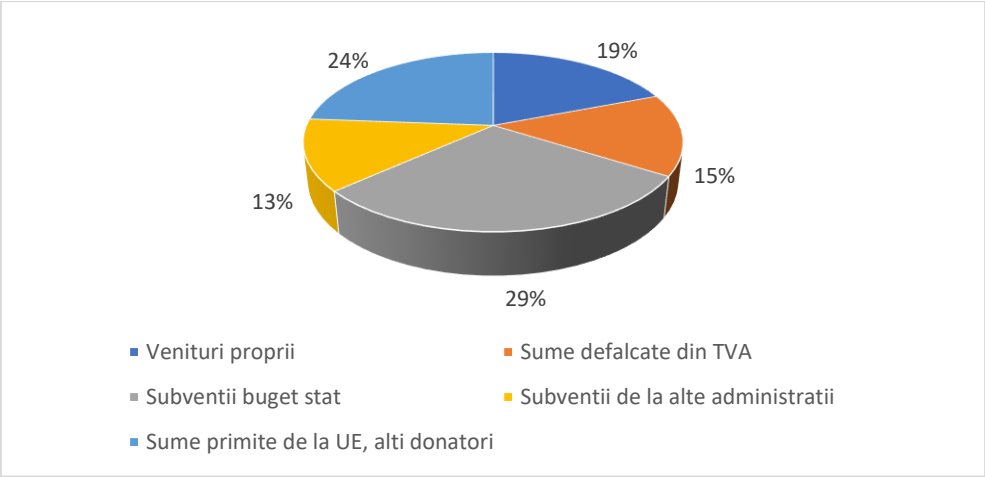

Date prelucrate din sursa: Primăria Comunei Bretea Română

Capitolul II.18.3.	Ordinea publică

Ordinea publică pe teritoriul comunei este asigurată de trei agenţi ai poliţiei locale şi de doi agenţi ai Poliţiei Rurale, sediul Poliţiei Rurale fiind în localitatea Bretea Română şi este proprietatea MAI.

Nu se remarcă un grad ridicat de infracţionalitate pe teritoriul comunei.

Capitolul II.18.4.	Asistenţa socială

În cadrul Primăriei Bretea Română este un compartiment specializat ce asigură asistenţa socială pentru 23 de persoane cu asistenţi personali şi pentru 27 de persoane cu indemnizaţie.

Capitolul II.18.5.	Compartimentul Situaţii de Urgenţă

La nivelul comunei Bretea Română s-a constituit Comitetul pentru Situaţii de Urgenţă format din 21 de membri şi Centru operativ al Comitetului pentru Situaţii de Urgenţă format din 5 membri, cu rol de acţiune în caz de inundaţii, gheţuri şi poluări accidentale.

Prin Planul de apărare împotriva inundaţiilor, gheţurilor şi poluărilor accidentale s-au stabilit următoarele obiective afectabile: staţie sortare Măceu, Fabrica de cherestea Bretea Streiului, gospodării ale populaţiei din satele Covragiu, Ocolișu Mare, Vâlceluța, Berc, Bățălar, Bretea Română, Bretea Streiului, Gânțaga, Măceu, Plopi, Ruși, Vâlcelele Bune, Vâlcele; în total 266 de gospodării, 338 ha de teren agricol, 1 km drum comunal, 0.5 km drum judeţean şi 10 km uliţe , 5.9 km drumuri agricole , 7.7 km rețele de apă, 6.5 km rețele de canalizare, 4 podețe.

În vederea combaterii efectelor negative s-au stabilit acţiunile operative ale Comitetului local, măsurile de apărare împotriva inundaţiilor, gheţurilor şi poluărilor accidentale precum şi mijloacele de intervenţie. De asemenea au fost întocmite hărţi ale zonelor inundabile, pe care au fost marcate limita de inundabilitate, podurile cu secţiune subdimensionată, regularizările de râuri, digurile şi zonele de evacuare.

Capitolul III.	ANALIZA S.W.O.T.
Capitolul III.1	Analiza S.W.O.T. pentru resurse umane

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- evoluţia numărului născuţilor vii este în tendinţă de creştere uşoară; - spor natural al populaţiei în uşoară creştere; - numărul căsătoriilor depăşeşte pe cel al divorţurilor în comună; - stabilirile cu domiciliul în localitate depăşesc plecările cu domiciliu din localitate; - numărul şomerilor este în scădere; - numărul mediu al angajaţilor este în uşoară creştere;	- populaţia comunei este în scădere în ultimii 8 ani; - populaţia din grupa de vârstă „peste 60 de ani” reprezintă peste o treime din total populaţie; - rată a natalităţii mai mică decât rata natalităţii în mediu rural în Regiunea Vest şi în mediu rural în Judeţul Hunedoara; - rata de fertilitate în comună, mult mai mică decât rata de fertilitate în mediu rural în Regiunea Vest şi în mediu rural în Judeţul Hunedoara; - rata mortalităţii mai mare decât rata mortalităţii în mediu rural în Regiunea Vest şi decât rata mortalităţii în mediu rural în Judeţul Hunedoara; - populaţia în vârstă de muncă, reprezintă doar 64% din totalul populaţiei
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
- Creşterea numărului de locuri de muncă la nivel de comună prin atragerea investitorilor, oferirea de facilităţi acestora şi crearea premizelor pentru dezvoltarea de afaceri noi;	- Fenomenul de îmbătrânire al populaţiei; - Migrarea tinerilor către zona urbană; - Fenomenul de emigrare;

- Dezvoltarea serviciilor de tip social; - Stimularea tinerilor pentru dezvoltarea de afaceri pe teritoriul comunei; - Organizarea de cursuri de antreprenoriat; - Parteneriate cu societăţi de consultanţă pentru informarea şi sprijinirea populaţiei privitor la accesarea fondurilor europene; - Organizarea de cursuri de calificare şi formare profesională; - Oferirea de facilităţi tinerilor căsătoriţi;	- Zone apropiate atractive pentru populaţiei prin prisma condiţiilor de viaţă oferite şi a ofertei de locuri de muncă;

Capitolul III.2	**Analiza S.W.O.T. pentru economie**

PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
- activităţi diversificate la nivel de comună, - prezenţa unor societăţi relativ mari pe teritoriul comunei, - cifră de afaceri bună la nivel de comună; - existenţa unui potenţial turistic deosebit; - existenţa infrastructurilor de apă şi electricitate pe teritoriul comunei; - sistem rutier bun; - existenţa reţelei de cale ferată;	- lipsesc agenţi economici în domenii de procesare a fructelor, legumelor şi produselor agricole autohtone, - sectorul de servicii în turism este slab reprezentat; - greutate în asigurarea părţii de cofinanţare pentru proiectele europene

- poziţionarea într-o zonă istorică şi geografică deosebită	
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
- dezvoltarea facilităţilor de cazare; - dezvoltarea unor servicii integrate de turism, ce includ trasee, cazare, masă, activităţi recreative, plimbări cu ATV-uri, etc - accesarea de surse de finanţare nerambursabile pentru dezvoltarea afacerilor şi înfiinţarea altora noi; - atragerea de surse de finanţare pentru calificarea şi recalificarea forţei de muncă; - oferirea de facilităţi în vederea atragerii investitorilor; - dezvoltarea unităţi depozitare şi procesare produse agricole; - revigorarea meşteşugurilor; - orientarea către culturi eficiente din punct de vedere economic; - dezvoltarea asociaţilor de producători; - introducerea obiectivelor culturale într-un traseu turistic	- instabilitatea mediului economic; - legislaţia în schimbare; - venituri reduse obţinute din agricultură; - întârzierea subvenţilor - existenţa polilor economici şi culturali învecinaţi

Capitolul III.3	Analiza S.W.O.T. pentru agricultură

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- existenţa subvenţiilor pentru agricultură; - potenţial zootehnic, piscicol şi apicol ridicat; - tradiţie în creşterea animalelor şi cultura plantelor; - potenţial ridicat pentru agricultura ecologică; - existenţa surselor de apă; - potenţial ridicat pişcicol	- suprafaţa ocupată cu terenuri degradate şi neproductive reprezintă 87 hectare; - fărâmiţarea suprafeţelor agricole; - gradul redus de asociere a fermierilor; - interesul scăzut al tinerilor pentru agricultură; - fenomenele de poluare ale solului; - lipsa sistemelor de irigaţii; - procent mic al automatizării; - practicarea agriculturii de subzistenţă.
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
- utilizarea cu responsabilitate a îngrăşămintelor în agricultură; - orientarea către agricultura ecologică; - atragerea de fonduri în vederea dezvoltării şi modernizării exploataţiilor agricole precum şi pentru înfiinţarea unor noi exploataţii noi; - dezvoltarea unor unităţi de procesare la nivelul comunei; - asigurarea culturilor agricole; - dezvoltarea de asociaţii ale producătorilor locali; - dezvoltarea unui sistem de irigaţii	- venituri reduse obţinute din agricultură; - migrarea tinerilor către alte sectoare ale economiei precum şi către zona urbană; - acces îngreunat pe unele pieţe; - fenomenul de îmbătrânire al populaţiei; - întârzierea subvenţiilor pentru agricultori; - greutate în valorificarea produselor agricole; - concurenţa realizată de produsele importate

- reintroducerea în circuitul agricol a terenurilor degradate şi neproductive; - dezvoltarea pişciculturii	

Capitolul III.4	Analiza S.W.O.T. pentru învăţământ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- şcolile au autorizaţie sanitară de funcţionare; - grad de promovabilitate 100%; - personal didactic şi auxiliar suficient; - infrastructura învăţământ acoperă nevoile de educaţie la nivel de comună, cu unele excepţii; - personal în continuă calificare; - bună colaborare cu Direcţia Generală a Poliţiei, Direcţia de Sănătate Publică, Primăria și Consiliul Local; - transport şcolar bun(două microbuze); - au fost făcute investiţii importante în şcoala de centru, in reabilitare şi dotarea cu echipamente; - varietate de activităţi extracurilare.	- lipsa infrastructurii de gaze naturale pe teritoriu comunei; - Interesul scăzut al unor părinţi pentru educaţia copiilor; - procentul scăzut de promovabilitate la simularea evaluărilor naţionale; - spaţiile cu destinaţie scolară sunt insuficiente pentru desfăsurarea programului şcolar fără ocuparea cabinetelor (informatică); - fenomenul de absenteism şcolar la anumiţi elevi din învăţământul obligatoriu; - starea materială precară a unor familii

OPORTUNITĂŢI	AMENINŢĂRI
- implementarea programelor de formare/ dezvoltare profesională a personalului; - dezvoltarea de parteneriate cu entităţi interne şi internaţionale, participarea la schimburi de experienţă şi programe comune; - implementarea, din septembrie 2019, a proiectului Digitaliada - depunerea in luna martie, în parteneriat cu Asociația Franceză Q.S.O.P.H. a unui proiect Erasmus + (mobilități); - continuarea proiectului „Centrul de vacanță român-francez”, în parteneriat cu Asociația Franceză Q.S.O.P.H. Quimper, în scopul dezvoltării relațiilor educativ-culturale și cunoașterea altor modele de învățământ european; - colaborarea cu comunitatea locală şi cu organizaţii non-profit; - proiecte de conştientizare a părinţilor privind rolul lor de principal partener educaţional al şcolii.	- buget limitat si insuficient pentru dezvoltarea şi achiziţionarea de mijloace didactice care să crească calitatea actului didactic - noul context socio educațional cauzat de epidemia de Sars Cov 2 constituie o provocare nemaiîntâlnită până în prezent - scăderea continuă a efectivelor de elevi - migrația familiilor din comună către orașele din apropiere, sau plecarea unor familii în străinătate - sistem legislativ complicat şi în continuă schimbare; - fenomenul de îmbătrânire al populaţiei

Capitolul III.5	Analiza S.W.O.T. pentru infrastructură

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- sistem de legătură rutier bun; - existenţa reţelei de energie electrică pe întreg teritoriul comunei; - reţeaua de energie electrică satiface necesarul de consum; - existenţa reţelei de apă în Bretea Română, Bretea Strei, Plopi, Ruşi, Ocolişu Mare, Covragi, Vâlcele bune, Vâlcele, Băţălar, Gânţaga, Măceu, Bercu, Vâlceluța; - existenţa reţelei de canalizare pe teritoriul comunei; - există acoperire din partea furnizorilor de servicii de telecomunicaţii şi internet; - existenţa infrastructurii de cale ferată pe teritoriul comunei; - existenţa cimitirelor şi a lăcaşelor de cult - sistem bun de transport local între satele componente şi cu alte localităţi vecine; - accesul la servicii de telefonie şi internet; - colectarea selectivă a deşeurilor	- lipsa infrastructurii de gaze naturale; - existenţa unor drumuri ce necesită reabilitare; - zone cu risc crescut de inundabilitate; - lăcaşe de cult aflate în paragină

OPORTUNITĂŢI	AMENINŢĂRI
- extinderea reţelei de canalizare în toate satele componente; - introducerea reţelei de gaze naturale pe teritoriul comunei; - utilizarea surselor de energie regenerabilă; - modernizarea infrastructurii rutiere la nivel de comună;	- uzura în timp a izolatorilor stâlpilor de înaltă tensiune, a posturilor de transformare şi a linilor de energie electrică având în vedere şi creşterea numărului consumatorilor; - uzura în timp şi uzura morală a reţelelor;

CAPITOLUL IV	Consultarea populaţiei
Capitolul IV.1	Analiza chestionarelor

S-a realizat un eşantion aleatoriu cuprinzând un număr de 145 de persoane cu domiciliul în localitatea Bretea Română şi în satele apartinătoare. Aceştia au fost chestionaţi cu privire la gradul de dezvoltare al localităţii, nivelul de cunoaştere și informare asupra aspectelor economico-sociale din comunitatea respectivă, precum și nivelul de așteptări ale populaţiei în ceea ce privește dezvoltarea localității, aşteptările locuitorilor pe tema abordată şi totodată încrederea manifestată în capacitatea de performanță a administrației publice locale. Toţi cei chestionaţi şi-au manifestat încrederea că prin informațiile furnizate răspunzând întrebărilor din chestionar, vor contribui la îmbunătăţirea condiţiilor de locuire și la creșterea nivelului de trai, odată cu dezvoltarea și modernizarea localității.

Chestionarul cuprinde un număr de 20 de întrebări, având variabile independente, întrebări cu variante pre-definite de răspuns, întrebări semi-deschise, deschise, care oferă posibilitatea respondenţilor de a face completări proprii şi în finalul chestionarului, tot cu titlu de confidențialitate, li se cere acestora numărul de telefon și numărul imobilului în care locuiesc.

Variabilele independente au fost introduse în chestionar din dorinţa de a afla câteva caracteristici ale populaţiei cărora se adresează activităţile proiectului şi implicit ale persoanelor care manifestă un interes direct și sporit în problematica dezvoltării localității.

Respondenţii sunt 87 persoane de sex masculin şi 58 de persoane de sex feminin. Dintre aceştia 23 sunt necăsătoriţi, 87 căsătoriţi, 6 persoane divorţate şi 20

persoane văduve. Din punct de vedere al apartenenţei religioase 139 sunt ortodocşi, 4 penticostali iar restul nu s-au exprimat asupra acestui aspect.

Cei chestionaţi provin din familii formate de un membru (14 persoane), din doi membrii (40 persoane), din trei membrii (36 persoane), din patru membrii (19 persoane), din cinci membrii (14 persoane), din şase membrii (4 persoane), din şapte şi opt membrii (o persoană) iar din nouă membrii 2 persoane.

Din punct de vedere a categoriei socio-profesionale 7 sunt patroni, 54 salariaţi, 8 agricultori, 3 şomeri, 63 pensionari, 2 beneficiari de ajutor social, un student şi 7 persoane din alte categorii.

Din punct de vedere al studiilor, 6 persoane sunt absolvente de studii primare, 27 persoane de studii gimnaziale, 26 persoane de şcoală profesională, 68 persoane absolvente de liceu, 7 de şcoală postliceală şi 11 persoane absolvente de studii universitare.

Întrebaţi fiind dacă au solicitat sprijinul autorităţilor publice locale în ultimii 2 ani, pentru o problemă din satul lor, doar 20 persoane au răspuns afirmativ. Dintre probleme pentru care au solicitat sprijin menţionăm: întăbulări imobile, turnare asfalt, rigole, lumină pe domeniu public, îngrădirea accesului animalelor pe domeniu public, închiriere buldoexcavator, lemne pentru foc, construire podeţ etc. Majoritatea respondenţilor afirmă că problema în care au solicitat sprijin a fost rezolvată.

Rugaţi fiind să acorde o notă de la 1 la 10 pentru modul în care autorităţile se implică în rezolvarea problemelor comunei 75 persoane au acordat *nota 10*, 28 persoane *nota 9*, 18 persoane *nota 8*, 12 persoane *nota 7*, 5 persoane *nota 6*, 5 persoane *nota 5* şi 2 persoane *nota 4*.

La întrebarea numărul 9 din chestionar „*Cine credeţi că trebuie sa se implice în rezolvarea problemelor locale/comunei dumneavoastră?”*, întrebare deschisă la care nu s-au citit răspunsurile, situaţia este următoarea: 55 persoane consideră responsabilă „Primăria”, 70 de persoane „Primarul”, 18 persoane „Consilierii” şi doar 2 persoane „Instituţiile judeţene”.

Deşi doar 57 persoane au afirmat că ar trebui să se schimbe ceva ca dânşii să traiască mai bine, toţi respondenţii au identificat probleme ce consideră că ar trebui rezolvate atât la nivel de localitate în care locuiesc, cât şi la nivel de comună.

Pentru cele trei problemele menţionate de respondenţi ca necesar a fi rezolvate, datorită diferenţelor dintre localităţi, am ales să le analizăm individual pentru fiecare localitate.

Localitatea	**Procent menţionări în numărul total al răspunsurilor**			
	Problema 1	**Problema 2**	**Problema 3**	**Alte probleme**
Bretea Română	Introducerea gazului 90%	Canalizare 50%	Reabilitare infrastructură rutieră 20%	Problema inundaţilor 10%, curăţenia 10%
Ocolişu Mare	Construirea unei capele mortuale şi canalizarea, fiecare 100%	Introducerea gazului 83.33%	Infrastructura rutieră 25%	Construirea de rigole 8.33%
Măceu	Introducerea gazului 85.72%	Infrastructura rutieră 64.29%	Televiziune şi internet 57.14%	Aspectul localităţii şi lemne fiecare menţionate 14.28% şi educaţia 7.14%
Bretea Streiului	Introducerea gazului 100%	Construire capelă mortuară 91.66%	-	-
Ruşi	Reabilitare infrastructură rutieră(trotuare 33.33% + rigole 22.22% + treceri pietoni 22.22% + drumuri în general 11.11%)	Introducerea gazului 66.67%	Curăţenia localităţii 44.44%	Accesul şi deplasarea animalelor pe drumul public 22.22%, Creşterea impozitelor 11.11%,
Băţălar	Construire capelă mortuară 91.66%	Rigole 58.33%	Amenajare loc de joacă pentru copii şi introducerea gazului, pe acelaşi loc, cu 50%	Amenajarea drumurilor de câmp 16.66%
Covragiu şi Bercu	Introducerea gazului 88.24%	Amenajare sală şi teren de sport 47.06%	Construire capelă mortuară 41.08%	Canalizare 23.53%, redeschidere şcoală 17.65%,grădiniţă şi transport gratuit 11.76%; extindere cămin cultural, evenimente locale,

				curăţarea pârâului, înfiinţare club pensionari, transport în comun, magazin şi piaţă de desfacere produse locale 5.88%
Plopi	Introducerea gazului 93.33%	Construire capelă mortuară 73.33%	Introducere fibră optică 53.3%	Reabilitare drumuri 20%, rigole 26.67%, grădiniţă afterschool 6.67%, parc 6.67%
Vâlcele şi Vâlceluţa	Amenajare cămin cultural 84.62%	Construire capelă mortuară 76.92%	Teren sintetic 38.46%	Rigole 30.77%, gaz 23.08%, canalizare, regularizarea văii, fibră optică, transport în comun, drumuri acces şi drumuri agricole 7.69%
Vâlcele Bune	Construire capelă mortuară 87.5%	Canalizare 56.25%	Gaz 43.75%	Fibră optică 37.5%, Rigole 31.25%, cămin cultural 18.75%, decolmatare vale 12.5% şi teren fotbal 6.25%
Gânţaga	Introducerea gazului 73.33%	Transport în comun, sală sport şi canalizare 20%	Reabilitarea drumului „pe vale în jos”, a drumului ce duce la Luncani, apele pluviale, curătenia domeniului public şi grădiniţa afterschool 13.33%	Amenajare spaţii culturale, parc agrement, îngrădire curte cămin, deschidere grădiniţă, mărirea suprafeţei pentru păşunat, amenajare teren sport, case gratuite tineri, restricţionarea plimbărilor cu ATV-urile noaptea, regularizarea văii Gânţăgii, cămin bătrâni, ajutoare de stat 6.67%

Exemplu de interpretare pentru localitatea Bretea Română: introducerea gazului s-a regăsit ca una din cele trei probleme semnalate, în răspunsurile a 90%

dintre cei chestionaţi, de aceea se distinge ca problema principală, cu cele mai multe menţionari.

Întrebaţi fiind care sunt cele mai importante trei probleme ce consideră necesar a fi rezolvate la nivel de comună, situaţia răspunsurilor se prezintă astfel:

Problema	**Număr menţionări**	**Problema**	**Număr menţionări**
Introducerea gazului	72	Lipsa adunărilor comunitare	2
Lipsa sală sport/fitness	38	Lipsa bazin înot	2
Transportul în comun	34	Lipsa investitorilor	2
Lipsa supermarket	23	Bibliotecă	2
Lipsa unei capele	16	Transport în comun gratuit	2
Lipsa unei pieţe/târg	14	Lipsa cafenelelor	2
Amenajare parc	13	Animale neînsoţite pe domeniu public	1
Lipsa locurilor de muncă	11	Regularizare văi şi pârâuri	1
Rigole	10	Organizare anuală „Fii satului”	1
Grădiniţă after-school	10	Înfiinţare ansamblu	1
Lipsa canalizării	9	Lipsa echipă fotbal local	1
Reabilitare drumuri	9	Lipsa spectacolelor	1
Dezvoltare reţea fibră optică	7	Lipsă bază agrement	1
Lipsă azil de bătrâni	5	Lipsă magazin alimentar non-stop	1
Lipsă after-school elevi	5	Mărirea subvenţilor	1
Lipsa unui club sportiv	4	Lipsa trotuarelor	1
Lipsa club pensionari	4	Lipsa unui club tineret	1
Curăţenia comunei	3	Reabilitare curs Strei	1
Lipsa locurilor de joacă	3	Lipsa evenimente culturale	1
Bloc social	3	Probleme mediu	1

Un număr de 14 respondenţi nu s-au pronunţat privitor la problemele necesare a fi rezolvate la nivel de comună.

Respondenţii văd situaţia din localităţile lor, în ceea ce priveşte următoarele teme de interes, astfel:

	Localitatea Bretea Română	Foarte bună	Bună	Proastă	Foarte proastă	Nu știu/ Nu pot aprecia
1.	Accesul la surse de apă potabilă	20%	80%	-	-	-
2.	Alimentarea cu energie electrică	-	100%	-	-	-
3.	Starea drumurilor interne sau care leagă comunitatea cu exteriorul	-	70%	30%	-	-
4.	Accesul la servicii de sănătate (dispensar, medic de familie, etc)	10%	80%	-	10%	-
5.	Accesul copiilor la servicii de educaţie (grădinițe, şcoli, etc)	10%	70%	10%	-	10%
6.	Accesul la servicii sociale pentru persoane dezavantajate	10%	80%	-	-	10%
7.	Accesul la mijloacele de transport în comun	-	30%	30%	20%	20%
8.	Accesul la telefon funcţional	10%	90%	-	-	-
9.	Accesul la informaţie (radio, TV, presa scrisă, bibliotecă, etc)	20%	70%	10%	-	-
10.	Posibilităţile de petrecere a timpului în localitatea Dvs	-	20%	60%	10%	10%
11.	Starea spaţiilor destinate activităţilor cultural-sportive	-	60%	20%	10%	10%
12.	Curăţenia şi îngrijirea localităţii	-	90%	10%	-	-
13.	Veniturile obţinute din agricultură	-	40%	30%	-	30%
14.	Posibilitatea de a obţine venituri şi din alte surse (activităţi productive)	-	10%	40%	-	50%
15.	Posibilitatea de a vă aproviziona cu alimente de bază	-	90%	10%	-	-
16.	Posibilitatea de a vă cumpăra produse nealimentare	-	50%	40%	-	10%

	Localitatea Ocolişu Mare	Foarte bună	Bună	Proastă	Foarte proastă	Nu știu/ Nu pot aprecia
1.	Accesul la surse de apă potabilă	8.33%	91.66%	-	-	-
2.	Alimentarea cu energie electrică	8.33%	91.66%	-	-	-
3.	Starea drumurilor interne sau care leagă comunitatea cu exteriorul	-	33.33%	66.66%	-	-
4.	Accesul la servicii de sănătate (dispensar, medic de familie, etc)	-	66.66%	33.33%	-	-
5.	Accesul copiilor la servicii de educaţie (grădinițe, şcoli, etc)	-	91.66%	8.33%	-	-
6.	Accesul la servicii sociale pentru persoane dezavantajate	-	100%	-	-	-
7.	Accesul la mijloacele de transport în comun	-	16.66%	16.66%	58.33%	8.33%
8.	Accesul la telefon funcţional	-	-	66.66%	33.33%	-

9.	Accesul la informaţie (radio, TV, presa scrisă, bibliotecă, etc)	-	66.66%	33.33%	-	-
10.	Posibilităţile de petrecere a timpului în localitatea Dvs	-	16.66%	83.33%	-	-
11.	Starea spaţiilor destinate activităţilor cultural-sportive	-	41.66%	58.33%	-	-
12.	Curăţenia şi îngrijirea localităţii	-	83.33%	16.66%	-	-
13.	Veniturile obţinute din agricultură	-	66.66%	33.33%	-	-
14.	Posibilitatea de a obţine venituri şi din alte surse (activităţi productive)	-	33.33%	41.66%	16.66%	8.33%
15.	Posibilitatea de a vă aproviziona cu alimente de bază	-	100%	-	-	-
16.	Posibilitatea de a vă cumpăra produse nealimentare	-	100%	-	-	-

	Localitatea Măceu	Foarte bună	Bună	Proastă	Foarte proastă	Nu știu/ Nu pot aprecia
1.	Accesul la surse de apă potabilă	-	100%	-	-	-
2.	Alimentarea cu energie electrică	-	100%	-	-	-
3.	Starea drumurilor interne sau care leagă comunitatea cu exteriorul	-	14.28%	57.14%	7.14%	21.43%
4.	Accesul la servicii de sănătate (dispensar, medic de familie, etc)	-	-	78.57%	7.14%	14.28%
5.	Accesul copiilor la servicii de educaţie (grădinițe, şcoli, etc)	-	50%	42.86%	7.14%	-
6.	Accesul la servicii sociale pentru persoane dezavantajate	-	14.28%	71.43%	7.14%	7.14%
7.	Accesul la mijloacele de transport în comun	-	-	92.86%	7.14%	-
8.	Accesul la telefon funcţional	-	14.29%	64.29%	7.14%	14.28%
9.	Accesul la informaţie (radio, TV, presa scrisă, bibliotecă, etc)	-	14.28%	71.43%	-	14.28%
10.	Posibilităţile de petrecere a timpului în localitatea Dvs	-	7.14%	85.71%	7.14%	-
11.	Starea spaţiilor destinate activităţilor cultural-sportive	-	7.14%	64.29%	14.28%	14.28%
12.	Curăţenia şi îngrijirea localităţii	-	7.14%	57.14%	28.57%	7.14%
13.	Veniturile obţinute din agricultură	-	-	21.43%	14.28%	64.29%
14.	Posibilitatea de a obţine venituri şi din alte surse (activităţi productive)	-	21.43%	14.28%	7.14%	57.14%
15.	Posibilitatea de a vă aproviziona cu alimente de bază	-	92.86%	7.14%	-	-
16.	Posibilitatea de a vă cumpăra produse nealimentare	-	71.43%	21.43%	-	7.14%

	Localitatea Ruşi	Foarte bună	Bună	Proastă	Foarte proastă	Nu știu/ Nu pot aprecia
1.	Accesul la surse de apă potabilă	22.22%	77.78%	-	-	-
2.	Alimentarea cu energie electrică	11.11%	66.67%	11.11%	-	-

3.	Starea drumurilor interne sau care leagă comunitatea cu exteriorul	-	44.44%	44.44%	11.11%	-
4.	Accesul la servicii de sănătate (dispensar, medic de familie, etc)	-	44.44%	44.44%	11.11%	-
5.	Accesul copiilor la servicii de educaţie (grădinițe, şcoli, etc)	-	33.33%	33.33%	22.22%	11.11%
6.	Accesul la servicii sociale pentru persoane dezavantajate	-	33.33%	11.11%	44.44%	11.11%
7.	Accesul la mijloacele de transport în comun	33.33%	22.22%	11.11%	-	33.33%
8.	Accesul la telefon funcţional	-	33.33%	11.11%	55.56%	-
9.	Accesul la informaţie (radio, TV, presa scrisă, bibliotecă, etc)	-	44.44%	22.22%	33.33%	-
10.	Posibilităţile de petrecere a timpului în localitatea Dvs	-	11.11%	55.56%	22.22%	11.11%
11.	Starea spaţiilor destinate activităţilor cultural-sportive	-	-	77.78%	-	22.22%
12.	Curăţenia şi îngrijirea localităţii	-	11.11%	77.78%	11.11%	-
13.	Veniturile obţinute din agricultură	-	-	66.67%	22.22%	11.11%
14.	Posibilitatea de a obţine venituri şi din alte surse (activităţi productive)	-	-	66.67%	-	33.33%
15.	Posibilitatea de a vă aproviziona cu alimente de bază	11.11%	77.78%	11.11%	-	-
16.	Posibilitatea de a vă cumpăra produse nealimentare	-	33.33%	66.67%	-	-

	Localitatea Băţălar	Foarte bună	Bună	Proastă	Foarte proastă	Nu știu/ Nu pot aprecia
1.	Accesul la surse de apă potabilă	100%	-	-	-	-
2.	Alimentarea cu energie electrică	100%	-	-	-	-
3.	Starea drumurilor interne sau care leagă comunitatea cu exteriorul	100%	-	-	-	-
4.	Accesul la servicii de sănătate (dispensar, medic de familie, etc)	100%	-	-	-	-
5.	Accesul copiilor la servicii de educaţie (grădinițe, şcoli, etc)	25%	-	-	-	75%
6.	Accesul la servicii sociale pentru persoane dezavantajate	100%	-	-	-	-
7.	Accesul la mijloacele de transport în comun	100%	-	-	-	-
8.	Accesul la telefon funcţional	100%	-	-	-	-
9.	Accesul la informaţie (radio, TV, presa scrisă, bibliotecă, etc)	100%	-	-	-	-
10.	Posibilităţile de petrecere a timpului în localitatea Dvs	83.33%	8.33%	-	-	8.33%
11.	Starea spaţiilor destinate activităţilor cultural-sportive	83.33%	8.33%	-	-	8.33%
12.	Curăţenia şi îngrijirea localităţii	58.33%	33.33%	-	-	8.33%
13.	Veniturile obţinute din agricultură	16.66%	16.66%	8.33%	-	58.33%
14.	Posibilitatea de a obţine venituri şi din alte surse (activităţi productive)	8.33%	8.33%	16.66%	8.33%	58.33%

15.	Posibilitatea de a vă aproviziona cu alimente de bază	75%	8.33%	-	-	16.66%
16.	Posibilitatea de a vă cumpăra produse nealimentare	8.33%	50%	25%	8.33%	8.33%

	Localitatea Bretea Streiului	Foarte bună	Bună	Proastă	Foarte proastă	Nu știu/ Nu pot aprecia
1.	Accesul la surse de apă potabilă	100%	-	-	-	-
2.	Alimentarea cu energie electrică	91.66%	8.33%	-	-	-
3.	Starea drumurilor interne sau care leagă comunitatea cu exteriorul	100%	-	-	-	-
4.	Accesul la servicii de sănătate (dispensar, medic de familie, etc)	100%	-	-	-	-
5.	Accesul copiilor la servicii de educaţie (grădinițe, şcoli, etc)	66.66%	-	-	-	-
6.	Accesul la servicii sociale pentru persoane dezavantajate	100%	-	-	-	-
7.	Accesul la mijloacele de transport în comun	91.66%	-	-	-	8.33%
8.	Accesul la telefon funcţional	100%	-	-	-	-
9.	Accesul la informaţie (radio, TV, presa scrisă, bibliotecă, etc)	100%	-	-	-	-
10.	Posibilităţile de petrecere a timpului în localitatea Dvs	50%	8.33%	-	-	41.66%
11.	Starea spaţiilor destinate activităţilor cultural-sportive	58.33%	8.33%	-	-	33.33%
12.	Curăţenia şi îngrijirea localităţii	100%	-	-	-	-
13.	Veniturile obţinute din agricultură	-	-	-	-	100%
14.	Posibilitatea de a obţine venituri şi din alte surse (activităţi productive)	-	-	-	-	100%
15.	Posibilitatea de a vă aproviziona cu alimente de bază	100%	-	-	-	-
16.	Posibilitatea de a vă cumpăra produse nealimentare	-	16.66%	-	-	83.33%

	Localitatea Vâlcele Bune	Foarte bună	Bună	Proastă	Foarte proastă	Nu știu/ Nu pot aprecia
1.	Accesul la surse de apă potabilă	87.5%	12.5%	-	-	-
2.	Alimentarea cu energie electrică	81.25%	18.75%	-	-	-
3.	Starea drumurilor interne sau care leagă comunitatea cu exteriorul	6.25%	93.75%	-	-	-
4.	Accesul la servicii de sănătate (dispensar, medic de familie, etc)	81.25%	18.75%	-	-	-
5.	Accesul copiilor la servicii de educaţie (grădinițe, şcoli, etc)	12.5%	81.25%	6.25%	-	-
6.	Accesul la servicii sociale pentru persoane dezavantajate	-	37.5%	-	-	62.5%
7.	Accesul la mijloacele de transport în comun	-	31.25%	68.75%	-	-
8.	Accesul la telefon funcţional	37.5%	62.5%	-	-	-

9.	Accesul la informaţie (radio, TV, presa scrisă, bibliotecă, etc)	43.75%	56.25%	-	-	-
10.	Posibilităţile de petrecere a timpului în localitatea Dvs	12.5%	81.25%	6.25%	-	-
11.	Starea spaţiilor destinate activităţilor cultural-sportive	-	87.5%	12.5%	-	-
12.	Curăţenia şi îngrijirea localităţii	50%	50%	-	-	-
13.	Veniturile obţinute din agricultură	-	18.75%	-	-	81.25%
14.	Posibilitatea de a obţine venituri şi din alte surse (activităţi productive)	-	25%	-	-	75%
15.	Posibilitatea de a vă aproviziona cu alimente de bază	56.25%	43.75%	-	-	-
16.	Posibilitatea de a vă cumpăra produse nealimentare	37.5%	62.5%	-	-	-

	Localitatea Gânţaga	Foarte bună	Bună	Proastă	Foarte proastă	Nu știu/ Nu pot aprecia
1.	Accesul la surse de apă potabilă	93.33%	-	6.67%	-	-
2.	Alimentarea cu energie electrică	86.67%	13.33%	-	-	-
3.	Starea drumurilor interne sau care leagă comunitatea cu exteriorul	6.67%	86.67%	6.67%	-	-
4.	Accesul la servicii de sănătate (dispensar, medic de familie, etc)	66.67%	33.33%	-	-	-
5.	Accesul copiilor la servicii de educaţie (grădinițe, şcoli, etc)	6.67%	6.67%	40%	-	46.67%
6.	Accesul la servicii sociale pentru persoane dezavantajate	-	-	6.67%	-	93.33%
7.	Accesul la mijloacele de transport în comun	-	13.33%	86.67%	-	-
8.	Accesul la telefon funcţional	66.67%	33.33%	-	-	-
9.	Accesul la informaţie (radio, TV, presa scrisă, bibliotecă, etc)	20%	60%	20%	-	-
10.	Posibilităţile de petrecere a timpului în localitatea Dvs	13.33%	60%	26.67%	-	-
11.	Starea spaţiilor destinate activităţilor cultural-sportive	-	53.33%	40%	-	6.67%
12.	Curăţenia şi îngrijirea localităţii	60%	26.67%	13.33%	-	-
13.	Veniturile obţinute din agricultură	-	26.67%	13.33%	-	60%
14.	Posibilitatea de a obţine venituri şi din alte surse (activităţi productive)	-	26.67%	13.33%	-	60%
15.	Posibilitatea de a vă aproviziona cu alimente de bază	-	93.33%	6.67%	-	-
16.	Posibilitatea de a vă cumpăra produse nealimentare	-	100%	-	-	-

	Localităţile Covragiu şi Bercu	Foarte bună	Bună	Proastă	Foarte proastă	Nu știu/ Nu pot aprecia
1.	Accesul la surse de apă potabilă	100%	-	-	-	-
2.	Alimentarea cu energie electrică	100%	-	-	-	-

3.	Starea drumurilor interne sau care leagă comunitatea cu exteriorul	35.29%	64.71%	-	-	-
4.	Accesul la servicii de sănătate (dispensar, medic de familie, etc)	88.24%	11.76%	-	-	-
5.	Accesul copiilor la servicii de educaţie (grădinițe, şcoli, etc)	-	17.64%	41.18%	-	41.18%
6.	Accesul la servicii sociale pentru persoane dezavantajate	-	5.88%	-	-	94.12%
7.	Accesul la mijloacele de transport în comun	-	23.53%	76.47%	-	-
8.	Accesul la telefon funcţional	47.06%	58.82%	-	-	-
9.	Accesul la informaţie (radio, TV, presa scrisă, bibliotecă, etc)	23.53%	64.71%	11.76%	-	-
10.	Posibilităţile de petrecere a timpului în localitatea Dvs	-	41.18%	58.82%	-	-
11.	Starea spaţiilor destinate activităţilor cultural-sportive	-	47.06%	52.94%	-	-
12.	Curăţenia şi îngrijirea localităţii	52.94%	47.06%	-	-	-
13.	Veniturile obţinute din agricultură	-	17.65%	-	-	82.35%
14.	Posibilitatea de a obţine venituri şi din alte surse (activităţi productive)	-	11.76%	-	-	88.24%
15.	Posibilitatea de a vă aproviziona cu alimente de bază	35.29%	64.71%	-	-	-
16.	Posibilitatea de a vă cumpăra produse nealimentare	35.29%	64.71%	-	-	-

	Localitatea Plopi	Foarte bună	Bună	Proastă	Foarte proastă	Nu știu/ Nu pot aprecia
1.	Accesul la surse de apă potabilă	100%	-	-	-	-
2.	Alimentarea cu energie electrică	100%	-	-	-	-
3.	Starea drumurilor interne sau care leagă comunitatea cu exteriorul	20%	80%	-	-	-
4.	Accesul la servicii de sănătate (dispensar, medic de familie, etc)	86.67%	13.33%	-	-	-
5.	Accesul copiilor la servicii de educaţie (grădinițe, şcoli, etc)	6.67%	73.33%	20%	-	-
6.	Accesul la servicii sociale pentru persoane dezavantajate	-	26.67%	-	-	73.33%
7.	Accesul la mijloacele de transport în comun	6.67%	40%	53.33%	-	-
8.	Accesul la telefon funcţional	66.67%	33.33%	-	-	-
9.	Accesul la informaţie (radio, TV, presa scrisă, bibliotecă, etc)	26.67%	73.33%	-	-	-
10.	Posibilităţile de petrecere a timpului în localitatea Dvs	-	86.67%	13.33%	-	-
11.	Starea spaţiilor destinate activităţilor cultural-sportive	-	86.67%	13.33%	-	-
12.	Curăţenia şi îngrijirea localităţii	53.33%	46.66%	-	-	-
13.	Veniturile obţinute din agricultură	-	20%	-	-	80%
14.	Posibilitatea de a obţine venituri şi din alte surse (activităţi productive)	-	20%	-	-	80%

15.	Posibilitatea de a vă aproviziona cu alimente de bază	33.33%	66.67%	-	-	-
16.	Posibilitatea de a vă cumpăra produse nealimentare	33.33%	66.67%	-	-	-

	Localităţile Vâlcele şi Vâlceluţa	Foarte bună	Bună	Proastă	Foarte proastă	Nu știu/ Nu pot aprecia
1.	Accesul la surse de apă potabilă	100%	-	-	-	-
2.	Alimentarea cu energie electrică	100%	-	-	-	-
3.	Starea drumurilor interne sau care leagă comunitatea cu exteriorul	15.38%	76.92%	7.69%	-	-
4.	Accesul la servicii de sănătate (dispensar, medic de familie, etc)	92.31%	7.69%	-	-	-
5.	Accesul copiilor la servicii de educaţie (grădinițe, şcoli, etc)	7.69%	84.62%	-	-	7.69%
6.	Accesul la servicii sociale pentru persoane dezavantajate	-	23.08%	-	-	76.92%
7.	Accesul la mijloacele de transport în comun	-	30.77%	69.23%	-	-
8.	Accesul la telefon funcţional	38.46%	53.85%	7.69%	-	-
9.	Accesul la informaţie (radio, TV, presa scrisă, bibliotecă, etc)	46.15%	46.15%	7.69%	-	-
10.	Posibilităţile de petrecere a timpului în localitatea Dvs	7.69%	69.23%	23.08%	-	-
11.	Starea spaţiilor destinate activităţilor cultural-sportive	-	69.23%	30.77%	-	-
12.	Curăţenia şi îngrijirea localităţii	46.15%	53.85%	-	-	-
13.	Veniturile obţinute din agricultură	7.69%	7.69%	-	-	84.62%
14.	Posibilitatea de a obţine venituri şi din alte surse (activităţi productive)	7.69%	7.69%	-	-	84.62%
15.	Posibilitatea de a vă aproviziona cu alimente de bază	15.38%	76.92%	7.69%	-	-
16.	Posibilitatea de a vă cumpăra produse nealimentare	-	92.31%	7.69%	-	-

La întrebarea 14„*Nominalizaţi două persoane în care aveţi încredere să vă reprezinte pe plan local într-un comitet de dezvoltare social-economică (care să vă susţină dorinţele)”* răspunsurile au fost următoarele: 5 persoane au răspuns „primarul” singur, 32 de persoane au răspuns „primarul şi consilierul local”, 17 persoane au răspuns „Ionescu Răzvan şi Munteanu Cristinel”,16 persoane au răspuns „Ionescu Răzvan şi Bulteanu Răzvan”, 14 persoane au răspuns „Ionescu Răzvan şi Guşe Puşa”, 9 persoane au răspuns „Ionescu Răzvan şi Bocan Cornel”, 4 persoane au răspuns „Ionescu Răzvan şi Stanciu Nicuşor”, 3 persoane au răspuns „Ionescu Răzvan şi Gruia Gabriel” şi tot 3 au răspuns „Ionescu Răzvan şi Beica Ioan”, o persoană a răspuns „Ionescu Răzvan şi Burcuş Ioan”.

CAPITOLUL V.	Viziunea şi direcţiile strategice de intervenţie
CAPITOLUL V.I.	Viziunea

<u>Viziunea (obiectivul principal al Strategiei)</u>: Comuna Bretea Română, o comună sustenabilă şi dezvoltată armonios, ce-şi orientează acţiunile în vederea creşterii calităţii vieţii, dinamizarea şi susţinerea economiei şi a agriculturii, sprijinirea învăţământului precum şi promovarea identităţii culturale şi a tradiţiilor.

Noul ciclu de programare 2021-2027 vine cu noi provocări adresate comunităţilor precum şi cu noi oportunităţi. În vederea dezvoltării durabile şi sustenabile a comunităţii, valorificării oportunităţilor şi plierea pe nevoile şi specificul local, obiectivele principale pe care autorităţile publice locale îşi vor concentra resursele în vederea îndeplinirii viziunii propuse prin strategie sunt:

- Obiectiv 1: Creşterea calităţii vieţii în comună

- Obiectiv 2:Dezvoltarea sistemului de sănătate şi a învăţământului pe teritoriul comunei, promovarea sportului

- Obiectiv 3: Dezvoltarea economiei, a agriculturii şi a turismului

- Obiectiv 4: Gestionarea optimă a resurselor umane şi dezvoltarea serviciilor de tip social

- Obiectiv 5: Servicii de calitate în administraţie

- Obiectiv 6: Protecţia mediului

CAPITOLUL V.II.	Direcţiile strategice de intervenţie
CAPITOLUL V.II.1.	Direcţia de intervenţie - viaţa în comuna Bretea Română

Obiectiv **Creşterea calităţii vieţii în comună**

- *Scurtă încadrare în politicile strategice:*

Obiectivul 11 al *Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă* are ca ţintă pentru 2030 „Asigurarea accesului la condiții de locuire adecvate pentru toți cetățenii”

- Obiective specifice:

1.1. transport sigur şi eficient pe teritoriul comunei

Acţiuni:

- asfaltarea străzilor neasfaltate,
- întreţinerea şi modernizarea infrastructurii rutiere
- reabilitare drumuri vicinale
- reabilitare infrastructură rutieră
- realizare rigole şi şanţuri
- reabilitare poduri şi podeţe

1.2.acces facil la reţeaua de apă pentru toţi locuitorii şi agenţii economici

Acţiuni:

- extinderea reţelei de apă

1.2. acces facil la reţeaua de canalizare pentru toţi locuitorii

Acţiuni:

- extinderea reţelei de canalizare pe întreg teritoriul comunei

1.4. realizarea reţelei de gaze naturale pe teritoriul comunei

Acţiuni: dezvoltare reţea de gaze în comună

1.5. dezvoltarea infrastructurii culturale

Acţiuni: - modernizare şi dotare cămine culturale
- activităţi culturale specifice
- reabilitare lăcaşe de cult
- introducerea obiectivelor într-un traseu turistic
- parteneriate culturale

1.6. Siguranţa în comună

- extindere sistem supraveghere video
- modernizare şi extindere sistem iluminat stradal
- modernizare şi dotare Poliţia Locală

- *Indicatori de rezultat*

- reţea de gaze dezvoltată pe teritoriul comunei
- consumatori racordaţi la reţeaua de gaze
- km de canalizare extinsă
- poduri şi podeţe reabilitate
- cămine culturale modernizate, dotări achiziţionate
- capelă mortuară realizată,
- programe culturale realizate
- lungime de sistem de iluminare stradal
- localităţi supravegheate video
- dotări poliţia locală

- *Implementarea proiectelor va avea ca efecte:*

- acces facil al locuitorilor la utilităţi
- transport modern, sigur şi eficient
- creşterea calităţii vieţii în comună
- accesul la programe culturale
- servicii de utilitate publică mai bune

PORTOFOLIUL DE PROIECTE CREŞTEREA CALITĂŢII VIEŢII

Nr. Crt.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implementa-re	Instituţia responsabi-lă	Parteneri	Stadiu proiect	Acţiuni	Surse de finanţare
1.	*Dezvoltare rețea de gaze în comună*	2021-2027	Primăria Bretea Română	Distri Gaz	Proiect depus,	SF, PT, avizare, execuţie lucrări	Programe naţionale şi europene, surse proprii
2.	*Extinderea reţelei de canalizare pe teritoriul comunei*	2021-2027	Primăria Bretea Română	-	Idee proiect	SF, PT, avizare, execuţie lucrări	PNRR, PNDL,CNI, FEDR, fonduri europene, fonduri naţionale, buget local, alte surse
3.	*Reabilitare şi întreţinere drumuri comunale*	permanent	Primăria Bretea Română	-	Idee proiect	SF, PT, avizare, execuţie lucrări	PNDL,CNI, FEDR, fonduri europene, fonduri naţionale, buget local, alte surse
4.	*Reabilitare poduri şi podeţe în comună*	2021-2027	Primăria Bretea Română	-	Idee proiect	SF, PT, avizare, execuţie lucrări	PNDL,CNI, FEDR, fonduri europene, fonduri naţionale, buget local, alte surse

5.	*Realizare rigole şi şanţuri*	2021-2027	Primăria Bretea Română	-	Idee proiect	SF, PT, avizare, execuţie lucrări	PNDL,CNI, FEDR, fonduri europene, fonduri naţionale, buget local, alte surse
6.	*Amenajare trotuare pietonale*	2021-2027	Primăria Bretea Română	-	Idee proiect	SF, PT, avizare, execuţie lucrări	PNDL,CNI, FEDR, fonduri europene, fonduri naţionale, buget local, alte surse
7.	*Amenajare drumuri vicinale*	2021-2027	Primăria Bretea Română	-	Idee proiect	SF, PT, avizare, execuţie lucrări	PNDL,CNI, FEDR, fonduri europene, fonduri naţionale, buget local, alte surse
8.	*Întăbulare drumuri de exploatare*	2021-2027	Proprietarii	Primăria Bretea Română	Idee proiect	Identificare, măsurători cadastrale,	PNDL,CNI, FEDR, fonduri europene, fonduri naţionale, buget local, alte surse
9.	*Asfaltare drumuri comunale*	2021-2027	Primăria Bretea Română		Idee proiect	SF, PT, avizare, execuţie lucrări	PNDL,CNI, FEDR, fonduri europene, fonduri naţionale, buget local, alte surse

10.	*Modernizare şi dotare cămine culturale în comuna Bretea Română, judeţul Hunedoara*	2021-2027	Primăria Bretea Română	-	Idee proiect	- SF şi PT - execuţie	PNDL,CNI, FEDR, fonduri europene, fonduri naţionale, buget local, alte surse
11.	*Construire casă mortuară în comuna Bretea Română, judeţul Hunedoara*	2021-2022	Primăria Bretea Română	Biserica	In derulare	- SF şi PT - execuţie	AFIR, fonduri europene, fonduri naţionale, buget local, alte surse
12.	*Extindere sistem de alimentare cu apă în comună*	2022-2027	Primăria Bretea Română	-	Idee proiect	- SF şi PT - execuţie	PNDL,CNI, FEDR, fonduri europene, fonduri naţionale, buget local, alte surse
13.	*Realizare staţie de încărcare în comuna Bretea Română*	2024-2027	Primăria Bretea Română	-	Idee proiect	- SF şi PT - execuţie	PNRR
14.	*Extinderea sistemului de supraveghere video a comunei*	2021-2027	Primăria Bretea Română	Poliţia	Idee proiect	- stabilire necesar - amplasare sistem	PNDL,CNI, FEDR, fonduri europene, fonduri naţionale, buget local, alte surse

15.	*Modernizare şi dotare Poliţia Locală*	2021-2027	Primăria Bretea Română	Poliţia	Idee proiect	- stabilire necesar - achiziţii	fonduri europene, fonduri naţionale, buget local, alte surse
16.	*Susţinerea activităţilor de identificare a potenţialilor parteneri din Statele Donatoare anterior/în timpul pregătirii proiectului, respectiv dezvoltarea de parteneriate în vederea depunerii, spre finanţare, a proiectelor culturale.*	2021-2027	Primăria Bretea Română	-	Idee proiect	- identificare potenţiali parteneri - accesare proiecte culturale - implementare proiecte culturale	Grant – Finanţări pentru iniţierea / dezvoltarea de parteneriate pentru promovarea diversităţii în artă şi cultură
17.	*Programe culturale reprezentative*	2021-2027	Primăria Bretea Română	Ministerul Culturii şi Cultelor, alte instituţii şi	Idee proiect	- identifcare programe - stabilire parteneriate	Buget Local, Ministerul Educației şi Cercetării, alte surse

				persoane interesate		- derulare programe	
18.	*Reabilitarea lăcaşelor de cult*	2022-2027	Proprietarii	Primăria Bretea Română	Idee proiect	- SF - PT - lucrări	Administraţia Fondului Cultural Naţional ,Surse proprii, Ministerul Culturii și Identității Naționale, alte surse
19.	*Organizarea anuală a „Zilelor comunei”*	2021-2027	Primăria Bretea Română	orice persoane şi instituţii interesate	în derulare	- stabilire calendar, promovare şi desfăşurare activităţi	Buget local, sponsorizări, alte surse
20.	*Păstrarea tradiţiilor*	2021-2027	Primăria Bretea Română	locuitorii	Idee proiect	- realizarea de evenimente cu specific local	Administraţia Fondului Cultural Naţional. Surse proprii, Ministerul Culturii și Identității Naționale, alte surse
21.	*Ofertă de seminarii de popularizare şi educaţie pentru elevi şi tineri în domeniul Flora şi fauna zonei,*	2021-2027	Primăria Bretea Română	Şcoala, alte instituţii şi ONG-uri	Idee proiect	- stabilire persoane responsabile	Buget Local, Ministerul Educației şi Cercetării, alte surse

	Cultura mediului ambiant, geologie, pomicultură, apicultură, hidrologie, meteorologie etc.					- crearea unui portofoliu variat de seminarii - stabilire locaţii - desfăşurare propriu zisă	
22.	*Iluminat eficient în comuna Bretea Română*	2021-2022	Primăria Bretea Română	-	In derulare	- SF şi PT - lucrări	Buget local, AFIR, PNDL,CNI, fonduri europene, alte surse

Capitolul V.II.2	Direcţia de intervenţie Sănătate, învăţământ şi sport

Obiectiv **Dezvoltarea sistemului de sănătate şi a învăţământului pe teritoriul comunei, promovarea sportului**

- *Scurtă încadrare în politicile strategice:*

Pilonul 4 Educaţie, sănătate şi sisteme sociale performante, al Strategiei de dezvoltare al Regiunii Vest, are ca ţintă la orizontul anului 2030 crearea și dezvoltarea unei rețele școlare moderne, incluzive și performante, digitalizată, conectată cu mediul economic regional; dezvoltarea unui sistem eficient de pregătire pe tot parcursul vieții pentru locuitori; punerea bazelor unui sistem medical performant și inovator, conectat la practicile europene, adaptat noilor caracteristici sociale și demografice; echilibrarea disparităților medicale dintre mediul rural și cel urban; scăderea incidenței bolilor ca urmare a accentului crescut pus pe medicina de tip preventiv în rândul populației

- *Obiective specifice:*

2.1. oferirea de servicii medicale la standarde ridicate

Acţiuni: dotarea şi modernizarea dispensarului medical

2.2. creşterea calităţii actului educaţional şi a condiţiilor oferite elevilor

Acţiuni: - dezvoltarea şi modernizarea infrastructurii de învăţământ pe teritoriul comunei

- educaţia continuă pe tot parcursul vieţii
- participarea la programe educaţionale în parteneriat cu alte entităţi
- realizare cabinet stomatologic la şcoală
- conectarea şcolilor la reţeaua de canalizare
- conectarea şcolilor la reţeaua de gaze
- parteneriate educaţionale

2.3. promovarea sportului ca şi element determinant al unei vieţi sănătoase

Acţiuni: - dezvoltare bază sportivă

- organizarea de concursuri sportive
- realizare pistă biciclete

- *Indicatori de rezultat*

  - dotări achiziţionate pentru dispensar
  - dispensar modernizat
  - cabinet stomatologic realizat la nivel de şcoală
  - parteneriate şi programe la care s-a participat
  - bază sportivă realizată

- *Implementarea proiectelor va avea ca efecte*

  - creşterea calităţii actului medical la nivel de comună
  - acces la servicii stomatologice
  - creşterea calităţii actului educaţional la nivel de comună
  - dezvoltarea unei „culturi” a educaţiei permanente
  - schimburi de experienţe cu alte entităţi din domeniu

PORTOFOLIU DE PROIECTE SĂNĂTATE, ÎNVĂŢĂMÂT ŞI SPORT

Nr. Crt.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implementa-re	Instituţia responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Actiuni	Surse de finanţare
23.	*Achiziţionare 100 tablete elevi şi 3 table interactive*	2021	Primăria Bretea Română	Şcoala	În derulare	- stabilire criterii selectie -achiziţie	buget local, fonduri naţionale, fonduri europene, alte surse
24.	*Modernizare şi dotare dispensar medical*	2022-2027	Primăria Bretea Română	Medicii, Ministerul Sănătăţii	Idee proiect	- stabilire necesar -achiziţie -punere în funcţiune - SF şi PT - execuţie lucrări	PNRR, FEADR, buget local, fonduri naţionale, fonduri europene, alte surse
25.	*Modernizare şi dotare instituţii de învăţământ*	2022-2027	Primăria Bretea Română	Şcoala, Ministerul Educaţiei şi Cercetării	Idee proiect	- stabilire necesar -achiziţie -punere în funcţiune - SF şi PT - execuţie lucrări	PNRR, FEADR, buget local, fonduri naţionale, fonduri europene, alte surse

26.	*Realizare cabinete: medical şi stomatologic la şcoală şi la grădiniţe*	2021-2027	Primăria Bretea Română	Medicii,	Idee proiect	- SF şi PT - execuţie lucrări - angajare personal	Buget local şi Buget de stat
27.	*Activităţi extracuriculare la Şcoală*	Permanent	Şcoala	Medicii, Poliţia, Primăria, orice instituţie interesată	În derulare	- definire activităţi -definire parteneri -definire responsabili - derulare	Fonduri proprii, sponsorizări, grant-uri, , fonduri naţionale, fonduri europene
28.	*Conectarea şcolilor la reţeaua de canalizare*	2021-2027	Şcoala	Primăria Bretea Română	Idee proiect	- SF şi PT - execuţie lucrări	PNRR, PNDR, buget local, alte surse de finanţare
29.	*Participarea la Programul Erasmus +*	2021-2027	Şcoala	părinţii	Idee proiect	-	Surse proprii, alte surse
30.	*Participarea la programe europene pentru educaţie, eTwinning etc*	2021-2027	Şcoala	Primăria Bretea Română	Idee proiect	-	Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale

31.	*Construirea unor reţele de piste de biciclete și role*	2021-2027	Primăria Bretea Română	-	Idee proiect	- identificare terenuri pretabile - SF şi PT - execuţie lucrări	PNRR, FEADR, buget local, fonduri naţionale, fonduri europene, alte surse
32.	*Amenajarea unui traseu pentru concursuri de ATV, offroad etc*	2021-2027	Primăria Bretea Română	Cluburi sportive, orice persoane interesate	Idee proiect	- identificare teren - stabilire traseu - execuţie	FEADR, buget local, fonduri naţionale, fonduri europene, alte surse
33.	*Dezvoltare bază sportivă*	2021-2027	Primăria Bretea Română	Cluburi sportive, orice persoane interesate	Idee proiect	- identificare teren - stabilire traseu - execuţie	FEADR, buget local, fonduri naţionale, fonduri europene, alte surse

Capitolul V.II.3	Direcţia de intervenţie - Economie, agricultură şi turism

Obiectiv Dezvoltarea economiei, a agriculturii şi a turismului

- *Scurtă încadrare în politicile strategice:*

Obiectivul 2 al Agendei 2030 are ca ţinte 2030 finalizarea cadastrului agricol, dublarea ponderii agriculturii în PIB-ul României, față de anul 2018; menținerea și extinderea diversității genetice a semințelor, a plantelor cultivate și a animalelor de fermă și domestice și a speciilor sălbatice înrudite; creșterea gradului de valorificare a producției agricole autohtone; creșterea ponderii agriculturii ecologice în totalul producției agricole; menținerea și rentabilizarea unor ocupații și metode tradiționale de valorificare a plantelor medicinale și fructelor de pădure în zona montană; menținerea tradițiilor locale prin creșterea numărului de produse cu caracteristici specifice în ceea ce priveşte originea geografică iar Obiectivul 8 al aceluiaşi document are ca ţinte 2030 promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul prin startup, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare, atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivității prin diversificare, modernizarea tehnologică și inovație, inclusiv prin accent pe sectoarele cu valoare adăugată sporită și utilizarea intensivă a forței de muncă precum şi realizarea unui turism competitiv pe termen lung, dezvoltarea agroturismului, ecoturismului, turismului rural, balnear și cultural și îmbunătățirea imaginii României ca destinație turistică.

Pilonul 5 Sustenabilitate prin turism şi cultură, al Strategiei de dezvoltare a regiunii Vest pentru perioada 2021-2027, prevede necesitatea unei oferte turistice integrate, cu accent pe familie, bazată pe identitate regională/locală; plasarea culturii și creativității în centrul politicilor de dezvoltare şi un model de dezvoltare al localităților bazat pe valorificare patrimoniu cultural și cultură.

- *Obiective specifice:*

3.1. atragerea investitorilor în comună:

Acţiuni:- identificarea unor zone pretabile pentru investiţii şi promovarea acestora

3.2. stimularea antreprenoriatului la nivel de comună

Acţiuni: - organizarea de informări cu privire la surse potenţiale de finanţare

- sprijin pentru cei ce vor să dezvolte o afacere

3.3. punerea în valoare a capitalului cultural şi natural

- introducerea obiectivelor într-un traseu turistic

- valorificare meşteşuguri şi tradiţii
- dezvoltarea turismului

3.4. dezvoltarea şi eficientizarea agriculturii

Acţiuni:- proiecte de retehnologizare
- sisteme de irigaţii
- dezvoltare de unităţi de procesare a produselor agricole
- subvenţionarea culturilor
- cursuri de perfecţionare fermieri
- creare grup de producători
- dezvoltare fermă piscicolă
- racordarea exploataţilor agricole la utilităţi

3.5. dezvoltarea turismului

Acţiuni:-sprijin pentru accesarea proiectelor în turism
- stabilire parteneriate
- dezvoltarea unui brand al comunei
- introducerea obiectivelor într-un traseu turistic

- *Indicatori de rezultat*

- sistem de irigaţii dezvoltat,
- fermă piscicolă realizată
- ferme create
- exploataţii agricole racordate la utilităţi
- grup de producători creat
- societăţi nou înfiinţate

- locuri de muncă nou create
- catalog realizat şi transmis către Camere de Comerţ
- unităţi de primire turistică înfiinţate
- număr de turişti

- *Implementarea proiectelor va avea ca efecte*

  - o mai bună absorbţie a fondurilor europene
  - creşterea calităţii actului managerial
  - utilizarea tehnologiilor noi, competitive
  - continuitate în meşteşuguri şi tradiţii
  - noi locuri de muncă
  - posibilitatea unei valorificări mai bune a produselor agricole
  - dezvoltarea unui brand al comunei
  - recalificare profesională
  - producţii mai bune la hectar
  - retehnologizarea echipamentelor agricole

PORTOFOLIU DE PROIECTE ECONOMIE, AGRICULTURĂ ŞI TURISM

Nr. Crt.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implemen-tare	Instituţia responsabilă	Parteneri	Stadiu proiect	Actiuni	Surse de finanţare
34.	*Dezvoltarea zonei agro - industriale prin atragerea de noi investitori*	2021-2027	Primăria Bretea Română	Persoane fizice sau juridice interesate	Idee proiect	- identificare zone pretabile pentru investiţii -realizarea unui portofoliu de astfel de zone - promovarea către Camere de Comerţ, Asociaţii ale oamenilor de afaceri, etc.	Investiţii private şi fonduri prin Autoritatea Naţională pentru Întreprinderi Mici şi Mijlocii; FEADR; alte surse
35.	*Amenajarea unei pieţe agroalimentare*	2021-2027	Primăria Bretea Română	producătorii locali	Idee proiect	- identificare locaţie; - SF, PT, execuţie	CNI, FEADR, fonduri europene, fonduri proprii

36.	*Realizarea de popasuri pe traseele turistice*	2021-2027	Primăria Bretea Română	-	Idee proiect	- identificare locaţii; - SF, PT, execuţie	CNI, FEADR, fonduri europene, naţionale, fonduri proprii
37.	*Sprijinirea concretă a locuitorilor pentru accesarea de fonduri europene atât pentru ferme agricole cât şi pentru agropensiuni*	2021-2027	Primăria Bretea Română	consultanţi, persoane interesate	Idee proiect	- identificare parteneri; - stabilire responsabili; - parteneriate	Surse proprii, proiecte europene, etc
38.	*Valorificare tradiţiilor şi a meşteşugurilor prin înfiinţarea unor firme de profil*	2021-2027	Agenţii economici	Primăria Bretea Română	Idee proiect	- identificarea meşteşugurilor specifice, - înfiinţare societăţi - calificare personal	Fonduri proprii, FEADR; alte surse
39.	*Dezvoltarea turismului rural prin accesarea surselor de finanţare*	2021-2027	Agenţii economici	Primăria Bretea Română	Idee proiect	- identificare surse - întocmire documentaţii -avizare -execuţie lucrări	FEADR; alte surse

40.	*Dezvoltare bază de agrement în comună, punerea în valoare a izvoarelor cu apă sărată*	2021-2027	Primăria Bretea Română ,PPP	orice persoane şi instituţii interesate	Idee proiect	- identificare teren - SF şi PT - execuţie lucrări	FEADR; alte surse
41.	*Realizare unităţi de procesare a laptelui, cărnii şi a fructelor*	2021-2027	Agenţii economici	Primăria Bretea Română	Idee proiect	- identificare surse - întocmire documentaţii -avizare -execuţie lucrări	FEADR; alte surse
42.	*Creearea de facilităţi pentru spaţii care să permită depozitarea, uscarea, condiţionarea, ambalarea şi refrigerarea*	2021-2027	Agenţii economici	Primăria Bretea Română	Idee proiect	- identificare surse - întocmire documentaţii - avizare -execuţie lucrări	FEADR, alte surse
43.	*Perfectionarea pregătirii profesionale a fermierilor*	2021-2027	Formatorii profesionali	Primăria Bretea Română	Idee proiect	- identificare locaţie - identificare persoane interesate - identificare formatori - cursuri	FEADR; alte surse

44.	*Crearea de unităţi care să ofere servicii de croitorie, reparaţii încălţăminte, coafor -frizerie, reparaţii electronice*	2021-2027	Agenţii economici	Primăria Bretea Română	Idee proiect	- identificare oportunităţi; - identificare surse - întocmire documentaţii - avizare -execuţie lucrări	FEADR, alte surse
45.	*Elaborarea documentaţiilor pentru obţinerea de fonduri pe diferite programe de dezvoltare a zonelor rurale*	2021-2027	Agenţii economici	Primăria Bretea Română	Idee proiect	- identificare oportunităţi; - identificare surse - întocmire documentaţii - avizare -execuţie lucrări	Surse proprii, ONG, alte surse
46.	*Dezvoltarea unui brand comun al zonei, care să includă produsele agricole, serviciile şi turismul*	2021-2027	Primăria Bretea Română	Agenţii economici, ONG-uri, orice persoane interesate	Idee proiect	- identificare responsabili - acţiuni	Buget local,alte surse

47.	*Valorificarea potenţilului turistic prin introducerea într-un traseu turistic*	2021-2027	Primăria Bretea Română	orice persoană sau instituţie interesata	Idee proiect	- identificare responsabili - parteneriate	PNRR, FEADR; surse private; buget local; alte surse de finanaţare
48.	*Subvenţionarea culturilor agricole*	2021-2027	Proprietarii	APIA	În derulare	-	Agenţia de Plăţi şi Intervenţie în Agricultură
49.	*Organizarea unor cursuri de pregătire pentru reorientarea fermierilor către domenii agricole cu cerinţă pe piaţă*	2021-2027	Primăria Bretea Română	Fermierii, formatorii profesionali	Idee proiect	- recrutare persoane - organizare cursuri	FEADR, Formare profesională, ONG-uri; Furnizori privaţi de formare profesională; Oficiul de Consultanţă Agricolă din cadrul Direcţiei Agricole pentru Dezvoltare Rurală

50.	*Proiecte pentru acces la energie electrică, alimentare cu apă, canalizare şi staţii de epurare a exploataţilor agricole*	2021-2027	Administratori i exploataţiilor	Primăria Bretea Română	Idee proiect	- SF şi PT - lucrări	FEADR
51.	*Crearea unui grup de producători*	2021-2027	Producătorii locali	Primăria Bretea Română	Idee proiect	- stabilire responsabili - stabilire parteneri	Fonduri proprii, alte surse
52.	*Crearea de ferme în care suprafaţa agricolă sa fie în asociaţie*	*2021-2027*	*Proprietarii de terenuri*	*Primăria Bretea Română*	*Idee proiect*	*- stabilire parteneri* *- SF si PT* *- execuţie*	Buget propriu, alte surse
53.	*Înfiinţarea de ferme pentru cultura arbuştilor fructiferi şi a plantelor medicinale*	*2021-2027*	*Proprietarii de teren*	*Primăria Bretea Română*	*Idee proiect*	*- accesarea si derularea de programe europene*	*FEADR, alte surse*
54.	*Îmbunătăţirea calitativă a pajiştilor prin lucrări de întreţinere, utilizare de îngrăşăminte naturale etc.*	*2021-2027*	*Primăria Bretea Română*	*Proprietarii de teren*	*Idee proiect*	*- studiu* *- lucrări*	*Surse proprii, fonduri de mediu, alte surse*

55.	Creşterea randamentului şi extinderea creşterii de animale prin achiziţii de rase superioare, construirea de adăposturi moderne cu utilităţi	2021-2027	Proprietarii de animale	Furnizorii	Idee proiect	- selectie, achiziţie	Surse proprii, FEADR
56.	Înfiinţarea unei ferme piscicole	2021-2027	Persoane interesate	Primăria Bretea Română	Idee proiect	- SF si PT - execuţie lucrări	Buget propriu , FEADR, alte surse
57.	Sprijin şi consultanţă profesională pentru întreprinzătorii agricoli	2021-2027	Firme de consultanţă	Primăria Bretea Română	Idee proiect	- identificare doritori - acordarea de consultanta in scrierea si implementarea de proiecte	Surse proprii, FEADR, alte surse
58.	Studiu de evaluare pedologică a suprafeţelor agricole	2021-2027	Agenţii economici, proprietarii de terenuri	OSPA, Primăria Bretea Română	Idee proiect	- elaborare studiu	Surse proprii, fonduri de mediu, alte surse
59.	Diversificarea culturilor agricole, cu orientare către culturile eficiente	2021-2027	Agenţii economici,	Primăria Bretea Română	Idee proiect	- elaborare studii - diversificare culturi	Fonduri proprii , FEADR,, alte surse

	economic plante medicinale, arbuşti fructiferi, etc		proprietarii de terenuri				
60.	Dezvoltare sistem de irigaţii	2021-2027	Agenţii economici, proprietarii de terenuri	Primăria Bretea Română	Idee proiect	- stabilire necesar - achiziţii -execuţie	Fonduri proprii , FEADR,, alte surse

Capitolul V.II.4.	Direcţia de intervenţie - Resurse umane şi social

Obiectiv: Gestionarea optimă a resurselor umane şi dezvoltarea serviciilor de tip social

- *Scurtă încadrare în politicile strategice:*

Pilonul 4 al Strategiei regionale pentru Dezvoltare 2021-2027 Regiunea Vest prevede reducerea la minim a ponderii populației defavorizate şi crearea unui sistem social uniform repartizat și deschis, care încurajează și sprijină incluziunea persoanelor defavorizate.

Încurajarea natalității pentru a contracara declinul populației este una din măsurile „soft" prevăzute în documenteul de mai sus iar Asigurarea unui acces egal la servicii sociale de bază (educație, sănătate, sociale) face parte din categoria măsurilor „Hard".

- *Obiective specifice:*

4.1. Contracararea declinului demografic

Acţiuni:

- oferirea de sprijin tinerilor căsătoriţi
- sprijinirea familiilor tinere

4.2. Incluziune socială, combaterea discriminării

Acţiuni:

- îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă pentru persoanele de etnie romă
- dezvoltarea infrastructurii de tip social

4.3. Orientare şi reorientare pe piaţa muncii

Acţiuni:

- cursuri de perfecţionare şi de recalificare în domenii cerute pe piaţă

- *Implementarea proiectelor va avea ca efecte:*

  - contracararea declinului demografic specific zonelor rurale
  - o mai bună integrare a persoanelor ce provin din categorii sociale dezavantajate
  - creşterea sentimentului de apartenenţă la comunitate
  - dezvoltarea oportunităţilor de integrare pe piaţa muncii
  - reconversie profesională
  - *dezvoltarea serviciilor de tip social pe teritoriul comunei*

- *Indicatorii de rezultat pentru aceste proiecte:*

  -evoluţia pozitivă a numărului populaţiei
  -persoane defavorizate integrate pe piaţa muncii
  -persoane recalificate
  -persoane beneficiare de proiecte de tip social

PORTOFOLIUL DE PROIECTE PE RESURSE UMANE ŞI SOCIAL

Nr. Crt.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implemen-tare	Instituţia responsabi-lă	Parteneri	Stadiu proiect	Acţiuni	Surse de finanţare
61.	*Sprijinirea familiilor tinere în vederea organizării de gospodării viabile*	2021-2027	Primăria Bretea Română	ONG-uri, orice persoane sau instituţii interesate	Idee proiect	- selecţie familii ce necesită sprijin - acordare sprijin	Surse proprii, FSE+, FEADR, alte surse
62.	*Sprijin pentru tinerii căsătoriţi*	2021-2027	Primăria Bretea Română	ONG-uri, orice persoane sau instituţii interesate	Idee proiect	- stabilire responsabili, - promovare idee - acordare sprijin	Surse proprii
63.	*Organizarea de cursuri de calificare şi perfecţionare profesională în comună*	2021-2027	Formatorii profesionali	Primăria Bretea Română , AJOFM, ONG-uri	Idee proiect	- identificare locaţie - identificare persoane interesate	PNRR, FSE+, AJOFM, ONG-uri, fonduri proprii şi alte fonduri naţionale şi europene

	(administrator pensiune, chelner, barman, bucătar, apicultor, fermier, tâmplar, fierar etc)					- identificare formatori - cursuri	
64.	*Instruire funcţionari publici pentru servicii digitalizate*	2021-2027	Primăria Bretea Română	Formatorii profesionali	Idee proiect	- identificare locaţie - identificare persoane interesate - identificare formatori - cursuri	PNRR
65.	*Organizarea de cursuri de specializare pt. scrierea de proiecte, achiziţii publice, management etc*	2021-2027	Formatorii profesionali	Primăria Bretea Română	Idee proiect	- identificare locaţie - identificare persoane interesate - identificare formatori - cursuri	FSE+, fonduri proprii şi alte fonduri naţionale şi europene

66.	*Activităţi pentru îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă pentru persoanele de etnie romă şi integrarea acestora*	2021-2027	Primăria Bretea Română	orice persoane sau instituţii interesate	Idee proiect	- identificare persoane responsabile - parteneriate - desfăşurarea de acţiuni	FSE+, Agenţia Naţională pentru Romi
67.	*Programe de educaţie nonformală pentru toate categoriile de vârstă*	2021-2027	Furnizori de servicii de educaţie	Primăria Bretea Română	Idee proiect	- identificare persoane responsabile - desfăşurarea de programe	Buget local, POCU, alte surse
68.	*Asigurarea sprijinului pentru înfiinţarea unui ONG care să activeze în domeniul social*	2021-2027	Primăria Bretea Română	orice persoane sau instituţii interesate	Idee proiect	- identificare persoane interesate - acordarea de consultanţă	Buget local, ONG-uri, alte surse
69.	*Dezvoltare şi modernizare servicii sociale*	2021-2027	Primăria Bretea Română	-	Idee proiect	- identiicare servicii	Buget local, FEADR, alte surse

70.	*Incluziune socială, combaterea sărăciei şi a discriminării*	2021-2027	Primăria Bretea Română	-	Idee proiect	Identificare grup ţintă; acţiuni	FSE+, ONG-uri, fonduri proprii şi alte fonduri naţionale şi europene
71.	*Construire creşă*	2021-2027	Primăria Bretea Română	-	Idee proiect	- SF, PT - construire - dotări	PNRR

Capitolul V.II.5.	Direcţia de intervenţie - Administraţie publică locală

Obiectiv **Servicii de calitate în administraţie**

- *Scurtă încadrare în politicile strategice:*

Unul din pilonii Politicii de coeziune a Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027 prevede o Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local.

- *Obiective specifice:*

5.1 Furnizarea de servicii de calitate, prompte şi eficiente

Acţiuni: - perfecţionarea personalului din instituţiile publice

- înscrierea pe platforme gen ghişeul.ro

5.2 Stabilirea de parteneriate cu alte entităţi

Acţiuni: - parteneriate regionale

- parteneriate cu alte entităţi în vederea îndeplinirii obiectivelor şi realizarea de proiecte în comun

- *Implementarea proiectelor va avea ca efecte:*

- o apropiere către locuitori
- scăderea timpului necesar pentru soluţionarea unei probleme
- personal specializat
- digitalizarea serviciilor oferite cetăţenilor
- facilitarea achitării impozitelor şi taxelor în condiţii de operativitate şi siguranţă
- o mai bună comunicare între locuitori şi autorităţile publice locale

- *Indicatori de rezultat:*

- acces funcţional pe platforma ghişeul.ro

- număr persoane calificate

- parteneriate realizate şi proiecte realizate în parteneriat

PORTOFOLIUL DE PROIECTE PENTRU SERVICII DE CALITATE ÎN ADMINISTRAŢIE

Nr. Crt.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implemen -tare	Instituţia responsabi-lă	Parteneri	Stadiu proiect	Acţiuni	Surse de finanţare
72.	*Cursuri de calificare a personalului din instituţiile publice*	2021-2027	Primăria Bretea Română	Formatorii profesionali	Idee proiect	- identificare persoane - calificare personal	Buget local, FSE+, fonduri proprii, alte surse naţionale şi europene
73.	*Înscrierea pe platforma ghişeul.ro*	2021-2022	Primăria Bretea Română	Autoritatea pentru Digitalizarea României	Idee proiect	- îndeplinire condiţii - implementare	Buget local, alte surse
74.	*Programe de digitalizare a serviciilor oferite cetăţenilor*	2021-2022	Primăria Bretea Română	-	Idee proiect	- îndeplinire condiţii - implementare	PNRR, Buget local, alte surse
75.	*Programe de consultare, informare şi educare a cetăţenilor*	2021-2027	Primăria Bretea Română	orice persoane sau instituţii interesate	Idee proiect	- identificare locaţie - identificare persoane interesate	Buget local, ONG-uri, alte surse

						- identificare formatori - cursuri	
76.	*Acţiuni de conştientizare a populaţiei cu privire la importanta comunicării dintre administraţie şi cetăţeni*	2021-2027	Primăria Bretea Română	orice persoane sau instituţii interesate	Idee proiect	- identificare persoane responsabile - desfăşurarea de acţiuni	Buget local, alte surse
77.	*Parteneriate pentru aplicarea strategiilor de dezvoltare*	2021-2027	Primăria Bretea Română	Consiliul Judeţean, Autorităţi Publice Locale, alte instituţii şi persoane juridice, ONG-uri	Idee proiect	- identificare potenţiali parteneri - stabilire parteneriat - dezvoltarea de programe comune	Surse proprii, ONG, alte surse
78.	*Realizarea unui parteneriat public între administraţia*	2021-2027	Primăria Bretea Română	orice persoane sau	Idee proiect	- identificare potenţiali parteneri	Buget local, alte surse

	locală, societăţile comerciale şi cetăţeni.			instituţii interesate		- stabilire condiţii parteneriat	

Capitolul V.II.6.	Direcţia de intervenţie - Mediu

Obiectiv **Protecţia mediului**

- *Scurtă încadrare în politicile strategice:*

Obiectivul 11 al *Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă* are ca ţintă pentru 2030 reducerea semnificativă a pierderilor economice provocate de inundații și alunecările de teren, îmbunătățirea răspunsului colectiv și întărirea capacității de adaptare și revenire la nivel funcțional în cel mai scurt timp după producerea evenimentului, reducerea impactului inundațiilor sau a poluărilor generate de inundații și ale alunecărilor de teren asupra ecosistemelor.

Obiectivul 13 al aceluiaşi document are ca ţinte consolidarea rezilienței și capacității de adaptare a României la riscurile legate de climă și dezastre naturale, îmbunătățirea capacității de reacție rapidă la fenomene meteorologice extreme intempestive de mare intensitate; îmbunătățirea educației, sensibilizării și capacității umane și instituționale privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea, reducerea impactului și alerta timpurie precum şi intensificarea eforturilor României pentru a realiza tranziția la o economie „verde”, cu emisii reduse de dioxid de carbon, rezilientă la schimbările climatice și pentru integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în sectoarele vulnerabile economice, sociale şi de mediu, în conformitate cu politicile UE

- *Obiective specifice:*

6.1. Creşterea procentului de spaţii verzi din total suprafaţă a comunei

Acţiuni:

- Amenajare spaţii verzi pe teritoriul comunei

6.2. Utilizarea energiei alternative

Acţiuni:

- Iluminat ecologic pe teritoriul comunei

6.3. Combaterea efectelor negative asupra mediului

Acţiuni:

- Reabilitare terenuri degradate şi neproductive
- Conservarea solului şi protecţie împotriva eroziunii
- Realizare de împăduriri pe suprafeţele unde s-au realizat exploatări

6.4. Protecţie împotriva dezastrelor naturale

Acţiuni:

- Reabilitări cursuri de apă,
- Îndiguiri

- *Indicatori de rezultat:*

  - procent ocupat de spaţiile verzi în total suprafaţă
  - număr străzi ce beneficiază de iluminat ecologic
  - ha de teren redate circuitului agricol
  - km de văi reabilitate
  - ha te teren reîmpădurite

- Implementarea proiectelor va avea ca efecte:

- creşterea suprafeţei verzi pe cap de locuitor
- utilizarea surselor de energie alternativă
- redarea în circuitul agricol a terenurilor degradate şi neproductive
- reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale
- refacerea suprafeţelor de pădure

PORTOFOLIUL DE PROIECTE MEDIU

Nr. Crt.	Denumirea Proiectului propus	Termen de implemen-tare	Instituţia responsabi-lă	Parteneri	Stadiu proiect	Acţiuni	Surse de finanţare
79.	*Iluminat stradal ecologic în comuna Bretea Română*	2021-.2027	Primăria Bretea Română	-	Idee proiect	- SF, PT, execuţie	AFM, Programe de mediu, surse proprii, alte fonduri naţionale şi europene
80.	*Amenajare şi dotare parcuri comunale*	2022-2027	Primăria Bretea Română	-	Idee proiect	- SF, PT, execuţie	AFM, Programe de mediu, surse proprii, alte fonduri naţionale şi europene
81.	*Studiu privind zonele de risc şi măsuri adecvate pentru înlăturarea factorilor de risc*	2021-2027	Primăria Bretea Română	APM,ISU, ONG-uri mediu, persoane interesate	Idee proiect	- stabilire responsabili - parteneriate - elaborare studiu - aplicare măsuri	AFM, Programe de mediu, surse proprii, alte fonduri naţionale şi europene

82.	*Măsuri de ecologizare a terenurilor degradate şi redarea lor în fondul funciar*	2021-2027	Primăria Bretea Română	proprietarii terenurilor , OSPA	Idee proiect	- stabilire responsabili - parteneriate - implementare măsuri	AFM, Programe de mediu, surse proprii, alte fonduri naţionale şi europene
83.	*Conservarea solului și protecția împotriva eroziunii*	2021-2027	Primăria Bretea Română	APM, proprietarii terenurilor	Idee proiect	- SF şi PT - execuţie lucrări	AFM, Programe de mediu, surse proprii, alte fonduri naţionale şi europene
84.	*Reabilitări cursuri de apă şi îndiguiri*	2021-2027	Primăria Bretea Română	APM, proprietarii terenurilor	Idee proiect	- SF şi PT - execuţie lucrări	AFM, Programe de mediu, surse proprii, alte fonduri naţionale şi europene
85.	*Cadastrarea apelor*	2021-2027	Apele Române	Primăria Bretea Română	Idee proiect	- SF şi PT - execuţie lucrări	PNRR
86.	*Realizarea de împăduriri pe suprafeţele unde s-au realizat explotări*	2021-2027	Proprietarii de suprafeţe pădure	Primăria Bretea Română	Idee proiect	- stabilire necesar puiet - plantare	PNRR,AFM, Programe de mediu, surse proprii, alte fonduri naţionale şi europene

	în vederea refacerii fondului forestier						

Capitolul VI.	Monitorizare şi evaluare

În vederea monitorizării gradului de implementare a strategiei se va forma un comitet ce va urmării implementarea Strategiei de dezvoltare locală, funcţie de indicatorii de rezultat identificaţi pentru fiecare proiect şi va oferii recomandări şi soluţii conform situaţiei la momentul respectiv pentru îmbunătăţirea Planului Operaţional. În urma evaluării se pot face adaptări şi actualizări dar păstrând totuşi direcţiile strategiilor de dezvoltare regională şi naţională, dar şi directivele, valorile şi principiile europene.

Proiectele ce se propun a fi implementate vor fi accesate şi funcţie de disponibilitatea surselor de finanţare şi de apariţia unori alte potenţiale surse de finanţare.

Bibliografie

- Strategia Naţională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030
- Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă
- Strategia regională pentru Dezvoltare 2021-2027 Regiunea Vest
- Directiva Parlamentului şi a Consiliului European 2000/60/EEC - Directiva Cadru în domeniul apei
- Raport anual privind starea mediului în judeţul Hunedoara, anul 2019
- Plan de amenajare a teritoriului judeţean, Hunedoara
- Plan Urbanistic General al comunei Bretea Română, judeţ Hunedoara
- Planul Naţional de Redresare şi Rezilienţă
- Planul strategic de dezvoltare social-economică a comunei Bretea Română 2014-2020
- Raport privind starea învățământului în Școala Gimnazială Bretea Română, în anul școlar 2019-2020
- Lista Monumentelor Istorice

Listă abrevieri:

GAL	Grup de acţiune locală
APM	Agenţia pentru Protecţia Mediului
CAEN	Clasificarea activitatilor din economia natională
S.R.L.	Societate cu răspundere limitată
I.I.	Întreprindere individuală
I.F.	Întreprindere familială
P.F.A.	Persoană fizică autorizată
S.N.C.	Societate în nume colectiv
S.A.	Societate pe acţiuni

AJOFM	Agenţia Judeţeană de Ocupare a Forţei de Muncă
UE	Uniunea Europeană
SDD	Strategia de Dezvoltare Durabilă
SEE	Spaţiu Economic European
ISU	Inspectoratul pentru Situaţii de Urgenţă
POCU	Program Operaţional Capital Uman
APM	Agenţia pentru Protecţia Mediului
ISU	Inspectoratul pentru Situaţii de Urgenţă
LMI	Lista Monumentelor Istorice
ONU	Organizaţia Naţiunilor Unite
ONG	Organizaţie Non Guvernamentală
OSPA	Oficiu de Studii Pedologice și Agrochimice
AFCN	Administraţia Fondului Cultural Naţional
PNRR	Planul Naţional de Redresare şi Rezilienţă
PO	Program Operaţional
FEADR	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală
PNDL	Programul Naţional de Dezvoltare Locală
P.A.T.J.	Plan de Amenajare a Teritoriului Judeţean
PUG	Plan Urbanistic General
S.W.O.T.	Puncte tari, puncte slabe, oportunităţi şi ameninţări
ORC	Oficiul Registrului Comerţului
FSE	Fondul Social European
FEADR	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală
AFM	Administraţia Fondului de Mediu
SF	Documentaţie de avizare a lucrărilor de intervenţie
PT	Proiect tehnic

Anexa 1 - Lista agenţilor economici ce-şi desfăşoară activitatea pe teritoriul comunei

ACTA BIA DOLCE S.R.L.	Vâlcele	1072	Fabricarea biscuiţilor şi pişcoturilor; fabricarea prăjiturilor şi a produselor conservate de patiserie
ACTA RECORD S.R.L.	Vâlcele	1071	Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor şi a produselor proaspete de patiserie
AGRO FELIX OVI PROD S.R.L.	Măceu	0141	Activităţi de servicii anexe agriculturii; grădinărit peisagistic (arhitectura peisageră)
AGROCONSTRUCT SOLUTION S.R.L.	Gânţaga	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
ALCOR TISA S.R.L.	Măceu	4729	Comerţ cu amănuntul al altor produse alimentare, în magazine specializate
ALMAR SILVER DECOR S.R.L.	Plopi	3109	Fabricarea de mobilă n.c.a.
ALMAR SPORTBALL S.R.L.	Plopi	9311	Activităţi ale bazelor sportive
ALTRACOM CALIN S.R.L.	Băţălar	5153	Comerţ cu ridicata al materialului lemnos şi de construcţii
AMARETTO DELICE S.R.L.	Ruşi	1071	Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor şi a produselor proaspete de patiserie
ANALEX SPRINT CONCEPT S.R.L.	Vâlceluţa	4520	Întreţinerea şi repararea autovehiculelor
ANALEX SPRINT CONCEPT S.R.L.	Bretea Română	4520	Întreţinerea şi repararea autovehiculelor
ANDIMAG CLEANING SERVICES S.R.L.	Băţălar	9601	Spălarea şi curăţarea (uscată) articolelor textile şi a produselor din blană
ANDRA STAR MIXT S.R.L.	Bretea Streiului	4711	Comerţ cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi şi tutun
ANSAMBLUL HAŢEGANA S.R.L.	Ruşi	9001	Activităţi de interpretare artistică (spectacole)
APA PROD S.A.	Vâlcelele Bune	3600	Captarea, tratarea şi distribuţia apei
APA PROD S.A.	Ocolişu Mare	3600	Captarea, tratarea şi distribuţia apei
APA PROD S.A.	Măceu	3600	Captarea, tratarea şi distribuţia apei
APA PROD S.A.	Ruşi	3600	Captarea, tratarea şi distribuţia apei
APA PROD S.A.	Bretea Română	3600	Captarea, tratarea şi distribuţia apei
APA PROD S.A.	Plopi	3600	Captarea, tratarea şi distribuţia apei

APICOLA NATUR SOCIETATE COOPERATIVĂ	Vâlcele	0149	Creşterea altor animale
APIS NUTRIŢIA S.R.L.	Ruşi	2042	Fabricarea parfumurilor şi a produselor cosmetice (de toaletă)
ARDELEAN EMILIA RODICA I.I.	Bretea Română	4779	Comerţ cu amănuntul al bunurilor de ocazie vândute prin magazine
ARDELEAN EMILIA RODICA I.I.	Gânţaga	4779	Comerţ cu amănuntul al bunurilor de ocazie vândute prin magazine
ARDELEAN FLAVIUS SAMUEL I.I.	Gânţaga	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
ARDO ARIDOR S.R.L.	Vâlcelele Bune	5630	Baruri şi alte activităţi de servire a băuturilor
ARIMESCU DANIEL P.F.A.	Vâlcelele Bune	6622	Activităţi ale agenţilor şi broker-ilor de asigurări
ARISTICA EXIM S.R.L.	Plopi	5510	Hoteluri şi alte facilităţi de cazare similare
ARUŞTICODRI CARSS S.R.L.	Băţălar	4520	Întreţinerea şi repararea autovehiculelor
AURA CONTRUST S.R.L.	Vâlcelele Bune	4120	Lucrări de construcţii a clădirilor rezidenţiale şi nerezidenţiale
AVRAM IOAN VIOREL I.I.	Bretea Română	5610	Restaurante
AXEL MONDOTRANS S.R.L.	Măceu	4941	Transporturi rutiere de mărfuri
BACTER LIVIA P.F.A.	Gânţaga	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
BAIESC JOLDES S.N.C.	Bretea Streiului	5211	Comerţ cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi şi tutun
BARBONI CORNEL CAZANGIU P.F.A.	Plopi	1101	Distilarea, rafinarea şi mixarea băuturilor alcoolice
BASA BIO STIL S.R.L.	Gânţaga	2361	Fabricarea produselor din beton pentru construcţii
BASA BIO STIL S.R.L.	Bretea Română	2361	Fabricarea produselor din beton pentru construcţii
BASA DANIELA S.R.L.	Gânţaga	4711	Comerţ cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi şi tutun
BĂLUŞE ILEANA SONIA I.I.	Vâlcele	0147	Creşterea păsărilor
BĂSĂRABĂ OVIDIU IOAN I.I.	Gânţaga	4779	Comerţ cu amănuntul al bunurilor de ocazie vândute prin magazine
BĂSĂRABĂ OVIDIU IOAN I.I.	Bretea Română	4779	Comerţ cu amănuntul al bunurilor de ocazie vândute prin magazine
BEICA DANIEL P.F.A.	Vâlcele	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)

BEICA JANEL P.F.A.	Vâlcelele Bune	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
BELEIU MARIA CAMELIA I.I.	Băţălar	9602	Coafură şi alte activităţi de înfrumuseţare
BERKLAND S.R.L.	Bercu	5520	Facilităţi de cazare pentru vacanţe şi perioade de scurtă durată
BIOMARA SELECT S.R.L.	Bretea Streiului	4711	Comerţ cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi şi tutun
BIRĂU MARIN PETRU I.I.	Ruşi	4774	Comerţ cu amănuntul al articolelor medicale şi ortopedice, în magazine specializate
BOABĂ VALENTIN RAUL I.F.	Plopi	0141	Creşterea bovinelor de lapte
BOGLEA NICOLAE P.F.A.	Vâlcele	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
BOLFEA ALINA IONELA I.I.	Ocolişu Mare	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
BUDIUL ANTONIE I.F.	Băţălar	0149	Creşterea altor animale
BURCUŞI DORIN I.I.	Vâlcele	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
BURTOI MARIOARA I.I.	Gânţaga	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
BUZDUGAN GABRIELA BIANCA P.F.A.	Măceu	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
BYALEXDAN FOOD S.R.L.	Bretea Română	5629	Alte servicii de alimentaţie n.c.a.
CALIBRA M&D IMPEX S.R.L.	Bretea Streiului	5210	Depozitări
CARPATHIAN BERRIES S.R.L.	Gânţaga	0125	Cultivarea fructelor arbuştilor fructiferi, căpşunilor, nuciferilor şi a altor pomi fructiferi
CHEZAN N. ZORIŢA I.I.	Bretea Streiului	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
CHIARA DESIGN S.R.L.	Plopi	7420	Activităţi fotografice
CIBUS VÂLCELINI S.R.L.	Vâlcele	1073	Fabricarea macaroanelor, tăiţeilor, cuş-cuş-ului şi a altor produse făinoase similare
CIMPONERIU GELU P.F.A.	Măceu	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
CIMPONERIU TIBERIU P.F.A.	Măceu	3312	Repararea maşinilor
CIOARA CONSTANTIN P.F.A.	Plopi	1624	Fabricarea ambalajelor din lemn
CIP ELECTRIC ONE S.R.L.	Ocolişu Mare	4321	Lucrări de instalaţii electrice
CIRIPĂU IONELA MARIA I.I.	Ocolişu Mare	0113	Cultivarea legumelor şi a pepenilor, a rădăcinoaselor şi tuberculilor
CIUCURESCU R. ADAM P.F.A.	Băţălar	0145	Creşterea ovinelor şi caprinelor

CIUNGAN ALEXANDRU DAVID P.F.A.	Bretea Streiului	4619	Intermedieri în comerţul cu produse diverse
CLAUDIU VETURIA S.R.L.	Gânţaga	4711	Comerţ cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi şi tutun
COMŞA ALINA CRISTINA P.F.A.	Vâlcele	0145	Creşterea ovinelor şi caprinelor
CONSTRUCTII PENTRU TOTI S.R.L.	Vâlcelele Bune	4120	Lucrări de construcţii a clădirilor rezidenţiale şi nerezidenţiale
CONSUMCOOP BRETEA ROMANA SOCIETATE COOPERATIVĂ	Plopi	4711	Comerţ cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi şi tutun
CRISTEA MARIA ANDREI I.F.	Băţălar	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
CRISTMI ARBUS FRU S.R.L.	Vâlcelele Bune	0125	Cultivarea fructelor arbuştilor fructiferi, căpşunilor, nuciferilor şi a altor pomi fructiferi
CRIŞAN DORIN ALIN P.F.A.	Ocolişu Mare	0149	Creşterea altor animale
CRIŞAN RAMONA DANIELA I.I.	Ocolişu Mare	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
CUCURUZ MARCEL DUMITRU I.I.	Vâlcelele Bune	0119	Cultivarea altor plante din culturi nepermanente
CUGERIAN DĂNUŢ P.F.A.	Băţălar	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
CULDA CORINA MELANIA I.I.	Vâlcelele Bune	0149	Creşterea altor animale
DAMIAN DAN ALEXANDRU P.F.A.	Bretea Română	0113	Cultivarea legumelor şi a pepenilor, a rădăcinoaselor şi tuberculilor
DAN ANDREI COSMIN P.F.A.	Plopi	0149	Creşterea altor animale
DAN T. MIRCEA P.F.A.	Plopi	0149	Creşterea altor animale
DANA ŞI OVIDIU FAMILY S.R.L.	Vâlcelele Bune	1629	Fabricarea altor produse din lemn; fabricarea articolelor din plută, paie şi din alte materiale vegetale împletite
DANI ILEANA I.F.	Vâlcelele Bune	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
DANI MATISTIL S.R.L.	Bretea Română	1085	Fabricarea de mâncăruri preparate
DARABANTI NELU I.I.	Bretea Română	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
DARIANA S.R.L.	Gânţaga	4690	Comerţ cu ridicata nespecializat
DARYMAR DANY IMPEX S.R.L.	Plopi	4729	Comerţ cu amănuntul al altor produse alimentare, în magazine specializate
DEAC BIANCA-DENISA P.F.A.	Vâlcelele Bune	9602	Coafură şi alte activităţi de înfrumuseţare

DELLYYZA HOME S.R.L.	Ocolişu Mare	4120	Lucrări de construcţii a clădirilor rezidenţiale şi nerezidenţiale
DENTORA S.R.L.-D	Gânţaga	8623	Activităţi de asistenţă stomatologică
DEVIA TRANS S.R.L.	Vâlcelele Bune	4120	Lucrări de construcţii a clădirilor rezidenţiale şi nerezidenţiale
DIVOFOR TRADE S.R.L.	Bretea Română	0142	Creşterea altor bovine
DOBREAN DOREL DANIEL I.I.	Bretea Română	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
DONCEA CĂLIN ALEXANDRU I.I.	Vâlcele	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
DONCEA RAMONA I.I.	Vâlcele	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
DRAGOTA OANA IULIA P.F.A.	Măceu	0	Cultivarea legumelor şi a pepenilor, a rădăcinoaselor şi tuberculilor
DRĂGOIESCU DANIEL FERMIER P.F.A.	Vâlcele	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
D.S.N. 96 CARNEX S.R.L.	Vâlcele	0147	Creşterea păsărilor
DUMITRESCU V. VIOREL I.I.	Ruşi	0130	Cultivarea plantelor pentru înmulţire
EFRIM ANA ORHIDEE P.F.A.	Bretea Streiului	4619	Intermedieri în comerţul cu produse diverse
EFRIM CONSTANTIN I.F.	Bretea Streiului	0149	Creşterea altor animale
EMMAR CAFFE DISTRIBUTION S.R.L.	Plopi	4637	Comerţ cu ridicata cu cafea, ceai, cacao şi condimente
EVU EMANUEL CLAUDIU I.I.	Vâlcele	4520	Întreţinerea şi repararea autovehiculelor
FAGFOREST WOOD PROD&TRADE CO S.R.L.	Bretea Streiului	1610	Tăierea şi rindeluirea lemnului
FEIER ALINA FLORINA I.I.	Bretea Română	5630	Baruri şi alte activităţi de servire a băuturilor
FERMA IOVĂNESC S.R.L.	Bercu	0146	Creşterea porcinelor
FLORAN GABRIELA EMILIA P.F.A.	Vâlcele	0141	Creşterea bovinelor de lapte
FURDUI HORTENSIA MELANIA TITĂIANA P.F.A.	Plopi	8291	Activităţi ale agenţiilor de colectare şi a birourilor (oficiilor) de raportare a creditului
GAB NEW HOUSE S.R.L.	Băţălar	4120	Lucrări de construcţii a clădirilor rezidenţiale şi nerezidenţiale
GAVRILESC VLAD P.F.A.	Vâlceluţa	0113	Cultivarea legumelor şi a pepenilor, a rădăcinoaselor şi tuberculilor
GHERGAN LARISA ASIG P.F.A.	Plopi	6622	Activităţi ale agenţilor şi broker-ilor de asigurări

GHIMPAU DANIEL NELUŢU I.I.	Vâlcelele Bune	0141	Creşterea bovinelor de lapte
GIOSU OVIDIU NELU P.F.A.	Vâlcelele Bune	0149	Creşterea altor animale
GÎLCOI PETRU BOGDAN P.F.A.	Gânţaga	0124	Cultivarea fructelor seminţoase şi sâmburoase
GLOBAL INTERACTIV TRANS S.R.L.	Măceu	4677	Comerţ cu ridicata al deşeurilor şi resturilor
GOSPODARUL BRETEAN SERV S.R.L.	Bretea Română	4120	Lucrări de construcţii a clădirilor rezidenţiale şi nerezidenţiale
GREC COSMIN OVIDIU P.F.A.	Bretea Română	0113	Cultivarea legumelor şi a pepenilor, a rădăcinoaselor şi tuberculilor
GREC NICUŞOR P.F.A.	Vâlcele	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
GREEN GARDEN DANI S.R.L.	Covragiu	0111	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase şi a plantelor producătoare de seminţe oleaginoase
GRIGORESCU ALINA VIONELIA P.F.A.	Gânţaga	0149	Creşterea altor animale
GROSU DIANA MARIANA P.F.A.	Vâlcelele Bune	9602	Coafură şi alte activităţi de înfrumuseţare
GROSU EDUARD BENIAMIN P.F.A.	Măceu	9602	Coafură şi alte activităţi de înfrumuseţare
GROSU IOAN NICOLAE P.F.A.	Vâlcelele Bune	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
GROSU NICULIŢĂ COSMIN I.F.	Vâlcelele Bune	0141	Creşterea bovinelor de lapte
GRUIA DANIEL I.I.	Bretea Română	0111	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase şi a plantelor producătoare de seminţe oleaginoase
GRUIA DANIELA FERMIER P.F.A.	Vâlcele	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
GUŞE EMANUEL ROMEO I.I.	Vâlcelele Bune	0129	Cultivarea altor plante permanente
GUŞE ROMANICĂ P.F.A.	Vâlcelele Bune	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
HALBERE S.R.L.	Covragiu	5630	Baruri şi alte activităţi de servire a băuturilor
HOZA GEANINA CORINA I.I.	Măceu	4719	Comerţ cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare
IFTODE LEONTINA P.F.A.	Gânţaga	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
IONESCU GRUIA ANAMARIA ALEXANDRA I.I.	Vâlcele	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)

IONESCU GRUIA VALERICA LETIŢIA I.I.	Vâlcele	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
IORDAN CARMEN GABRIELA I.I.	Băţălar	9602	Coafură şi alte activităţi de înfrumuseţare
IORDAN IOAN FERMIER P.F.A.	Băţălar	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
IOVĂNESC DELIA MANUELA I.I.	Bercu	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
JIANU OCTAVIAN P.F.A.	Plopi	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
JURJ EMANUELA LOREDANA I.I.	Vâlcele	0149	Creşterea altor animale
JURJ EMANUELA LOREDANA I.I.	Vâlcelele Bune	0149	Creşterea altor animale
JURJ LUCIAN I.I.	Băţălar	0149	Creşterea altor animale
K.G. & H.WOOD PROD AND TRADE COMPANY S.R.L.	Bretea Streiului	1610	Tăierea şi rindeluirea lemnului
KOZAN TIBOR I.I.	Bretea Română	4941	Transporturi rutiere de mărfuri
LADA DANIEL IOAN I.I.	Măceu	0124	Cultivarea fructelor seminţoase şi sâmburoase
LADA VALENTIN P.F.A.	Măceu	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
LAS MARMO CONSTRUCT S.R.L.	Ocolişu Mare	4120	Lucrări de construcţii a clădirilor rezidenţiale şi nerezidenţiale
LATIN CONSTRUCT ŞI RENOVĂRI S.R.L.	Bretea Streiului	4333	Lucrări de pardosire şi placare a pereţilor
LĂPĂDUŞ SERGIU NICUŞOR P.F.A.	Vâlcele	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
LĂZĂRESCU IOAN PAUL ŞI RAUL I.F.	Vâlcele	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
LENUTA NICU EVELINA S.R.L.	Ruşi	4120	Lucrări de construcţii a clădirilor rezidenţiale şi nerezidenţiale
LIADNIRA ACTIV S.R.L.	Ruşi	4711	Comerţ cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi şi tutun
LILIANA & GHIŢĂ S.R.L.	Bretea Română	4729	Comerţ cu amănuntul al altor produse alimentare, în magazine specializate
LINMAR CURIER S.R.L.	Bretea Streiului	5320	Alte activităţi poştale şi de curier
LOPEZ ARTES S.R.L.	Vâlcele	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
LOREDANA GENERAL COM S.R.L.	Vâlcelele Bune	5630	Baruri şi alte activităţi de servire a băuturilor

LUCACIU LAURENŢIU FLORIN I.I.	Ocolişu Mare	7022	Activităţi de consultanţă pentru afaceri şi management
LUŢI OVIDIU SEBASTIAN P.F.A.	Măceu	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
MACIUCĂ MARIA I.F.	Ocolişu Mare	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
MAINSTAGE EVENTS S.R.L.	Bercu	9002	Activităţi suport pentru interpretare artistică (spectacole)
MAINSTAGE PRODUCTION S.R.L.	Bercu	8230	Activităţi de organizare a expoziţiilor, târgurilor şi congreselor
MALEA CRISTINA GEORGETA P.F.A.	Vâlcelele Bune	0149	Creşterea altor animale
MANCIU ZOIŢA I.F.	Ocolişu Mare	0111	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase şi a plantelor producătoare de seminţe oleaginoase
MANELY SPRINTER S.R.L.	Bretea Română	4941	Transporturi rutiere de mărfuri
MARCU IOAN APICULTOR P.F.A.	Gânţaga	0149	Creşterea altor animale
MARTIN EMANUEL SILVIU P.F.A.	Băţălar	0149	Creşterea altor animale
MARTIN SIMION SILVIU P.F.A.	Băţălar	5520	Facilităţi de cazare pentru vacanţe şi perioade de scurtă durată
MARY & MIREY S.R.L.-D	Vâlcelele Bune	8299	Alte activităţi de servicii suport pentru întreprinderi n.c.a.
MATISTIL CONSTRUCT S.R.L.-D	Bretea Română	4120	Lucrări de construcţii a clădirilor rezidenţiale şi nerezidenţiale
MEDICUL FAMILIEI S.R.L.	Bretea Română	8622	Activităţi de asistenţă medicală specializată
MEDREA SILVIU VIRGIL I.I.	Plopi	3109	Fabricarea de mobilă n.c.a.
MERC INTERNATIONAL IMPEX S.R.L.	Ruşi	4675	Comerţ cu ridicata al produselor chimice
MLADIN MONICA ANGELA P.F.A.	Ocolişu Mare	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
MR LIMITED CORPORATION S.R.L.	Ocolişu Mare	9329	Alte activităţi recreative şi distractive n.c.a.
MUNTEAN CLAUDIA NATALIA I.I.	Măceu	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
MUNTEAN DANA ANCA I.I.	Gânţaga	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
MUNTEAN LIVIA FLORICULTOR I.I.	Vâlcele	0119	Cultivarea altor plante din culturi nepermanente
MUNTEAN RODICA MIHAELA P.F.A.	Bretea Română	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
MURGOI IOAN I.F.	Vâlcele	0162	Activităţi auxiliare pentru creşterea animalelor
MUTHI PETELEU IONEL I.I.	Bretea Română	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)

NATALY EXPERT CONTABIL S.R.L.	Măceu	6920	Activităţi de contabilitate şi audit financiar; consultanţă în domeniul fiscal
NATALY FRUCT FRESH S.R.L.	Măceu	1032	Fabricarea sucurilor de fructe şi legume
NEAGOE ADRIAN CONSTRUCT S.R.L.	Bretea Română	2361	Fabricarea produselor din beton pentru construcţii
NEICONI ROXANA P.F.A.	Măceu	0141	Creşterea bovinelor de lapte
NELADY DUAL S.R.L.	Bretea Streiului	4120	Lucrări de construcţii a clădirilor rezidenţiale şi nerezidenţiale
NICOLETA CHIC S.R.L.-D	Bretea Streiului	4771	Comerţ cu amănuntul al îmbrăcămintei, în magazine specializate
NIK & SARA AUTO SERVICE S.R.L.	Vâlcelele Bune	4520	Întreţinerea şi repararea autovehiculelor
NIKSAR AUTO&CONSTRUCT S.R.L.	Vâlcelele Bune	4520	Întreţinerea şi repararea autovehiculelor
OLTEAN VASILE AGRO I.I.	Bretea Streiului	0124	Cultivarea fructelor seminţoase şi sâmburoase
ONESCU FLORINA DANA I.I.	Vâlceluţa	0141	Creşterea bovinelor de lapte
ONESCU GEANINA LOREDANA P.F.A.	Vâlcele	4618	Intermedieri în comerţul specializat în vânzarea produselor cu caracter specific, n.c.a.
ONESCU LIGIA MIHAELA I.I.	Vâlceluţa	3299	Fabricarea altor produse manufacturiere n.c.a.
ONIVALLYS COMEX S.R.L.	Plopi	4782	Comerţ cu amănuntul al textilelor, îmbrăcămintei şi încălţămintei efectuat prin standuri, chioşcuri şi pieţe
OVIDIU TRADE GLOBAL S.R.L.	Vâlcelele Bune	1629	Fabricarea altor produse din lemn; fabricarea articolelor din plută, paie şi din alte materiale vegetale împletite
PACA DUMITRU TRANS P.F.A.	Măceu	4941	Transporturi rutiere de mărfuri
PANDELEA DORIN I.I.	Băţălar	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
PASTINARU ROIU CONSTANTIN P.F.A.	Măceu	0149	Creşterea altor animale
PAŞALICĂ BENIFRUITT S.R.L.	Vâlcele	1039	Prelucrarea şi conservarea fructelor şi legumelor n.c.a.
PÂRV TUROLTER S.R.L.	Vâlcele	4120	Lucrări de construcţii a clădirilor rezidenţiale şi nerezidenţiale
PERLA STREIULUI RUŞI S.R.L.	Ruşi	4671	Comerţ cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi şi gazoşi şi al produselor derivate
PERLA STREIULUI S.R.L.	Ruşi	5590	Alte servicii de cazare
PETCA VINICIUS AURELIAN P.F.A.	Bretea Română	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
PETROVAI I.M. MARIA I.F.	Ocolişu Mare	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)

PIL NICOLAIE I.I.	Gânţaga	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
PINTEA ANCA MONICA P.F.A.	Vâlcele	8299	Alte activităţi de servicii suport pentru întreprinderi n.c.a.
PINTEA D. DANIELA P.F.A.	Bretea Română	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
POPESCU ALIN RĂZVAN P.F.A.	Vâlcele	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
POPESCU MANUELA I.I.	Ocolişu Mare	6831	Agenţii imobiliare
POPOVICI AUREL APICULTOR P.F.A.	Băţălar	0149	Creşterea altor animale
PRIBEAG DORU P.F.A.	Plopi	0113	Cultivarea legumelor şi a pepenilor, a rădăcinoaselor şi tuberculilor
PRISMA SILV S.R.L.	Ruşi	4520	Întreţinerea şi repararea autovehiculelor
PROSERV SORAL S.R.L.	Bretea Română	4399	Alte lucrări speciale de construcţii n.c.a.
PROSERVDAN S.R.L.	Bretea Streiului	7810	Activităţi ale agenţiilor de plasare a forţei de muncă
REGACIU LUCIAN MIRCEA P.F.A.	Vâlcele	0141	Creşterea bovinelor de lapte
REMITOD S.R.L.	Vâlceluţa	4120	Lucrări de construcţii a clădirilor rezidenţiale şi nerezidenţiale
RÎMBETEA ANGELA DORINA I.I.	Băţălar	5630	Baruri şi alte activităţi de servire a băuturilor
RÎMBETEA DOREL I.I.	Vâlcele	0141	Creşterea bovinelor de lapte
RÎMBETEA I. CORNEL P.F.A.	Vâlcelele Bune	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
ROBERTO MANUFACTURA S.R.L.	Vâlcelele Bune	4120	Lucrări de construcţii a clădirilor rezidenţiale şi nerezidenţiale
ROMAN I.L.MARIANA P.F.A.	Vâlcelele Bune	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
ROOTS TABAC S.R.L.	Ocolişu Mare	4711	Comerţ cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi şi tutun
ROXSON DIVERS S.R.L.	Măceu	4711	Comerţ cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi şi tutun
RUS LAVINIA CLAUDIA P.F.A.	Bretea Streiului	0113	Cultivarea legumelor şi a pepenilor, a rădăcinoaselor şi tuberculilor
SAM SISTEM.RO S.R.L.	Măceu	4322	Lucrări de instalaţii sanitare, de încălzire şi de aer condiţionat
SANTINEL S.R.L.	Bretea Română	4311	Lucrări de demolare a construcţiilor
SĂLIŞTEAN ALEXANDRU ILIE P.F.A.	Bretea Română	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)

SCORILO SIM PRESTCOM S.R.L.	Plopi	5520	Facilităţi de cazare pentru vacanţe şi perioade de scurtă durată
SEVERINEANU MIHAIL RADU P.F.A.	Covragiu	7112	Activităţi de inginerie şi consultanţă tehnică legate de acestea
SEVERINEANU VICTORIA P.F.A.	Covragiu	8219	Activităţi de fotocopiere, de pregătire a documentelor şi alte activităţi specializate de secretariat
SICOE N MARIA P.F.A.	Băţălar	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
SIGISMUND COM S.R.L.	Ruşi	5590	Alte servicii de cazare
STEREAN VASILE DORIN I.F.	Gânţaga	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
STERIAN ADINEL BĂIUŢ P.F.A.	Covragiu	4520	Întreţinerea şi repararea autovehiculelor
STRUCTHIDRO ACTIV S.R.L.	Vâlcele	4120	Lucrări de construcţii a clădirilor rezidenţiale şi nerezidenţiale
ŞERBAN PETRU NICOLAE P.F.A.	Ruşi	0141	Creşterea bovinelor de lapte
TĂGÎRŢĂ VIOREL CRISTINEL I.I.	Plopi	0149	Creşterea altor animale
TĂTULEA COSMIN NELUŢU P.F.A.	Gânţaga	0141	Creşterea bovinelor de lapte
TĂTULESCU DOINEL GABRIEL P.F.A.	Plopi	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
TĂTULESCU MIHAELA P.F.A.	Plopi	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
TELE UNIVERSAL TEAM S.R.L.	Măceu	4711	Comerţ cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi şi tutun
TODERESC ARON I.F.	Măceu	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
TRICĂ SERGIU CODRIN I.I.	Vâlcele	0113	Cultivarea legumelor şi a pepenilor, a rădăcinoaselor şi tuberculilor
TUDOR & DAVID GROUP S.R.L.	Vâlcele	4312	Lucrări de pregătire a terenului
TURISM MAIA MARIA S.R.L.	Gânţaga	0113	Cultivarea legumelor şi a pepenilor, a rădăcinoaselor şi tuberculilor
TWO POUNDS SERVICE S.R.L.	Măceu	4520	Întreţinerea şi repararea autovehiculelor
UNICOM MOBIL PRODUCT S.R.L.	Băţălar	3109	Fabricarea de mobilă n.c.a.
UNICOM S.R.L.	Bretea Română	5630	Baruri şi alte activităţi de servire a băuturilor
URSIC I. CLAUDIU CRISTIAN P.F.A.	Vâlcelele Bune	4312	Lucrări de pregătire a terenului
VÂLCELANA CARGO TRANS S.R.L.	Vâlcelele Bune	4941	Transporturi rutiere de mărfuri

VINGA LUCIAN P.F.A.	Băţălar	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
VIOREMI BOLCOP S.R.L.	Bretea Română	1610	Tăierea şi rindeluirea lemnului
VISION ART PLUS S.R.L.	Ocolişu Mare	1812	Alte activităţi de tipărire n.c.a.
VIŞA NADIA LAVINIA P.F.A.	Vâlcele	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
VOICA A. FLAVIUS IONEL P.F.A.	Băţălar	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
VOICA N AURELIA P.F.A.	Băţălar	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
VOINEL LORELAI S.R.L.	Plopi	4939	Alte transporturi terestre de călători n.c.a
ZĂGRĂIAN ADRIAN MARIUS I.I.	Ocolişu Mare	0149	Creşterea altor animale
ZĂGRĂIAN ANCA P.F.A.	Ocolişu Mare	0149	Creşterea altor animale
ZĂRIE ALIONESCU ANDREI P.F.A.	Vâlcele	0150	Activităţi în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creşterea animalelor)
ZOOTEHNICA COMPLEX S.R.L.	Bretea Română	0145	Creşterea ovinelor şi caprinelor
ZORAN GABRIEL IOAN P.F.A.	Plopi	0141	Creşterea bovinelor de lapte